

geconsolideerd jaarverslag

Inhoud

- 1. Geconsolideerd jaarverslag**
- 2. Geconsolideerde financiële staten**
- 3. Verslag van het College van Commissarissen over de geconsolideerde jaarrekening**

1. Geconsolideerd jaarverslag

GECONSOLIDEERD BEHEERSVERSLAG OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2020

De geconsolideerde financiële staten van de NMBS-Groep per 31 december 2020 zijn opgesteld volgens de bepalingen van de IFRS (International Financial Reporting Standard) zoals die door de Europese Unie zijn goedgekeurd en op die datum zijn gepubliceerd, namelijk de normen die door de International Accounting Standards Board (IASB) zijn gepubliceerd en de interpretaties die door het IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee) zijn gepubliceerd.

De geconsolideerde financiële staten met toelichtingen bij de jaarrekening, die alle informatie volgens de IFRS bevat, is bijgevoegd.

I. CONSOLIDATIEKRING

De consolidatiekring omvat alle ondernemingen die de NMBS-Groep vormen. Ze worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen volgens de twee door de IFRS toegestane technieken, afhankelijk van het feit of de Groep al dan niet zeggenschap over de onderneming heeft, nl. globale consolidatie en vermogensmutatie.

Evolutie van de consolidatiekring

	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020
Moedervenootschap	1	1	1	1
Globaal geconsolideerde ondernemingen	10	8	8	8
Ondernemingen volgens vermogensmutatiemethode	12	12	11	12
TOTAAL	23	21	20	21

Op 10 december 2020 richtte NMBS, samen met de stad Leuven en de KU Leuven, de vennootschap Wetenschapspark Leuven Noord op met een kapitaal van 3.000.001 euro. NMBS bracht 1 euro in deze joint venture in en kreeg in ruil daarvoor 500 aandelen die 33,33% van de stemrechten vertegenwoordigen.

Zonder invloed op de consolidatiekring kocht NMBS, na een squeeze-outprocedure, de aandelen van de minderheidsaandeelhouders in Railtour uit en werd ze de enige aandeelhouder van deze globaal geconsolideerde dochteronderneming.

II. GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN 2020

II.A. BALANS

ACTIEF			
<i>In miljoen €</i>	<u>31/12/2020</u>	<u>31/12/2019</u>	<u>Wijziging</u>
<u>Vaste activa</u>	<u>9.847,7</u>	<u>9.932,4</u>	<u>-84,7</u>
Immateriële vaste activa	229,9	223,0	6,9
Materiële vaste activa	7.299,6	7.221,6	78,0
Vastgoedbeleggingen	436,8	440,0	-3,2
Deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	348,6	399,3	-50,7
Handelsvorderingen en overige debiteuren	625,6	668,6	-42,9
Afgeleide financiële instrumenten	306,4	292,8	13,6
Overige financiële activa	600,8	672,8	-71,9
Uitgestelde belastingvorderingen	0,0	14,4	-14,4
<u>Vlottende activa</u>	<u>2.039,3</u>	<u>2.091,3</u>	<u>-52,0</u>
Voorraden	232,8	227,8	5,0
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.202,5	1.441,1	-238,5
Afgeleide financiële instrumenten	0,0	10,0	-10,0
Overige financiële activa	36,9	40,9	-4,0
Belastingvorderingen op het huidige resultaat	2,1	3,4	-1,3
Kas en kasequivalenten	565,0	368,2	196,8
<u>Vaste activa aangehouden voor verkoop</u>	<u>21,1</u>	<u>34,4</u>	<u>-13,3</u>
TOTAAL DER ACTIVA	11.908,1	12.058,1	-150,0

De **totale geconsolideerde activa** van de NMBS-Groep bedroegen op 31 december 2020 11.908,1 M€, een verandering van -150,0 M€ (-1,2%) ten opzichte van de afsluiting van 2019. NMBS neemt 96,8% van de totale geconsolideerde activa voor haar rekening, of 99,7% zonder de deelnemingen in ondernemingen die volgens de vermogensmutatiemethode worden geconsolideerd.

De **vaste activa** (9.847,7 M€) vertegenwoordigen 82,7% van de totale activa, d.w.z.

- ❖ **7.966,2 M€** (80,9% van de vaste activa) met betrekking tot de *immateriële en materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen*, waarvan 99,7% in handen is van de moedermaatschappij. De investeringen van NMBS in 2020 bedragen 513,2 M€¹ waarvan 285,5 M€ voor de aankoop en renovatie van rollend materieel, 106,5 M€ voor het onthaal van de reizigers, 39,1 M€ voor de bouw en inrichting van de werkplaatsen en 82,2 M€ voor andere investeringen (o.a. IT en gebouwen). Deze investeringen door de moeder

¹ Exclusief het gereserveerde bedrag voor het rollend materieel type M7 van 106,0 M€ en de terugbetaling van de lening in verband met de parkeergarage in Louvain-La-Neuve van 9,3 M€

maatschappij zijn gefinancierd met kapitaalsubsidies, behalve 6,4 M€ die met eigen vermogen gefinancierd werd. De jaarlijkse afschrijvingen en waardeverminderingen van de activa van de moedermaatschappij bedragen 466,9 M€ (inclusief de afschrijving van gebruiksrechten). De volgende algemene test van de waardevermindering van de terreinen van de moedermaatschappij is gepland voor 2022. Gezien de gezondheidscrisis analyseerden de interne waarderingsexperts eind 2020 echter of er aanwijzingen van waardevermindering waren. Ze concludeerden dat die er niet waren. In 2020 evalueerden ze ook de Grote Projecten rond stations waar sinds 2019 veranderingen zijn opgetreden.

- ❖ 348,6 M€ (3,5% van de vaste activa) heeft betrekking op het aandeel in het eigen vermogen van de ondernemingen die volgens de vermogensmutatiemethode worden verwerkt, ondernemingen waarin NMBS een invloed van betekenis maar geen zeggenschap heeft, waaronder THI Factory (216,1 M€), Eurofima (110,6 M€), HR RAIL (9,4 M€) en BeNe Rail International (6,9 M€). De variatie ten opzichte van het vorige boekjaar (- 50,7 M€) wordt vooral verklaard door de dividenden die de maatschappijen die volgens de vermogensmutatiemethode verwerkt worden, aan NMBS uitkeren of nog moeten uitkeren (-15,2 M€, waarvan te storten door THI Factory: -13,9 M€) en door het aandeel van de vermogensmutaties in het geconsolideerde nettoresultaat (-33,7 M€ waarvan THI Factory: -37,1 M€).
- ❖ 1.532,9 M€ (15,6% van de vaste activa) heeft betrekking op handelsvorderingen en overige debiteuren, afgeleide financiële instrumenten en overige financiële activa, waarvan 538,1 M€ betrekking heeft op staatsinterventies, 530,7 M€ op investeringen voor schuldbeheer, 306,4 M€ op financiële instrumenten om leningen te dekken, 55,8 M€ op de deelneming in Eurostar International Ltd en 81,6 M€ op leasingschulden op lange termijn.

De **vlottende activa** (2.039,3 M€) maken 17,1% uit van de totale activa en bestaan uit geldmiddelen en kasequivalenten (565,0 M€), vorderingen op de Staat (436,5 M€), garanties betaald in verband met afgeleide financiële instrumenten (382,7 M€), voorraden (232,8 M€, voornamelijk die van NMBS), handelsvorderingen op minder dan een jaar (120,3 M€) en terug te vorderen btw (108,8 M€). De daling met 52,0 M€ van het ene boekjaar tot het andere is vooral toe te schrijven aan NMBS en wordt hoofdzakelijk verklaard door -148,0 M€ aan vorderingen op de Staat (exploitatie- en investeringssubsidies), -56,9 M€ aan uitgestelde kosten in verband met de infrastructuurvergoeding, -35,9 M€ voor betalingen om werkzaamheden aan het GEN te financieren, +196,8 M€ aan verhoging van de liquide middelen en +17,2 M€ aan te ontvangen vergoedingen in het kader van een commerciële overeenkomst in verband met de levering van rollend spoorwegmaterieel.

De **vaste activa aangehouden voor verkoop** (21,1 M€ of 0,2% van het totaal aan activa) daalden met 13,3 M€. Deze daling betreft uitsluitend de materiële vaste activa van NMBS, voornamelijk na de verkoop van gebouwen en terreinen in 2020.

PASSIEF

<i>In miljoen €</i>	<u>31/12/2020</u>	<u>31/12/2019</u>	<u>Wijziging</u>
<u>Eigen vermogen</u>	<u>-438,7</u>	<u>-154,0</u>	<u>-284,7</u>
<u>Langlopende verplichtingen</u>	<u>10.381,4</u>	<u>10.273,1</u>	<u>108,3</u>
Schulden uit personeelsbeloningen	396,0	364,9	31,1
Voorzieningen	83,5	103,4	-19,9
Financiële schulden	2.388,6	2.413,5	-25,0
Afgeleide financiële instrumenten	498,7	515,1	-16,4
Uitgestelde belasting verplichtingen	1,6	1,8	-0,3
Handelsschulden	12,1	15,9	-3,7
Kapitaalsubsidies	6.982,9	6.821,0	161,9
Overige schulden	18,1	37,6	-19,5
<u>Kortlopende verplichtingen</u>	<u>1.965,4</u>	<u>1.939,1</u>	<u>26,3</u>
Schulden uit personeelsbeloningen	119,1	118,6	0,5
Voorzieningen	102,7	86,6	16,1
Financiële schulden	620,1	586,9	33,2
Afgeleide financiële instrumenten	36,7	12,6	24,1
Belastingsschulden	0,0	0,5	-0,5
Handelsschulden	323,1	423,6	-100,5
Sociale schulden	101,7	105,6	-3,9
Kapitaalsubsidies	430,2	378,8	51,5
Overige schulden	231,6	225,9	5,8
<u>Verplichtingen in verband met vaste activa aangehouden voor verkoop</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>
TOTAAL DER PASSIVA	11.908,1	12.058,1	-150,0

Het **geconsolideerd eigen vermogen** bedraagt -438,7 M€. Vergeleken met 2019 daalde het eigen vermogen met 284,7 M€, wat overeenkomt met het geconsolideerd globaal resultaat van het boekjaar. Dit eigen vermogen is exclusief de kapitaalsubsidies van 7.413,1 M€, die volgens de IFRS als schulden worden geboekt, in tegenstelling tot de Belgische wet, waar ze in het eigen vermogen worden opgenomen

De **lang- en kortlopende verplichtingen** bedragen 12.346,8 M€, een stijging met 134,6 M€ ten opzichte van het vorige boekjaar:

- ❖ +136,5 M€ toe te schrijven aan NMBS, waarvan hoofdzakelijk +213,4 M€ kapitaalsubsidies met betrekking tot de financiering van immateriële en materiële activa, +65,3 M€ schulden aan de Staat (opbrengst van de in 2020 ontvangen vergoeding in het kader van de gratis Hello Belgium Rail Pass, over te dragen naar 2021), +31,6 M€ schulden voor personeelsbeloningen (waarvan +45,7 M€ actuariële verschillen geboekt in 2020 op de vergoedingen na uitdiensttreding), +7,7 M€ aan afgeleide financiële instrumenten voor dekking van leningen, -100,5 M€ in handelsschulden aan derden, -35,9 M€ in schuldvermindering aan de Staat in het kader van het GEN-Fonds en -41,1 M€ aan over te dragen opbrengsten verbonden met het verkeer.
- ❖ -1,9 M€ voor de andere vennootschappen van de Groep.

II.B. RESULTATENREKENING

<u>In miljoen €</u>	<u>31/12/2020</u>	<u>31/12/2019</u>	<u>Wijziging</u>
Cash resultaat	-88,7	57,2	-145,9
<i>recurrent</i>	-107,6	42,6	-150,2
	NMBS	35,4	-142,4
	Overige entiteiten	7,2	-7,8
<i>niet recurrent</i>	18,9	14,6	4,3
	NMBS		
Resultaat niet cash	-162,2	2,6	-164,8
	NMBS	8,9	-165,7
	Overige entiteiten	-6,3	0,9
Aandeel in het resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	-33,7	25,4	-59,1
AANDEEL VAN DE GROEP IN HET GLOBAAL RESULTAAT	-284,5	85,3	-369,9

Het **cash resultaat** (recurrent + niet-recurrent) bedraagt -88,7 M€, d.w.z. een verslechtering met 145,9 M€ ten opzichte van 2019, waaronder:

- ❖ een daling met 138,1 M€ voor NMBS. De gezondheids crisis en de door de regering opgelegde maatregelen hebben vanaf de tweede helft van maart 2020 een grote invloed gehad op de activiteiten van de moedermaatschappij. De sterke daling van de inkomsten in combinatie met het behoud van een maximaal spooraanbod, heeft een impact gehad op het operationele resultaat. De Staat heeft een uitzonderlijke compensatie van 288,0 M€ toegekend om de impact van de crisis op de operationele resultaten verbonden met de opdrachten van openbare dienst voor het jaar 2020, gedeeltelijk te dekken. De daling met 138,1 M€ is vooral te verklaren door:
 - **-355,6 M€** omzet (vooral uit nationaal en internationaal verkeer en een verlaging van de heffingen op tickets van/naar de luchthaven van Brussel, het "Supplement Brussels Airport")
 - **+157,3 M€** aan exploitatiesubsidies (waarvan **+288,0 M€** om de impact van de crisis op te vangen, **+44,7 M€** in verband met de Hello Belgium Rail Pass die begin oktober 2020 gelanceerd werd, en **-159,9 M€** aan variabele subsidies)
 - **-13,0 M€** aan geproduceerde vaste activa
 - **+69,1 M€** daling in diensten en diverse goederen, waarvan **+47,0 M€** voor infrastructuurvergoedingen en **+20,9 M€** voor kosten in verband met het Supplement Brussels Airport, als gevolg van de afgenomen verkoop van dit product
 - **-5,3 M€** stijging van de personeelskosten
 - **+17,2 M€** te ontvangen schadevergoedingen in het kader van een commerciële overeenkomst betreffende de levering van rollend spoorwagematerieel (opgenomen in het cash resultaat niet-recurrent voor 2020)
- ❖ een daling met **7,8 M€** voor de dochterondernemingen van de Groep.

Het **resultaat niet cash** (-162,2 M€) is vooral toe te schrijven aan NMBS (-156,8 M€) en wordt hoofdzakelijk verklaard door: -45,7 M€ aan andere elementen van het globaal resultaat betreffende actuariële verschillen op vergoedingen na uitdiensttreding, -36,5

M€ aan aanpassing aan de reële waarde van de deelneming in Eurostar International, -14,4 M€ als gevolg van de annulering van de in 2019 geboekte uitgestelde belastingvordering en €11,5 M€ aan financiële resultaten niet cash (waaronder -5,8 M€ aan aanpassing aan de reële waarde van afgeleide producten).

De wijziging in **het aandeel in het nettoresultaat van de ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode**, bedroeg -59,1 M€, waarvan voornamelijk -56,1 M€ voor THI Factory.

II.C. ECONOMISCHE SCHULD

De economische schuld is gelijk aan:

- ❖ de netto financiële schuld, d.w.z.
 - de bij financiële instellingen aangepane schuld;
 - plus de financiële leaseverplichtingen;
 - verminderd met de geldbeleggingen en liquide middelen en back-to-backvorderingen op de Staat in het kader van de overname van de schuld op 1 januari 2005;
- ❖ plus het saldo van de door de Staat betaalde kapitaalsubsidies waarvoor de investeringen nog moeten worden uitgevoerd;
- ❖ minus of plus het saldo van de handelsvorderingen en -schulden;
- ❖ minus of plus de ontvangen of gestorte waarborgen in het kader van de Credit Support Annex;
- ❖ minus of plus de cofinancieringen, d.w.z. het financiële saldo van de investeringen die NMBS voor rekening van andere overheidsinstanties heeft gedaan, en
- ❖ minus de nettovordering met betrekking tot de exploitatiesubsidies;
- ❖ minus de financiële-leaseschuld ingevolge de toepassing van IFRS 16;

<u>In miljoen €</u>	31-12-2020	31-12-2019	Δ
Netto financiële schuld	1.957,7	2.136,0	-178,4
Kapitaalsubsidies betaald door de Staat voor de nog uit te voeren werken	902,3	776,4	126,0
Behoefte aan bedrijfskapitaal (-handelsvorderingen/+schulden - tussenkomsten Staat exploitatie subsidies)	-95,3	-236,8	141,5
Waarborgen CSA	-382,7	-373,8	-8,9
Cofinancieringen	-13,2	-11,9	-1,3
Neutralisatie financiële schuld IFRS 16	-34,8	-33,3	-1,5
Economische schuld	2.334,0	2.256,5	77,4

Belangrijke gebeurtenissen na afsluitingsdatum

Na de afsluitingsdatum van 31 december 2020 heeft zich geen belangrijke gebeurtenis voorgedaan die een invloed heeft op de financiële staten van de NMBS-Groep.

Toepassing van de continuïteitsregels

Als gevolg van de aanhoudende gezondheids crisis blijven de verwachte bedrijfsresultaten negatief. Op grond van een analyse van de verwachte financiële gevolgen, en in het bijzonder van de huidige liquiditeitspositie, de verwachte geldstromen en de beschikbare financiële bronnen, blijkt dat de continuïteit van de activiteiten van de NMBS-Groep niet in gevaar komt. Des te meer omdat NMBS beschikt over de mogelijkheid om een beroep te doen op een garantie van de Belgische Staat van maximaal 1.138 M€ (NMBS heeft er geen beroep op gedaan en heeft momenteel niet de intentie om dat te doen). Bijgevolg is de geconsolideerde jaarrekening per 31 december 2020 opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel van de activiteiten van de Groep.

Indicaties over de andere omstandigheden die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de ontwikkeling van de Groep

In het beheersverslag dat de verschillende maatschappijen die samen de NMBS-Groep vormen afzonderlijk publiceren, worden voor elk van hen de omstandigheden verantwoord die een belangrijke invloed op de ontwikkeling kunnen hebben.

Hierbij moet erop worden gewezen dat met de Staat nog geen nieuw beheerscontract is afgesloten. De voorbereidingen voor een nieuw beheerscontract tussen de moedermaatschappij en de Staat worden voortgezet, nu de voogdijminister bij de presentatie van zijn beleidsnota aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers het voornemen van de regering heeft aangekondigd om over te gaan tot de directe gunning aan NMBS van de opdracht van openbare dienst voor het binnenlands reizigersvervoer per spoor voor een periode van 10 jaar. Het beheerscontract zal naast de verplichtingen van NMBS ook de subsidies vastleggen die NMBS zal ontvangen voor haar opdrachten van openbare dienst, zowel inzake investeringen als inzake exploitatie, evenals het aanbod, het commercieel beleid en het tariefbeleid.

In afwachting werd het beheerscontract 2008-2012 verlengd en werden voorlopige regels die gelden als beheerscontract vastgelegd door het koninklijk besluit van 22 december 2020. Dit koninklijk besluit stelt voorlopig de subsidie vast die NMBS zal ontvangen voor de periode 2020 tot 2021 voor de opdrachten van openbare dienst, zowel voor de investeringen als voor de exploitatie. Bovendien werden er via dit koninklijk besluit voor de periode 2020 tot 2021 subsidies toegekend aan NMBS, om de kost te dekken van specifieke opdrachten met betrekking tot de strijd tegen terrorisme en radicalisme.

Bovendien zal NMBS van de Staat ook een deel blijven ontvangen van het “milliard vertueux” dat dient om de GEN-werven te finaliseren zodra het GEN-fonds zal opgebruikt zijn en om strategische investeringen in de Gewesten uit te voeren. Deze investeringen zijn het voorwerp van het Strategisch Meerjareninvesteringsplan 2018-2031.

Toepassing van de voorziene afwijking van artikel 3:32 van het Wetboek van Vennootschappen

Artikel 3:32 van het Wetboek van Vennootschappen bepaalt de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. In zijn laatste alinea bepaalt dit artikel echter dat *«het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening mag worden gecombineerd met het jaarverslag dat is opgesteld op grond van artikel 3:6 tot één enkel verslag, in zoverre de vereiste gegevens afzonderlijk worden verstrekt voor de consoliderende vennootschap en het geconsolideerde geheel»*.

Voor andere dan de hierboven toegelichte zaken wordt verwezen naar het beheersverslag over de statutaire jaarrekeningen van NMBS (= consoliderende vennootschap). Wat het gebruik van afgeleide financiële instrumenten in het bijzonder betreft, verwijzen we naar de toelichtingen bij het jaarlijks financieel verslag die alle door IFRS 9 en IFRS 7 vereiste vermeldingen en informatie bevatten.

2. Geconsolideerde financiële staten

**NMBS GROEP
GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE
STATEN 31 DECEMBER 2019**

I. BALANS

ACTIVA

		31/12/2020	31/12/2019
	<u>Toelichting</u>		
Vas te Activa			
Immateriële activa en Goodwill	5	229.868.251,27	223.016.266,21
Materiële vaste activa	6	7.299.556.735,73	7.221.555.421,79
<i>A. Terreinen</i>		794.054.246,29	799.979.255,98
<i>B. Gebouwen</i>		1.278.991.739,59	1.161.730.488,45
<i>C. Spoorweginfrastructuur</i>		107.176.784,18	107.554.015,44
<i>D. Rollend spoorwagematerieel</i>		3.398.102.087,76	3.493.529.999,51
<i>E. Installaties en diverse uitrustingen</i>		400.235.917,03	350.081.588,48
<i>F. Materiële vaste activa in aanbouw</i>		1.320.995.960,88	1.308.680.073,93
Vastgoedbeleggingen	7	436.804.746,38	439.971.423,38
Investerings opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8	348.613.131,42	399.275.085,21
Handelsvorderingen en overige debiteuren	9	625.610.607,11	668.557.321,38
Afgeleide financiële instrumenten	1	306.397.934,88	292.833.744,63
Overige financiële activa	2	600.845.539,99	672.791.979,85
Uitgestelde belastingvorderingen	22	0,00	14.399.087,60
Subtotaal van de vaste activa		9.847.696.946,78	9.932.400.330,05
Vlottende Activa			
Voorraden	13	232.798.703,71	227.781.505,98
Handelsvorderingen en overige debiteuren	9	1.202.520.400,79	1.441.066.330,42
Afgeleide financiële instrumenten	1	0,00	9.995.250,96
Overige financiële activa	2	36.864.372,64	40.867.372,67
Actuele belastingvorderingen		2.115.142,45	3.414.150,25
Geldmiddelen en kasequivalenten	14	564.985.525,56	368.173.760,27
Subtotaal van de vlottende activa		2.039.284.145,15	2.091.298.370,55
Vas te activa aangehouden voor verkoop			
Vaste activa aangehouden voor verkoop	15	21.075.321,80	34.403.537,63
TOTAAL ACTIVA		11.908.056.413,73	12.058.102.238,23

EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN

		31/12/2020	31/12/2019
<u>Toelichting</u>			
Eigen vermogen			
Kapitaal	17	249.022.345,57	249.022.345,57
Geconsolideerde reserves	18	-689.903.127,70	-405.509.988,04
Eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de Groep		-440.880.782,13	-156.487.642,47
Minderheidsbelangen		2.175.076,69	2.460.336,42
Totaal eigen vermogen		-438.705.705,44	-154.027.306,05
Langlopende verplichtingen			
Schulden uit personeelsbeloningen	19	396.002.164,85	364.893.302,46
Voorzieningen	20	83.524.039,13	103.378.211,10
Financiële schulden	21	2.388.551.154,45	2.413.503.575,56
Afgeleide financiële instrumenten	1	498.667.774,82	515.057.465,84
Uitgestelde belastingsschulden	22	1.554.247,77	1.820.323,35
Handelsschulden	23	12.124.166,20	15.851.553,77
Subsidies	25	6.982.853.141,92	6.820.979.366,34
Overige schulden	26	18.110.664,04	37.585.583,72
Subtotaal langlopende verplichtingen		10.381.387.353,18	10.273.069.382,14
Kortlopende verplichtingen			
Schulden uit personeelsbeloningen	19	119.132.559,23	118.604.171,45
Voorzieningen	20	102.719.816,47	86.592.452,20
Financiële schulden	21	620.097.832,16	586.876.217,48
Afgeleide financiële instrumenten	1	36.694.743,24	12.619.257,84
Actuele belastingverplichtingen		0,00	509.083,70
Handelsschulden	23	323.123.553,33	423.622.906,18
Sociale schulden	24	101.743.626,00	105.613.568,50
Subsidies	25	430.249.629,15	378.762.262,18
Overige schulden	26	231.613.006,41	225.860.242,61
Subtotaal kortlopende verplichtingen		1.965.374.765,99	1.939.060.162,14
Verplichtingen in verband met vaste activa aangehouden voor verkoop			
Verplichtingen in verband met vaste activa aangehouden voor verkoop	15	0,00	0,00
Totaal van de verplichtingen		12.346.762.119,17	12.212.129.544,28
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		11.908.056.413,73	12.058.102.238,23

II. OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

		31/12/2020	31/12/2019
<u>Toelichting</u>			
Bedrijfsinkomsten vóór kapitaalsubsidies			
Omzet	27	810.714.943,56	1.175.242.843,45
Exploitatiesubsidies	25	1.407.115.337,37	1.249.852.760,92
Zelf geproduceerde activa		163.023.763,51	169.315.043,98
Overige bedrijfsinkomsten	27	70.811.758,84	66.141.008,69
Totaal bedrijfsinkomsten vóór kapitaalsubsidies		2.451.665.803,28	2.660.551.657,04
Bedrijfskosten vóór afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen			
Aankopen van grondstoffen en handelsgoederen		-106.860.788,76	-108.026.329,50
Diensten en diverse goederen	27	-1.207.429.477,52	-1.223.549.568,85
Personeelskosten	28	-1.156.439.251,66	-1.160.574.423,80
Overige bedrijfskosten	27	-37.714.154,42	-32.854.317,06
Totaal bedrijfskosten vóór afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen		-2.508.443.672,36	-2.525.004.639,21
Bedrijfsresultaat vóór kapitaalsubsidies, afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen			
		-56.777.869,08	135.547.017,83
Kapitaalsubsidies	25	416.282.164,21	388.061.414,85
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen	5, 6, 7 & 15	-471.272.790,16	-429.195.641,80
Bedrijfsresultaat		-111.768.495,03	94.412.790,88
Financiële opbrengsten	29	52.154.376,25	85.568.539,38
Financiële kosten	29	-96.894.381,14	-134.329.218,66
Financieel resultaat - netto		-44.740.004,89	-48.760.679,28
Aandeel in het netto-resultaat van de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8	-33.689.522,97	25.435.115,10
Netto-resultaat uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten vóór belastingen		-190.198.022,89	71.087.226,70
Winstbelastingen	30	-10.279.141,61	5.226.412,83
Netto-resultaat uit de voortgezette bedrijfsactiviteiten		-200.477.164,50	76.313.639,53
NETTO-RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		-200.477.164,50	76.313.639,53
Niet-gerealiseerde resultaten voor het boekjaar			
die later zullen niet overgeboekt worden naar het netto-resultaat			
Actuariële winsten en verliezen	19	-45.691.891,14	-34.009.233,44
Belastingen verbonden aan de niet-gerealiseerde resultaten		-3.799.182,87	667.109,31
Aandeel van de niet-gerealiseerde resultaten van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8	-1.780.931,61	-1.657.103,53
Netto-wijziging in de reële waarde toerekenbaar aan eigen kredietrisico		5.027.159,37	2.867.189,37
Eigenvermogensinstrumenten tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	12	-37.925.345,08	41.173.561,38
Subtotaal van de niet-gerealiseerde resultaten voor het boekjaar die nooit zullen opgenomen worden in het netto-resultaat		-84.170.191,33	9.041.523,09
die later zouden kunnen overgeboekt worden naar het netto-resultaat			
Omrekeningsverschillen		0,00	23.597,55
Subtotaal van de niet-gerealiseerde resultaten voor het boekjaar die later zouden kunnen opgenomen worden in het netto-resultaat		0,00	23.597,55
Totaal van de niet-gerealiseerde resultaten voor het boekjaar		-84.170.191,33	9.065.120,64
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN		-284.647.355,83	85.378.760,17
31/12/2020			
31/12/2019			
Netto-resultaat van het boekjaar toe te rekenen aan			
Aandeelhouders van de Groep		-200.370.184,32	76.248.305,68
Minderheidsbelangen		-106.980,18	65.333,85
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan		-200.477.164,50	76.313.639,53
Netto-resultaat van het boekjaar toe te rekenen aan			
Aandeelhouders van de Groep		-284.540.375,64	85.313.426,32
Minderheidsbelangen		-106.980,19	65.333,85
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan		-284.647.355,83	85.378.760,17

III. MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

EUR	Eigen vermogen toerekenbaar aan aandeelhouders van de Groep			Minderheidsbelangen	Totaal eigen vermogen
	Kapitaal	Geconsolideerde reserves	Totaal		
Per 1 januari 2019	249.022.345,57	-490.823.414,40	-241.801.068,83	2.402.930,07	-239.398.138,76
Netto-resultaat 2019		76.248.305,68	76.248.305,68	65.333,85	76.313.639,53
Niet-gerealiseerde resultaten 2019		9.065.120,64	9.065.120,64	0,00	9.065.120,64
Betaalde dividenden aan houders van minderheidsbelangen			0,00	-7.927,50	-7.927,50
Afrondingen		0,04	0,04		0,04
Per 31 december 2019	17&18 249.022.345,57	-405.509.988,04	-156.487.642,47	2.460.336,42	-154.027.306,05
Per 1 januari 2020	249.022.345,57	-405.509.988,04	-156.487.642,47	2.460.336,42	-154.027.306,05
Netto-resultaat 2020		-200.370.184,32	-200.370.184,32	-106.980,18	-200.477.164,50
Niet-gerealiseerde resultaten 2020		-84.170.191,33	-84.170.191,33		-84.170.191,33
Betaalde dividenden aan houders van minderheidsbelangen			0,00	-7.927,50	-7.927,50
Andere bewegingen van het eigen vermogen		147.235,96	147.235,96	-170.352,03	-23.116,07
Afrondingen		0,03	0,03	-0,02	0,01
Per 31 december 2020	17&18 249.022.345,57	-689.903.127,70	-440.880.782,13	2.175.076,69	-438.705.705,44

IV. KASSTROOMOVERZICHT

		31/12/2020	31/12/2019
<i>Toelichting</i>			
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN			
Netto-resultaat van het boekjaar		-200.477.164,50	76.313.639,53
Aanpassingen voor			
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa aangehouden voor verkoop	5, 6, 7 & 15	471.504.628,60	429.314.506,66
Waardeverminderingen op voorraden, handelsvorderingen en overige debiteuren	9.2 & 13.2	26.863.134,72	19.868.726,87
Wijzigingen reële waarde van afgeleide financiële instrumenten	11.2	7.908.721,99	11.471.597,21
Wijzigingen reële waarde en bijzondere waardeverminderingen op andere financiële activa en financiële schulden		-2.145.330,26	211.185,40
(Meerwaarden) / minderwaarden op de realisatie van materiële en immateriële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa aangehouden voor verkoop	15.2	-18.409.254,86	-20.660.091,34
(Meerwaarden) / minderwaarden op de realisatie van financiële activa		-478.970,62	0,00
(Meerwaarden) / minderwaarden op de realisatie van dochterondernemingen en investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	27.2.2	0,00	4.290.871,99
Inresultaatname van de commissies op transacties van alternatieve financiering	27.1.2	-3.358.719,57	-3.512.634,69
Voorzieningen	27.2.1 & 29.2	-3.726.807,70	-59.851.941,96
Personeelsbeloningen		-14.054.640,97	-1.497.118,01
Inresultaatname van kapitaalsubsidies	25.1	-416.282.164,21	-388.061.414,85
Rentebaten en -lasten, netto	29	29.376.336,05	30.410.526,00
Aandeel in het netto-resultaat van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	8.2 & 8.3	33.689.522,97	-25.435.115,10
Winstbelastingen	30	10.279.141,61	-5.226.412,83
Omrekeningsverschillen		1.970.656,49	-612.035,22
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten		-77.340.910,26	67.024.289,66
Netto wijziging in de behoefte aan bedrijfskapitaal			
Vorraden		-32.900.414,05	-28.928.024,10
Handelsvorderingen en overige debiteuren		260.914.625,44	-69.444.306,49
Handelsschulden, sociale schulden en overige schulden		-118.820.530,33	-28.635.635,26
		109.193.681,06	-127.007.965,85
Kasstroom uit operationele activiteiten voor belastingen		31.852.770,80	-59.983.676,19
Betaalde belastingen		0,00	-2.065.138,09
Impôts payés		843.758,29	0,00
NETTO KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		32.696.529,09	-62.048.814,28

		31/12/2020	31/12/2019
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN			
Verwerving van immateriële en materiële vaste activa, en vastgoedbeleggingen		-542.363.177,71	-614.320.152,29
Verwerving van financiële activa		-122.128.592,80	-22.207.699,36
Verwerving van deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode		-1,00	0,00
Verwerving van minderheidsbelangen		-178.160,00	0,00
Ontvangen kapitaalsubsidies		660.449.411,38	630.016.308,84
Ontvangsten uit realisatie van immateriële en materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en activa aangehouden voor verkoop		37.903.027,34	65.373.592,27
Ontvangsten uit realisatie van overige financiële activa		140.899.220,29	26.324.926,52
Ontvangsten uit realisatie van deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode		0,00	8.788.679,00
Ontvangen interesten		57.214.428,34	59.447.360,33
Ontvangen dividenden	8.2, 8.3 & 12.2	2.098.306,27	20.819.622,34
NETTO KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		233.894.462,11	174.242.637,65
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Toename van financiële schulden	21.1	403.184.851,44	219.023.951,28
Aflossing van lease schulden	21.1	-10.634.506,63	-10.277.452,35
Aflossing van financiële schulden	21.1	-359.851.201,75	-219.006.832,25
Netto aflossing/betalingen op afgeleide financiële instrumenten	11.2	-10.101.379,74	69.680.634,17
Betaalde interesten	21.1, 11.2	-92.317.043,47	-95.087.863,28
Betaalde dividenden		-7.927,50	-7.927,50
NETTO KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		-69.727.207,65	-35.675.489,93
(AFNAME) / TOENAME VAN GELDMIDDELEN, KASEQUIVALENTEN EN VOORSCHOTTEN IN REKENING-COURANT		196.863.783,55	76.518.333,44
GELDMIDDELEN, KASEQUIVALENTEN EN VOORSCHOTTEN IN REKENING-COURANT BEGIN BOEKJAAR (toelichting 14)		368.173.760,27	291.561.419,83
(Afname) / toename van geldmiddelen, kasequivalenten en voorschotten in rekening-courant		196.863.783,55	76.518.333,44
Omrekeningsverschillen		-52.018,26	94.007,00
GELDMIDDELEN, KASEQUIVALENTEN EN VOORSCHOTTEN IN REKENING-COURANT EINDE BOEKJAAR (toelichting 14)		564.985.525,56	368.173.760,27

ALGEMENE INFORMATIE

Activiteiten

Onder alle ondernemingen die opgenomen zijn in de consolidatiekring van de NMBS Groep, vertegenwoordigt de NMBS op zich 96,79% van het actief op 31 december 2020 (96,34% op 31 december 2019) en -162.517.484,50 EUR (48.250.355,46 EUR) van het geconsolideerd netto-resultaat (deel Groep) van -200.370.184,32 EUR (76.248.305,68 EUR) op 31 december 2020 (31 december 2019). Het verschil van -37.852.699,82 EUR is voornamelijk afkomstig van het aandeel in het netto-resultaat van de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode van -33.689.522,97 EUR (waarvan -37.077.254,54 EUR voor THI Factory).

De voornaamste activiteiten van de NMBS zijn de activiteiten van openbare dienst zoals beschreven door het Koninklijk Besluit van 11 december 2013:

- het binnenlands vervoer van reizigers met treinen van de gewone dienst, alsook het aandoen van binnenlandse bestemmingen door hogesnelheidstreinen;
- het grensoverschrijdend vervoer van reizigers;
- de verwerving, het onderhoud, het beheer en de financiering van rollend spoorwagematerieel bestemd voor de uitvoering van de taken bedoeld in de punten hierboven;
- de prestaties die de spoorwegonderneming moet leveren voor de behoeften van de Natie;
- het verwerven, het ontwerp, de bouw, de vernieuwing, het onderhoud en het beheer van de stations, de onbemande stopplaatsen en hun aanhorigheden;
- de instandhouding van het historisch patrimonium betreffende de spoorwegexploitatie;
- de veiligheids- en bewakingsactiviteiten op het gebied van de spoorwegen;
- de andere opdrachten van openbare dienst waarmee zij belast is door of krachtens de wet.

Juridisch statuut

De NMBS NV is een naamloze vennootschap van publiek recht waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is in de Frankrijkstraat 56, 1060 Brussel. Ze is ingeschreven onder het ondernemingsnummer 0203.430.576. De laatste wijziging van de gecoördineerde statuten werd op 28 april 2015 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Jaarrekeningen

De geconsolideerde jaarrekening op 31 december 2020, opgemaakt volgens het IFRS-referentiekader, werden vastgelegd door de Raad van Bestuur van de NMBS op 30 april 2021. De cijfers hernoemen in dit document zijn uitgedrukt in euro (EUR), tenzij anders vermeld.

Waarderingsregels

Met uitzondering van de nieuwe normen en aanpassingen die van toepassing zijn, zijn de waarderingsregels op uniforme wijze toegepast van het ene jaar op het andere jaar en voor de volledige NMBS Groep. De geconsolideerde financiële staten zijn voorbereid gebruik makend van homogene waarderingsregels voor transacties of andere gelijkaardige gebeurtenissen in de volledige NMBS Groep.

Raad van Bestuur

Fontinoy Jean-Claude	Voorzitter van de Raad van Bestuur
Dutordoir Sophie	Gedelegeerd Bestuurder
Boelaert Filip	Bestuurder
Cloquet Jean-Jacques	Bestuurder
Descheemaecker Marc	Bestuurder
Durez Martine	Bestuurder
Glautier Laurence	Bestuurder
Gosselin Ermeline	Bestuurder
Jeurissen Isabelle	Bestuurder
Lauwers Kris	Bestuurder
Mercenier Eric	Bestuurder
Schatteman Saskia	Bestuurder
Sterckx Dirk	Bestuurder
Van Camp Bart	Bestuurder

Commissarissen

Leden van het College van Commissarissen:

KPMG Bedrijfsrevisoren VBA vertegenwoordigd door Patrick De Schutter

BDO Bedrijfsrevisoren CVBA vertegenwoordigd door Felix Fank

V. TOELICHTINGEN

I. BALANS	14
II. OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	16
III. MUTATIEOVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN	17
IV. KASSTROOMOVERZICHT	18
ALGEMENE INFORMATIE	20
V. TOELICHTINGEN	22
Toelichting 1 - Samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels	23
Toelichting 2 - Beheer van de middelen	45
Toelichting 3 - Significante inschattingen en beoordelingen	67
Toelichting 4 - Consolidatiekring van de NMBS Groep	71
Toelichting 5 - Immateriële activa	64
Toelichting 6 - Materiële vaste activa	67
Toelichting 7 - Vastgoedbeleggingen	78
Toelichting 8 - Investerings opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	83
Toelichting 9 - Handelsvorderingen en overige debiteuren	85
Toelichting 10 – Activa en passiva voortvloeiende uit contracten met klanten	87
Toelichting 11 - Afgeleide financiële instrumenten	89
Toelichting 12 - Overige financiële activa	92
Toelichting 13 - Voorraden	95
Toelichting 14 - Geldmiddelen en kasequivalenten	96
Toelichting 15 - Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	97
Toelichting 16 - Bedrijfscombinaties	99
Toelichting 17 - Kapitaal	100
Toelichting 18 - Geconsolideerde reserves	101
Toelichting 19 - Personeelsbeloningen	102
Toelichting 20 - Voorzieningen	108
Toelichting 21 - Financiële schulden	110
Toelichting 22 - Uitgestelde belastingvorderingen / schulden	114
Toelichting 23 - Handelsschulden	116
Toelichting 24 - Sociale schulden	117
Toelichting 25 - Subsidies	118
Toelichting 26 - Overige schulden	120
Toelichting 27 - Bedrijfsinkomsten en bedrijfskosten	121
Toelichting 28 - Personeelskosten	124
Toelichting 29 - Financiële opbrengsten en financiële kosten	125
Toelichting 30 - Kosten van belastingen op de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	127
Toelichting 31 - Voorwaardelijke activa en verplichtingen	128
Toelichting 32 - Bijkomende informatie over de financiële instrumenten	129
Toelichting 33 - Transacties van alternatieve financiering	132
Toelichting 34 - Rechten en verplichtingen	134
Toelichting 35 - Informatie betreffende verbonden partijen	135
Toelichting 36 - Erelonen van de commissaris	138
Toelichting 37 - Gebeurtenissen na balansdatum	139

Toelichting 1 - Samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels

1. Presentatiebasis en conformiteitsverklaring

De geconsolideerde jaarrekening van de NMBS Groep per 31 december 2019 werd opgesteld in overeenstemming met de "IFRS" (International Financial Reporting Standards) zoals deze goedgekeurd werden door de Europese Unie en conform de op, deze datum, gepubliceerde standaarden van de International Accounting Standards Board "IASB" en interpretaties van "IFRIC" (International Financial Reporting Interpretations Committee).

Deze geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld volgens de volgende waarderingsregels waarbij:

- bepaalde financiële vaste activa en passiva opgenomen worden tegen hun reële waarde: afgeleide financiële instrumenten, eigenvermogensinstrumenten, financiële activa tegen reële waarde via het netto-resultaat en financiële verplichtingen tegen reële waarde via het netto-resultaat;
- bepaalde elementen van het patrimonium opgenomen worden op basis van hun contante waarde: langlopende schulden en vorderingen waarbij er geen of een niet-marktconforme interest aangerekend wordt, evenals langlopende voorzieningen. De gebruikte disconteringsvoet is gebaseerd op de IRS-curve in functie van de onderliggende looptijd, met uitzondering van de schulden als gevolg van de toepassing van IAS 19 voor dewelke de toegepaste disconteringsvoet gebaseerd is op het marktrendement op de afsluitingsdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie, overeenkomstig hun looptijd;
- andere balanselementen opgenomen worden volgens het kostprijsmodel met uitzondering van bepaalde herwaarderingen van bepaalde materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen voor dewelke de NMBS Groep geopteerd heeft voor de waardering tegen reële waarde op de datum van overgang naar IFRS (1 januari 2014) en het gebruik van deze reële waarde als veronderstelde kostprijs op deze datum van overgang (voornamelijk terreinen).

De wijzigingen aan bepaalde standaarden werden goedgekeurd door Europese Unie en zijn verplicht van toepassing vanaf het boekhoudjaar beginnend op 1 januari 2020 (wijzigingen aan IFRS 3 *Bedrijfscombinaties*, aan IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* en IAS 8 *Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten*, Hervorming referentierentevoet: wijzigingen aan IFRS 9 *Financiële instrumenten*, IAS 39 *Financiële instrumenten. Opname en waardering* en IFRS 7 *Financiële instrumenten. Informatieverschaffing* en wijzigingen aan de verwijzingen naar het *Conceptueel raamwerk in de IFRS-standaarden*). Deze aanpassingen hebben geen significante impact op de voorbereiding van de financiële staten van de NMBS Groep op 31 december 2020. Ze verstrekken verduidelijkingen en preciseringen, maar ze veranderen de boekhoudkundige vereisten van de standaarden waarop ze betrekking hebben niet.

Andere wijzigingen werden goedgekeurd door de Europese Unie maar zijn nog niet verplicht voor het boekhoudjaar dat gestart is op 1 januari 2020. We onthouden voornamelijk de aanpassing aan de standaard IFRS 16 *Leaseovereenkomsten* met betrekking tot Covid-19, in werking getreden op 1 juni 2020, dat een vereenvoudigingsmaatregel voorziet voor de leasingnemer: indien bepaalde voorwaarden voldaan zijn, laat dit hun toe om niet te moeten evalueren of de kortingen op de huur toegekend als gevolg van covid-19 aanpassingen van het contract zijn. En dus, om ze niet te behandelen als een wijziging van het huurcontract. Deze vereenvoudigingsmaatregel is niet van toepassing voor de NMBS Groep aangezien ze niet genoten heeft van huurverlagingen als gevolg van de gezondheidscrisis. De fase 2 van de hervorming van de referentierentevoeten (wijzigingen aan IFRS 9 *Financiële instrumenten*, IAS 39 *Financiële instrumenten. Opname en waardering* en IFRS 7

Financiële instrumenten. Informatieverschaffing) werd goedgekeurd door de Europese Unie. Uit een eerste analyse blijkt dat ze geen impact heeft op de voorbereiden van de financiële staten van de NMBS Groep.

Op 31 december 2020 zijn er geen andere standaarden of wijzigingen, nog niet toegepast en nog niet goedgekeurd door de Europese Unie, die een significante impact zouden kunnen hebben op de huidige en toekomstige transacties van de NMBS Groep. Ook hier hebben de wijzigingen een beperkte draagwijdte. Ze verschaffen preciseringen, maar wijzigen de boekhoudkundige principes toegepast binnen de NMBS Groep niet:

- classificatie van verplichten als kortlopend of langlopend: wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* (effectief vanaf 1 januari 2022). Deze aanpassingen hebben geen invloed op de presentatie van de passiva in de financiële staten aangezien de huidige bepalingen van de standaard niet nauwkeurig genoeg zijn om te bepalen of een passiva gepresenteerd moet worden als kortlopend of als langlopend;
- wijzigingen aan IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* (effectief vanaf 1 januari 2022) die hoofzakelijk de standaard bijwerken. Ze wijzigen de boekhoudkundige vereisten voor de bedrijfscombinaties niet;
- wijzigingen aan IAS 16 *Materiële vaste activa* (effectief vanaf 1 januari 2022) hebben betrekking op een situatie die momenteel niet van toepassing is binnen de NMBS Groep;
- wijzigingen aan IAS 37 *Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en activa* hebben betrekking op de verlieslatende contracten (effectief vanaf 1 januari 2022). De standaard gaf geen duidelijkheid over de op te nemen kosten om de kosten voor de uitvoering van een contract te kunnen bepalen en de wijziging geeft hier duidelijkheid over. Dit heeft geen invloed op de boekhoudmethoden van de NMBS Groep;
- jaarlijkse verbeteringen 2018-2020 aan IFRS standaarden (effectief vanaf 1 januari 2022) die de teksten toelichten of kleine wijzigingen aanbrengen aan de IFRS 1 *Eerste toepassing van IFRS*, IFRS 9 *Financiële instrumenten* en aan de illustratieve voorbeelden bij IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*.

1. Belangrijke gebeurtenissen

De gezondheidscrisis en de maatregelen opgelegd door de regering hebben een belangrijke impact gehad op de activiteiten van de NMBS Groep vanaf de tweede helft van de maand maart 2020. Als gevolg van de gezondheidsmaatregelen ingevoerd door de Belgische regering en het toenemende belang van telewerk, is het aantal reizigers sterk gedaald (253,4 miljoen reizigers op 31 december 2019 tegenover 184,1 miljoen op 31 december 2020 ofwel een daling met 27,3%). Van 23 maart tot en met 3 mei heeft de NMBS gereden volgens een «Treindienst van Nationaal Belang». Vervolgens heeft de NMBS, onder andere op vraag van de Belgische regering, meer treinen laten rijden om het verplaatsen van personen die een essentieel beroep uitoefenen te ondersteunen. Ze is snel teruggekeerd tot een maximaal vervoersaanbod om het reizigersvervoer in de beste omstandigheden toe te laten en met respect voor de overheidsrichtlijnen. Er werden eveneens veel bijkomende inspanningen geleverd, onder andere wat betreft het poetsen van de treinen en de stations. De sterke daling van de inkomsten gekoppeld aan het behoud van een maximaal vervoersaanbod heeft een grote financiële impact met zich meegebracht voor de moedermaatschappij dat gedeeltelijk gedekt werd door de Belgische regering door het toekennen van een uitzonderlijke exploitatiesubsidie met als doel het vergoeden van de impact van de epidemie op de rekeningen opdrachten van openbare dienst van het jaar 2020.

Het aandeel van NMBS Groep in het totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten is gedaald met 370,0 miljoen EUR ten opzichte van 31 december 2019. De gevolgen van de gezondheidscrisis zijn hoofdzakelijk:

- een daling van de omzet met 364,5 miljoen EUR, hoofdzakelijk de omzet verkeer nationaal en internationaal en een daling van de ontvangen vergoedingen op de prijs van de biljetten van/naar de luchthaven van Brussel;
- een stijging van de exploitatiesubsidies met 157,3 miljoen EUR waarvan +288 miljoen EUR om de impact van de gezondheids crisis te dekken, +44,7 miljoen EUR verbonden aan de operatie Hello Belgium Rail Pass gelanceerd begin oktober 2020 en -159,9 miljoen EUR variabele subsidies;
- een daling van de diensten en diverse goederen met 69,1 miljoen EUR onder andere een daling van de infrastructuurvergoeding en van de kosten verbonden aan het Supplement Brussels Airport als gevolg van de daling in de verkoop van dit product, gedeeltelijk gecompenseerd door een stijging in de kosten rechtstreeks verbonden aan de voorzorgsmaatregelen in de strijd tegen Covid-19;
- een daling met 59,1 miljoen EUR van het aandeel in het netto-resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode waarvan een daling van 56,1 miljoen EUR voor THI Factory eveneens als gevolg van de gezondheids crisis;
- een negatieve aanpassing van de reële waarde van 36,5 miljoen EUR voor de deelneming in Eurostar International Ltd.;
- de annulatie van de uitgestelde belastingvordering op 31 december 2019 met een impact van -14,4 miljoen EUR op 31 december 2020.

Deze economische context werd mee in rekening genomen bij het testen van de waarden van de activa. We verwijzen naar de toelichtingen 3.1, 6.1 en 12.2 van de geconsolideerde IFRS jaarrekening.

2. Voorbereiding van de financiële staten volgens het continuïteitsbeginsel van de voornaamste activiteiten

Het geconsolideerde eigen vermogen van de NMBS Groep per 31 december 2020 is negatief ten bedrage van -438.705.705,44 EUR.

Als gevolg van de aanhoudende gezondheids crisis blijven de verwachte operationele resultaten negatief. Uit een analyse van de verwachte financiële gevolgen en in het bijzonder van de huidige liquiditeitspositie, de verwachte financiële stromen en de beschikbare financieringsbronnen, blijkt dat de voortzetting van de activiteiten van de NMBS niet in het gedrang komt. Des te meer dat de NMBS over de mogelijkheid beschikt om beroep te doen op een garantie van de Belgische Staat van maximum 1.138 M€ (de NMBS heeft geen beroep gedaan op deze Staatsgarantie en heeft momenteel niet de intentie om een beroep te doen op deze garantie). Bijgevolg werd de jaarrekening over 2020 opgesteld in de veronderstelling van continuïteit van de activiteiten van de NMBS.

Op 18 november 2020 heeft Moody's een kredietopinie over de NMBS gepubliceerd waarin ze de lange termijnrating van A1 met vooruitzicht 'stabiel' en de korte termijnrating van P-1 heeft bevestigd. Standard & Poor's heeft de lange termijnrating van A met vooruitzicht 'stabiel' en de korte termijnrating van A-1 bevestigd op 27 november 2020.

We constateren eveneens dat de kapitaalsubsidies 7.413.102.771,07 EUR (7.199.741.628,52 per 31 december 2020), die bijna de volledige investeringen van de NMBS Groep financieren, geboekt worden als schulden volgens de IFRS-normen.

2. Consolidatie

1. *Dochterondernemingen*

De activa, passiva, rechten en verplichtingen, baten en lasten van de NMBS en de dochterondernemingen waarover zij zeggenschap uitoefent worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening volgens de integrale consolidatiemethode. Er is zeggenschap wanneer de entiteit macht uitoefent op de onderneming (ze bezit rechten die haar toelaten om de relevante activiteiten te leiden), wanneer ze blootgesteld wordt aan variabele opbrengsten omwille van de banden met de onderneming en wanneer ze de bevoegdheid heeft om macht uit te oefenen op de onderneming op zodanige wijze dat ze het bedrag van de opbrengsten dat ze verkrijgt beïnvloedt. Deze zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien de NMBS Groep meer dan 50% van de stemrechten bezit. Deze veronderstelling kan worden weerlegd indien er tastbaar bewijs is van het tegendeel. Er wordt rekening gehouden met het bestaan van uitoefenbare of onmiddellijk converteerbare potentiële stemrechten bij de beoordeling of er wel of geen zeggenschap is. Het aspect "zeggenschap" werd beoordeeld volgens de standaard IFRS 10.

Een dochteronderneming wordt geconsolideerd vanaf de overnamedatum, namelijk de datum waarop de zeggenschap overgedragen wordt aan de overnemende partij. Vanaf deze datum neemt de moedermaatschappij (de overnemende partij) het resultaat van de dochteronderneming op in het geconsolideerd gerealiseerd en niet-gerealiseerd resultaat en neemt zij de activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen verworven tegen hun reële waarde, met inbegrip van een eventuele goodwill voortvloeiend uit de overname, op in de geconsolideerde balans. Een dochteronderneming wordt niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop de NMBS Groep niet langer de zeggenschap heeft. In het geval van verlies van zeggenschap over een dochteronderneming, worden haar activa en passiva niet langer opgenomen in de geconsolideerde financiële staten, het aandeel dat behouden wordt in de voormalige dochteronderneming wordt gewaardeerd aan reële waarde op het moment van het verlies van zeggenschap en het resultaat of het verlies verbonden aan het verlies van de zeggenschap wordt geboekt.

Bedrijfscombinaties onder gezamenlijke zeggenschap worden verwerkt volgens de boekhoudmethode van de voorganger.

Voor consolidatiedoeleinden dienen de intra-groepsaldi en -transacties 100% geëlimineerd te worden. De niet-gerealiseerde intra-groepswinsten en -verliezen worden herwerkt.

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld gebruikmakend van homogene waarderingsregels voor de transacties of andere gelijkaardige gebeurtenissen binnen de NMBS Groep.

2. *Entiteiten waarover gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend en geassocieerde deelnemingen*

De entiteiten waarover de NMBS Groep samen met één of meerdere andere partijen gezamenlijke zeggenschap uitoefent, krachtens een contractuele afspraak met hen, evenals de geassocieerde deelnemingen waarover de NMBS Groep een invloed van betekenis uitoefent zonder zeggenschap uit te oefenen, worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Indien de onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks tussen 20% en 50% van de stemrechten van een onderneming aanhoudt, wordt ze verondersteld een aanzienlijke invloed uit te oefenen tenzij er duidelijk aangetoond kan worden dat dit niet het geval is.

De deelneming in een geassocieerde onderneming of joint-venture wordt geboekt aan kostprijs tijdens de eerste

resultaat van de onderneming te boeken na de verwervingsdatum. Het aandeel van de entiteit in het netto-resultaat van de onderneming wordt geboekt in het netto-resultaat van de entiteit.

3. *Goodwill en negatieve consolidatieverschillen*

In het geval van een overname van een entiteit, wordt het verschil vastgesteld op de overnamedatum tussen de kostprijs van het belang en de reële waarde van de identificeerbare verworven activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen, opgenomen als goodwill onder de activa (in het geval van een positief verschil) of onmiddellijk opgenomen in het netto-resultaat (in het geval van een negatief verschil).

Goodwill wordt niet afgeschreven maar wordt jaarlijks onderworpen aan een test op bijzondere waardevermindervers verliezen.

4. *Omrekening van de jaarrekeningen van dochterondernemingen opgesteld in vreemde valuta*

Alle monetaire en niet-monetaire activa en passiva worden omgerekend in de geconsolideerde jaarrekening gebruikmakend van de slotkoersmethode. De baten en lasten worden omgerekend gebruikmakend van de gemiddelde koers voor de beschouwde periode. De omrekeningsverschillen worden geboekt in de niet-gerealiseerde resultaten.

5. *Minderheidsbelangen*

Belangen die geen aanleiding geven tot zeggenschap vertegenwoordigen het gedeelte van het resultaat en de netto-activa niet in het bezit van de NMBS Groep en worden apart voorgesteld in de geconsolideerde jaarrekening en de geconsolideerde balans, onder het eigen vermogen, in een andere rubriek dan het eigen vermogen toerekenbaar aan de NMBS Groep. Het aspect "zeggenschap" werd beoordeeld volgens de standaard IFRS 10.

De NMBS Groep beschouwt transacties met minderheidsaandeelhouders als transacties met aandeelhouders van de NMBS Groep. Voor aankopen van minderheidsbelangen wordt het verschil tussen de prijs die betaald werd en het overeenstemmende verworven belang tegen de boekwaarde van de netto-activa van de dochteronderneming opgenomen in het eigen vermogen.

2. *Transacties in vreemde valuta*

De jaarrekening van elke entiteit van de NMBS Groep wordt voorgesteld in de valuta van de primaire economische omgeving in dewelke de entiteit haar activiteiten uitoefent (functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening van de NMBS Groep wordt uitgedrukt in de functionele valuta van de moedermaatschappij, te weten de euro, die de presentatievaluta van de geconsolideerde jaarrekening is.

De transacties in vreemde valuta worden omgezet in de functionele valuta van de entiteiten, gebruikmakend van de wisselkoers van kracht op de datum van de transacties. De wisselkoersverschillen die voortvloeien uit de afwikkeling van dergelijke transacties en uit de omrekening van monetaire activa en passiva uitgedrukt in vreemde deviezen aan de wisselkoersen van toepassing bij de afsluiting, worden erkend in het netto-resultaat.

3. Immateriële activa

Een immaterieel actief wordt opgenomen in de balans indien de volgende voorwaarden zijn vervuld:

1. het actief is identificeerbaar, dit betekent dat het ofwel afscheidbaar is (indien het individueel verkocht, verplaatst of verhuurd kan worden), ofwel voortvloeit uit contractuele of juridische rechten;
2. het is waarschijnlijk dat het actief economische voordelen zal genereren voor de NMBS Groep;
3. de NMBS Groep heeft zeggenschap over het actief;
4. de kostprijs van het actief kan betrouwbaar bepaald worden.

De immateriële activa worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, zijnde aan initiële kostprijs verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en de eventuele geaccumuleerde bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De initiële kostprijs van de immateriële activa:

- die afzonderlijk verworven zijn omvat kosten die direct toerekenbaar zijn aan de transactie (aankoopprijs na aftrek van handelskortingen en andere kortingen), met uitsluiting van de indirecte kosten;
- die intern gegenereerd worden is gelijk aan de som van de uitgaven gedaan vanaf het moment dat de activa voor het eerst voldoen aan de opnamecriteria zoals voorzien in IAS 38, namelijk vanaf het moment dat de NMBS Groep kan aantonen (1) dat het project technisch uitvoerbaar is, (2) dat er een intentie is om het actief te gebruiken of te verkopen, (3) hoe het actief toekomstige economische voordelen genereert, (4) dat er adequate middelen bestaan om het project te voltooien en (5) dat de uitgaven betrouwbaar gewaardeerd kunnen worden. Deze uitgaven omvatten de directe kosten evenals de werkingskosten van de operationele diensten (uitgezonderd de afschrijvingen van gesubsidieerde activa). In de berekening van het uurtarief wordt rekening gehouden met alle kosten van kortetermijnpersoneelsbeloningen, met uitzondering van opleidingskosten en de kosten met betrekking tot de veiligheid, evenals met alle kosten van langetermijnpersoneelsbeloningen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen (voor zover ze betrekking hebben op personeel dat nog gedeeltelijk in dienst is).

Wat de intern gegenereerde software betreft, worden enkel de ontwikkelingskosten geactiveerd, de onderzoekskosten worden onmiddellijk opgenomen in het netto-resultaat. De ontwikkelingskosten omvatten enkel: (a) het ontwerp (functionele en technische blueprint), (b) het programmeren en configureren, (c) het ontwikkelen van interfaces, (d) technische documentatie voor intern gebruik, (e) de integratie van de hardware en (f) het testen.

Bovendien worden de latere uitgaven na de initiële opname opgenomen in het netto-resultaat, behalve indien men kan aantonen dat er nieuwe belangrijke economische voordelen uit voortvloeien;

- die verworven worden als onderdeel van een bedrijfscombinatie is de reële waarde op de overnamedatum.

De waarde van het actief omvat bovendien financieringskosten indien de immateriële activa pas na één jaar klaar zijn voor gebruik of verkoop. Het activeringspercentage is ofwel gelijk aan dat van een specifieke lening, ofwel gelijk aan het gewogen gemiddelde van de financieringskosten die van toepassing zijn op de uitstaande leningen van de NMBS Groep, met uitsluiting van de leningen die specifiek aangegaan zijn.

Immateriële activa worden lineair afgeschreven over hun waarschijnlijke gebruiksduur. Het af te schrijven bedrag omvat de kost, waarbij de restwaarde aan nul wordt gelijkgesteld. De weerhouden gebruiksduren zijn:

Categorieën	Waarschijnlijke gebruiksduur
Ontwikkelingskosten ERP	10 jaar
Ontwikkelingskosten overige software	5 jaar
Websites	3 jaar
Software verworven van derden	5 jaar
Goodwill	NVT, jaarlijkse bijzondere waardeverminderingstest

De afschrijving vangt aan vanaf het ogenblik dat het actief beschikbaar is voor gebruik.

De gebruiksduur en de afschrijvingsmethode van immateriële activa met een beperkte gebruiksduur worden jaarlijks op de balansdatum herzien. De wijzigingen in de geschatte gebruiksduur of in de verwachte consumptie van de toekomstige economische voordelen gegenereerd door het actief worden in rekening gebracht bij het wijzigen van de gebruiksduur of de afschrijvingsmethode, naargelang van het geval, en worden behandeld als schattingswijzigingen.

De immateriële activa zijn onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingen indien er indicaties zijn die erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk niet kan gerealiseerd worden uit hun gebruik of hun verkoop. De immateriële activa die nog niet klaar zijn voor gebruik worden jaarlijks op de balansdatum onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingen.

5. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, zijnde aan initiële kostprijs verminderd met de lineaire geaccumuleerde afschrijvingen en de eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen. De initiële kostprijs omvat:

- de kosten die direct toerekenbaar zijn aan de aankooptransactie na aftrek van handelskortingen en andere kortingen;
- de rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief op de locatie en in de staat te krijgen die noodzakelijk is om te functioneren op de door de NMBS Groep beoogde wijze;
- de initiële schatting van de kosten van ontmanteling en verwijdering van het actief of het herstel van het terrein waar het actief zich bevindt (verplichting dat de NMBS Groep deze kosten oploopt hetzij bij de aankoop hetzij bij de vervaardiging).

De kostprijs omvat dus niet de studiekosten en de kosten van haalbaarheidsstudies opgelopen in het kader van de vervaardiging van materiële vaste activa (stations, sites, enz.), de kosten van de directie en algemene administratie evenals de salariskosten en andere werkingskosten die niet kunnen toegerekend worden aan een investeringsactiviteit.

De initiële kostprijs van de materiële vaste activa die intern gegenereerd worden is gelijk aan de som van de uitgaven gedaan vanaf het moment dat de activa voor het eerst voldoen aan de opnamecriteria zoals voorzien in IAS 16, namelijk indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de NMBS Groep zullen vloeien en indien de kost van het actief betrouwbaar kan bepaald worden. Deze uitgaven omvatten de directe kosten evenals de werkingskosten van de operationele diensten (uitgezonderd de afschrijvingen van gesubsidieerde activa). In de berekening van het uurtarief wordt rekening gehouden met alle kosten van kortetermijnpersoneelsbeloningen, met uitzondering van opleidingskosten en de kosten met betrekking tot de veiligheid, evenals met alle kosten van andere langetermijnpersoneelsbeloningen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen (voor zover ze betrekking hebben op personeel dat nog deeltijds in dienst is). Bovendien worden de latere uitgaven na de initiële opname opgenomen in het netto-resultaat, behalve indien men kan aantonen dat er nieuwe belangrijke economische voordelen uit voortvloeien.

De kosten van onderhoud en herstellingen die de waarde van de materiële vaste activa enkel handhaven, en deze niet verhogen, worden opgenomen in het netto-resultaat. De kosten van groot onderhoud en grote herstellingen die de toekomstige economische voordelen dat het actief genereert verhogen, worden echter geïdentificeerd als een afzonderlijk onderdeel van de kostprijs. De kostprijs van de materiële vaste activa wordt gesplitst over substantiële componenten. Deze substantiële (sub)componenten, die vervangen worden met regelmatige tussenpozen, en die bijgevolg een gebruiksduur hebben verschillend van die van het hoofdactief, worden afgeschreven over hun specifieke gebruiksduur. In het geval van een vervanging, wordt het actief niet langer opgenomen in de balans en wordt het nieuwe actief afgeschreven over zijn eigen gebruiksduur.

De waarde van het actief omvat bovendien financieringskosten indien de materiële vaste activa pas na één jaar klaar zijn voor gebruik of verkoop. Het activeringspercentage is ofwel gelijk aan dat van een specifieke lening, ofwel gelijk aan het gewogen gemiddelde van de financieringskosten die van toepassing zijn op de uitstaande leningen van de NMBS Groep, met uitsluiting van de leningen die specifiek aangegaan zijn.

De materiële vaste activa worden volledig afgeschreven over hun waarschijnlijke gebruiksduur, volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Het af te schrijven bedrag is meestal gelijk aan de kostprijs. De weerhouden gebruiksduren zijn de volgende:

Materiële vaste activa	Waarschijnlijke gebruiksduur
Terreinen	Niet van toepassing
Administratieve gebouwen	60 jaar
Componenten van administratieve gebouwen	10 tot 30 jaar
Industriële gebouwen	50 jaar
Componenten van industriële gebouwen	15 tot 20 jaar
Woningen	50 jaar
Componenten van woningen	15 tot 20 jaar
Stations	100 jaar
Componenten van stations	10 tot 40 jaar
Parkings	100 jaar
Componenten van parkings	10 tot 20 jaar
Sporen en hun bijhorende componenten	25 tot 100 jaar
Kunstwerken en hun bijhorende componenten	20 tot 120 jaar
Overwegen en hun bijhorende componenten	10 tot 25 jaar
Signalisatie infrastructuur	7 tot 35 jaar
Diverse spoorweginfrastructuur	7 tot 50 jaar
Rollend spoorwegmaterieel, exclusief wagons	25 tot 60 jaar
Component "Mid-life" van het rollend spoorwegmaterieel	15 tot 30 jaar
Wagons	30 jaar
Revisie van wagons	9 jaar
Overige installaties en diverse uitrustingen	4 tot 30 jaar
Meubilair	10 jaar
ICT	4 tot 10 jaar
Wegvoertuigen	2 tot 10 jaar
Verbeteringswerken van gehuurde materiële vaste activa	Zie Toelichting 1.6.2.

De gebruiksduur en de afschrijvingsmethode van materiële vaste activa worden jaarlijks op de balansdatum herzien. De wijzigingen in de geschatte gebruiksduur of in de verwachte consumptie van de toekomstige economische voordelen gegenereerd door het actief worden in rekening gebracht bij het wijzigen van de gebruiksduur of de afschrijvingsmethode, naargelang van het geval, en worden behandeld als schattingswijzigingen.

De concessies in de stations worden opgenomen onder de materiële vaste activa.

6. Leaseovereenkomsten

6.1. *Transacties van alternatieve financiering*

Verscheidene financieringsstructuren ("sale and leaseback"-transacties, "sale and rentback"-transacties, "lease and leaseback"-transacties, "rent and rentback"-transacties of "concession and concessionback"-transacties) worden door de NMBS Groep hoofdzakelijk voor de aankoop van rollend materieel opgezet. Deze transacties worden opgenomen op basis van hun economische substantie volgens de bepalingen van IFRS 16 en IFRS 15. Indien het niet om een verkoop krachtens de bepalingen van IFRS 15 gaat, blijven de materiële vaste activa opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de NMBS Groep. De investeringsrekeningen en de betalingsverplichtingen ten opzichte van de geldschieters worden opgenomen in de geconsolideerde balans, met uitzondering van de investeringsrekeningen aangegaan met een overheid met een superieure kredietwaardigheid, met een organisme met een superieure kredietwaardigheid, of met de tegenpartij van de transacties. De verkregen commissies in het kader van deze transacties worden gespreid over de duur van deze transacties.

1.6.2. *Leaseovereenkomsten waarvoor de Vennootschap leasingnemer is*

Alle huurcontracten van de leasingnemers worden getoond op de balans met uitzondering van de huurcontracten waarvan de looptijd één jaar of minder is en de huurcontracten waarvan het onderliggende goed van lage waarde is. In deze twee gevallen worden de huurbetalingen in het kader van het huurcontract lineair in de kosten geboekt gedurende de looptijd van het huurcontract. Voor alle andere huurcontracten boekt de NMBS Groep een actief die het gebruiksrecht van het onderliggende goed vertegenwoordigt en een verplichting die de toekomstige huurbetalingen vertegenwoordigt.

Op de begindatum van het contract worden het actief en de leaseschuld geboekt op het actief en het passief voor een waarde gelijk aan de geactualiseerde waarde van de huurbetalingen die nog niet betaald werden gebruik makend van de impliciete interestvoet van het huurcontract of in voorkomend geval de marginale rentevoet. De huurbetalingen waarmee rekening gehouden wordt voor de waardering van de leaseverplichting zijn de vaste huurbetalingen (verminderd met alle ontvangen lease-incentives), de variabele huurbetalingen in functie van een index of rentevoet, de sommen die men verwacht te moeten betalen als leasingnemer aan de leasinggever in het kader van de garanties op de restwaarde, de uitoefenprijs van de aankoopoptie die de leasingnemer met redelijk zekerheid zal uitoefenen en de gevraagde boetes in geval van beëindiging van de leaseovereenkomst. De kost van het actief omvat eveneens de initiële indirecte kosten aangegaan door de leasingnemer en, indien hiervoor een dergelijke verplichting bestaat, omvat hij eveneens een inschatting van de door de leasingnemer te maken kosten van ontmanteling of verwijdering van het onderliggende actief. De leaseschuld wordt geboekt binnen de 'Financiële schulden' en de activa worden geboekt binnen de 'Materiële vaste activa' in functie van hun aard.

Elke huurbetaling wordt verdeeld tussen de financiële kost en de afschrijving van de schuld. Voor elke periode opgenomen in de looptijd van het huurcontract zijn de interesten op de huurverplichting gelijk aan een constante interestvoet toegepast op het resterende saldo van de huurverplichting. De materiële vaste activa aangehouden door de NMBS Groep als leasingnemer worden afgeschreven over de looptijd van het contract of over de gebruiksduur indien deze laatste korter is wanneer het huurcontract niet voorziet in een transfer van het eigendom van het onderliggende goed naar de NMBS Groep tijdens de looptijd het huurcontract of wanneer de NMBS Groep geen rekening heeft gehouden met de toekomstige aankoopoptie in de kostprijs van het actief.

1.6.3. Leaseovereenkomsten waarvoor de NMBS Groep leasinggever is

Een leaseovereenkomst wordt geboekt als zijnde een financiële lease als de leasingnemer nagenoeg alle risico's en voordelen die aan de eigendom verbonden zijn verkrijgt. Financiële leases worden geboekt als een overdracht gepaard met een financiering. Op de begindatum wordt het actief uitgeboekt uit de balans (met meer- of minderwaarde geboekt in het netto-resultaat) en de NMBS Groep boekt een vordering die de te ontvangen kasstromen vertegenwoordigt. De leasevorderingen worden opgenomen onder de 'Handelsvorderingen en overige debiteuren'.

De boeking van de financiële opbrengsten worden uitgevoerd op basis van een formule dat een constante periodieke rentevoet toepast op het verschuldigde saldo van de vordering in de operationele lease. Elke ontvangen leasebetaling doet de hoofdsom van de vordering en het bedrag van de niet verworven financiële opbrengsten afnemen.

Een leaseovereenkomst wordt geboekt als zijnde een operationele lease indien niet nagenoeg alle risico's en voordelen die aan de eigendom verbonden zijn verkregen worden door de leasingnemer. Activa die het onderwerp zijn van een operationele lease worden opgenomen als materiële vaste activa in de balans. Ze worden afgeschreven op basis van hun waarschijnlijke gebruiksduur. De huurgelden worden lineair opgenomen over de looptijd van het contract.

7. Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is een onroerend goed (terrein of gebouw) dat wordt aangehouden (door de eigenaar of leasingnemer op grond van een financiële lease) om huuropbrengsten of een waardestijging te realiseren, en niet voor:

- gebruik in de productie of de levering van goederen of diensten of voor bestuurlijke doeleinden; of
- verkoop in het kader van de normale bedrijfsvoering.

IAS 40 is enkel van toepassing op de vastgoedbeleggingen voor gemengd gebruik in het geval dat:

- het deel aangehouden met het oog op het realiseren van huuropbrengsten of waardestijgingen en het deel aangehouden voor eigen gebruik afzonderlijk verkoopbaar zijn;
- het deel aangehouden voor eigen gebruik minder dan 5% van het geheel bedraagt.

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel. Alle waarderingsregels met betrekking tot de materiële vaste activa zijn dus eveneens van toepassing op de vastgoedbeleggingen.

8. Investerings opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

De entiteiten waarover de NMBS Groep samen met één of meerdere partijen gezamenlijke zeggenschap uitoefent, krachtens een contractuele afspraak met deze partijen, evenals de geassocieerde deelnemingen waarover de NMBS Groep een invloed van betekenis uitoefent zonder zeggenschap uit te oefenen, worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies op de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode wordt geboekt van zodra de boekwaarde hoger is dan de realiseerbare waarde. De investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode worden onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingsverliezen op het niveau van het individueel actief (met inbegrip van de goodwill betaald om de investering te verwerven), indien er een objectieve indicatie bestaat dat het belang mogelijk een bijzonder waardeverminderingsverlies heeft ondergaan.

9. Bijzondere waardevermindingsverliezen op activa

Een bijzondere waardevermindingsverlies op immateriële activa (met inbegrip van goodwill) en op materiële vaste activa wordt opgenomen zodra de boekwaarde van een actief hoger is dan zijn realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste waarde van:

1. de reële waarde minus verkoopkosten (zijnde het bedrag dat de NMBS Groep zou ontvangen bij verkoop van het actief); en
2. de bedrijfswaarde (zijnde het bedrag dat de NMBS Groep zou genereren door het actief verder te gebruiken).

Wanneer mogelijk wordt deze test uitgevoerd op het niveau van elk individueel actief. Indien dit actief echter geen onafhankelijke instroom van kasmiddelen genereert, dient de test uitgevoerd te worden op het niveau van de kasstroom genererende eenheid ("cash generating unit" of "CGU") waartoe het actief behoort (CGU = de kleinste identificeerbare groep activa die een instroom van kasmiddelen genereert die in ruime mate onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen van andere activa/CGU's).

Indien goodwill toegerekend wordt aan een CGU, dient jaarlijks een test op bijzondere waardevermindingsverliezen uitgevoerd te worden, of wanneer er een indicatie is die wijst op een bijzonder waardevermindingsverlies. In het geval er geen goodwill toegerekend is aan de CGU, dient er enkel een test op een bijzonder waardevermindingsverlies uitgevoerd te worden indien er een indicatie is die wijst op een bijzonder waardevermindingsverlies. In een bedrijfscombinatie verworven goodwill wordt toegerekend aan de verworven dochterondernemingen en, indien het geval zich voordoet, aan de CGU's die naar verwachting voordeel zullen halen uit de synergiën in de bedrijfscombinatie.

Als er een bijzonder waardevermindingsverlies wordt vastgesteld, wordt dit eerst toegerekend aan de goodwill. Het eventuele surplus hierna dient toegerekend te worden aan de andere materiële vaste activa van de CGU naar rato van hun boekwaarde, maar dit enkel voor zover dat de toerekening de boekwaarde van de activa niet verder verlaagt dan de reële waarde minus verkoopkosten. Een bijzonder waardevermindingsverlies op goodwill mag nooit in een latere periode worden teruggenomen. Een bijzonder waardevermindingsverlies op materiële vaste activa wordt teruggenomen indien de omstandigheden dit rechtvaardigen.

Het is mogelijk een bijzonder waardevermindingsverlies op te nemen indien er met betrekking tot dit individueel actief een indicatie van bijzonder waardevermindingsverlies is (bijvoorbeeld ten gevolge van een beschadiging), ongeacht of het actief al dan niet (volledig of gedeeltelijk) gesubsidieerd is.

Er kunnen geen bijzondere waardevermindingsverliezen opgenomen worden met betrekking tot activa die deel uitmaken van een volledig gesubsidieerde CGU. Indien er bijzondere waardevermindingsverliezen worden vastgesteld met betrekking tot CGU's die gedeeltelijk gesubsidieerd zijn, dienen deze proportioneel aan alle activa (en de daaraan verbonden kapitaalsubsidies) te worden toegewezen.

10. Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of tegen de opbrengstwaarde indien deze lager is.

De kostprijs van vervangbare voorraden wordt bepaald door de methode van de gewogen gemiddelde prijs toe te passen. De voorraden die van minder belang zijn en waarvan de waarde en samenstelling stabiel blijft gedurende de periode worden opgenomen in de balans tegen een vaste waarde.

De kostprijs van de voorraden omvat de aanschaffingsprijs alsook alle kosten die nodig zijn om de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat te brengen. De kostprijs van geproduceerde voorraden omvat de directe en indirecte productiekosten, met uitzondering van de financieringskosten en de overheadkosten die niet bijdragen tot het brengen van de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat.

Een waardevermindering wordt opgenomen indien de opbrengstwaarde van een element van de voorraad op de balansdatum lager is dan de kostprijs. De reserveonderdelen die traag roteren zijn onderhevig aan waardeverminderingen op basis van de technische en economische criteria.

11. Handelsvorderingen en overige debiteuren

De vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen transactieprijs en na de initiële opname tegen geamortiseerde kostprijs.

De vorderingen worden individueel gewaardeerd. Waardeverminderingen worden opgenomen indien de kasinning, volledig of deels, dubieus of onzeker is. De handelsvorderingen en de overige debiteuren die deel uitmaken van het toepassingsgebied van IFRS 9 vallen onder het algemeen model van waardevermindering opgelegd door IFRS 9 om de verwachte verliezen op één jaar te schatten. Om het niveau van de verwachte verliezen op deze financiële activa te ramen, heeft de Groep een controlesysteem opgezet gebaseerd op de rating van de tegenpartijen, het historisch betalingsgedrag of op basis van de juridische status.

De erkenning van de verwachte kredietverliezen volgens IFRS 9 geschiedt op basis van de volgende principes :

- de NMBS Groep maakt gebruik van de vereenvoudigde benadering voor handelsvorderingen of contractactiva binnen het toepassingsgebied van IFRS 15 en die geen significante financieringscomponent bevatten. De vereenvoudigde benadering voorziet in de onmiddellijke erkenning van de tijdens de looptijd van het actief te verwachten kredietverliezen.
- voor de handelsvorderingen en de overige debiteuren (met uitzondering van de leasevorderingen) die binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 vallen, bepaalt de NMBS Groep de te erkennen voorziening van elke vordering op basis van de waarschijnlijkheid van wanbetaling volgens de volgende regels :
 - elke vordering waarvan de kasinning, volledig of deels, dubieus of onzeker is wordt beschouwd als in gebreke zijnde. Een inning van de vordering na dit tijdstip is nog steeds mogelijk maar gelet op de lage waarschijnlijkheid wordt een waardevermindering van 100% toegepast.
 - met het oog op het doen evolueren van de voorziening in functie van de ouderdom van de vordering worden er waarschijnlijkheden op wanbetaling opgesteld voor verschillende tijdsintervallen.
 - de waarschijnlijkheden van wanbetaling worden bepaald op basis van de betalingshistoriek van de handelsvorderingen over de laatste 2 jaren waarbij de het laatste facturatiejaar wordt uitgesloten om de bekomen waarschijnlijkheden niet te beïnvloeden.

De voorafbetalingen, sommen betaald als waarborg en verworven opbrengsten, met uitzondering van deze verbonden aan overige financiële activa of afgeleide financiële instrumenten, worden tevens onder deze rubriek opgenomen.

De vorderingen worden erkend op de afwikkelingsdatum met uitzondering van de kapitaalsubsidies die erkend worden op de transactiedatum.

12. Afgeleide financiële instrumenten

De NMBS Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (renteswaps, deviezenswaps, termijncontracten, opties,...) om mogelijk ongewenste evoluties van de rentevoeten, wisselkoersen, inflatie of energieprijzen af te dekken. De NMBS Groep maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden.

Afgeleide financiële instrumenten worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële kostprijs en opgenomen in de balans als actief of passief. Toerekenbare transactiekosten worden als last in het netto-resultaat opgenomen wanneer zij worden gemaakt. Na de eerste opname worden afgeleide financiële producten tegen reële waarde gewaardeerd op iedere balansdatum. De wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in het netto-resultaat. De afgeleide financiële instrumenten worden ingedeeld als langlopend of kortlopend op basis van hun finale vervaldag.

De reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten wordt bepaald op basis van waarderingstechnieken zoals de waardingsmodellen weerhouden voor opties of door gebruik te maken van de methode van de verdisconteerde kasstromen. De reële waarden die rekening houden met de veronderstellingen gebaseerd op marktgegevens, zoals gedefinieerd in de paragrafen 81 en 82 van IFRS 13, vastgesteld op de balansdatum behoren tot niveau 2 van de waardingshiërarchie. De reële waarden die deels gebaseerd zijn op niet-waarneembare gegevens behoren tot niveau 3 van de waardingshiërarchie.

De NMBS Groep heeft beslist geen gebruik te maken van de boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties ("hedge accounting").

13. Overige financiële activa

Overige financiële activa omvatten investeringen in eigenvermogensinstrumenten van ondernemingen waarover de NMBS Groep noch zeggenschap, noch een invloed van betekenis uitoefent en vastrentende vorderingen (effecten, deposito's en de "Back-to-Back" transacties met de Staat).

De overige financiële activa worden initieel aan de reële waarde gewaardeerd van datgene dat werd uitgegeven om ze te verwerven en dit, met uitzondering voor de financiële activa die tegen reële waarde worden verwerkt in de resultatenrekening, met inbegrip van de transactiekosten.

De overige financiële activa worden ondergebracht in aparte categorieën afhankelijk van zowel :

- het zakenmodel van de NMBS Groep voor het beheer van de financiële activa; en
- de karakteristieken van de contractuele kasstromen van de financiële activa.

13.1. *Instrumenten met het karakter van een leningsovereenkomst*

De NMBS Groep hanteert, in overeenstemming met zijn financiële politiek, een economisch model waarbij de financiële activa aangehouden worden tot op hun vervaldag met de bedoeling de contractuele kasstromen te innen. Niettegenstaande het voorgaande zijn incidentele verkopen mogelijk. De financiële politiek verbiedt echter het doorvoeren van verrichtingen met het vooruitzicht ze op korte termijn om te keren met winst.

De financiële activa waarvan de kasstromen de SPPI-test (enkel hoofdsom en interesten op hoofdsom) doorstaan worden gewaardeerd aan hun geamortiseerde kostprijs en dit met uitzondering van de activa waarvoor de NMBS Groep heeft beslist ze op vrijwillige basis in te delen als financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met de verwerkingen van de waardeveranderingen in het netto-resultaat op het moment van de initiële boekhoudkundige verwerking. De financiële activa waarvan de kasstromen de SPPI-test niet doorstaan worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten.

De reële waarde van de vastrentende vorderingen wordt geëvalueerd aan de hand van marktgegevens en door het gebruik van de methode van de verdisconteerde kasstromen op basis van relevante rentecurves en de "credit spreads" van elke uitgever van deze instrumenten. De reële waarden van deze vorderingen behoren tot niveau 1 (marktwaarde) en 2 (overige marktgegevens) van de waarderingshiërarchie zoals gedefinieerd in IFRS 13.

De overige financiële activa worden ingedeeld als langlopend met uitzondering van deze die vervallen binnen 12 maand en ingedeeld worden als kortlopend.

De NMBS Groep erkent een voorziening voor de te verwachten kredietverliezen in toepassing van IFRS 9 volgens de algemene benadering, zoals gedefinieerd in IFRS 9, voor de financiële activa die niet opgenomen worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat. De algemene benadering voorziet in de erkenning van de binnen 12 maanden te verwachten kredietverliezen sinds de eerste opname van het actief.

Voor de instrumenten met het karakter van een leningsovereenkomst wordt een voorziening erkend bij de eerste opname van het actief in functie van hun waarschijnlijkheid op wanbetaling op dat tijdstip. Voor de activa die een rating bezitten, wordt de waarschijnlijkheid op wanbetaling vastgesteld op basis van deze rating. Voor de activa die niet over een rating beschikken baseert de NMBS Groep zich op algemene–economische indicatoren, individuele indicatoren van de financiële gezondheid van de tegenpartij en haar kennis van de markt voor het bepalen van de waarschijnlijkheid op wanbetaling.

13.2. Eigenvermogensinstrumenten

De reële waarde van de eigenvermogensinstrumenten wordt bepaald in functie van financiële criteria die het meest aansluiten bij de eigen situatie van elke onderneming. Algemeen aanvaarde criteria zijn de marktwaarde of het aandeel in het eigen vermogen en de uitzichten op rentabiliteit bij gebrek aan beschikbare marktwaarde. De reële waarde van de eigenvermogensinstrumenten, waarvoor geen marktwaarde bestaat, behoort tot niveau 3 van de waarderingshiërarchie zoals gedefinieerd in IFRS 13.

De genormaliseerde aan- en verkoop van financiële activa worden verwerkt op de datum van betaling.

14. Geldmiddelen en kasequivalenten

Deze rubriek omvat de kas, banktegoeden, te incasseren vervallen waarden, kortlopende beleggingen (met een initiële looptijd van ten hoogste 3 maanden); uiterst liquide, kortetermijnbeleggingen, die eenvoudig omzetbaar zijn in een gekend geldbedrag en die nauwelijks onderhevig zijn aan waardeveranderingen; evenals de bankvoorschotten in rekening-courant. Deze laatste worden opgenomen onder de financiële schulden op de passiefzijde van de balans.

15. Vaste activa aangehouden voor verkoop

Een vast actief (of een groep activa) wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop indien de boekwaarde ervan hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie en niet door het voortgezette gebruik. Dit betekent dat het actief onmiddellijk beschikbaar is voor verkoop in zijn huidige staat en dat de verkoop zeer waarschijnlijk is (officiële beslissing tot verkoop, actieve zoektocht naar een koper, verkoop hoogstwaarschijnlijk binnen de 12 maanden).

Het actief wordt op het moment van de classificatie als aangehouden voor verkoop gewaardeerd aan de laagste waarde van de boekwaarde en de reële waarde minus verkoopkosten. Het actief wordt eveneens niet langer afgeschreven.

De groepen vaste activa aangehouden voor uitkeringen aan eigenaren in het kader van een transactie onder gezamenlijke zeggenschap worden geboekt aan hun boekwaarde.

16. Beëindigde bedrijfsactiviteiten

Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een activiteit die ofwel voldoet aan de criteria om geclassificeerd te worden als aangehouden voor verkoop, ofwel afgestoten is, en die daarnaast voldoet aan de volgende criteria:

- de kasstromen van deze activiteit kunnen onderscheiden worden als operationeel enerzijds, en voor de financiële verslaggeving anderzijds;
- deze activiteit is belangrijk op operationeel of geografisch gebied;
- ze maakt deel uit van één enkel gecoördineerd plan tot verkoop of wordt aangekocht met de bedoeling te worden verkocht.

17. Kapitaal en uitgiftepremies

De gewone aandelen worden geclassificeerd onder de rubriek 'Kapitaal'. Het kapitaal bestaat uit twee categorieën:

- geplaatst kapitaal, bestaande uit de bedragen waartoe de aandeelhouders zich verbonden hebben om deze te volstorten;
- niet-opgevraagd kapitaal, het gedeelte van het geplaatst kapitaal dat door de raad van bestuur van één van de consoliderende entiteiten nog niet opgevraagd werd.

18. Personeelsbeloningen

18.1. Kortetermijnspersoneelsbeloningen

De kortetermijnspersoneelsbeloningen zijn personeelsbeloningen (met uitzondering van ontslagvergoedingen) die naar verwachting volledig vereffend zullen zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties hebben verricht. De kortetermijnspersoneelsbeloningen worden in kosten opgenomen naar rato van de door de personeelsleden gepresteerde diensten.

18.2. Vergoedingen na uitdiensttreding

De vergoedingen na uitdiensttreding zijn personeelsbeloningen (andere dan ontslagvergoedingen en kortetermijnspersoneelsbeloningen) die verschuldigd zijn na de voltooiing van het dienstverband.

De vergoedingen na uitdiensttreding kunnen worden onderverdeeld in twee categorieën:

- toegezegde-bijdragenregelingen: het zijn regelingen waarbij de NMBS Groep bijdragen afdraagt aan een aparte entiteit, en de NMBS Groep geen in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om

bijkomende bijdragen te betalen. Deze bijdragen worden opgenomen in kosten over de periodes waarin de diensten verricht worden door de personeelsleden. Indien er bijdragen op voorhand betaald werden (nog niet gestort werden) worden deze opgenomen op de actiefzijde (respectievelijk passiefzijde) van de balans;

- toegezegd-pensioenregelingen: dit zijn alle regelingen die geen toegezegde-bijdragenregelingen zijn.

De vergoedingen na uitdiensttreding die behoren tot de categorie toegezegd-pensioenregelingen worden gewaardeerd volgens een actuariële waarderingsmethode. Ze worden opgenomen (verminderd met eventuele tegoeden in de regeling) voor zover de NMBS Groep een verplichting heeft de kosten te dragen die voortvloeien uit de prestaties verricht door de personeelsleden. Deze verplichting kan voortvloeien uit een wet, contract of uit de verworven rechten door een gedragslijn in het verleden (feitelijke verplichting). De weerhouden actuariële waarderingsmethode is de methode van de geprojecteerde kredieteenheden.

De verdisconteringsvoet die gebruikt wordt is gebaseerd op het marktrendement op de berekeningsdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie, met een vergelijkbare looptijd als die van de verbintenissen. De overige actuariële hypothesen (sterftecijfer, toekomstige niveaus van lonen, inflatie, enz.) geven de beste schattingen van de NMBS Groep weer.

Aangezien er gebruik gemaakt wordt van actuariële hypothesen om deze verbintenissen te waarderen, ontstaan er onvermijdelijk actuariële verschillen, deze resulteren uit wijzigingen in de actuariële hypothesen van het ene boekjaar naar het volgende, alsook uit verschillen tussen de gebruikte actuariële hypothesen en de werkelijkheid. De actuariële verschillen van de vergoedingen na uitdiensttreding worden opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten.

18.3. *Andere langetermijnpersoneelsbeloningen*

De andere langetermijnpersoneelsbeloningen zijn personeelsbeloningen (andere dan vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen) die naar verwachting niet vereffend zullen zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties hebben verricht.

Het bedrag dat opgenomen wordt in de balans is gelijk aan de contante waarde van de verplichting, desgevallend verminderd met de marktwaarde van de fondsbeleggingen op de balansdatum. De berekeningen worden gedaan volgens de methode van de geprojecteerde kredieteenheden. De actuariële verschillen worden opgenomen in het netto-resultaat.

18.4. *Ontslagvergoedingen*

De ontslagvergoedingen zijn de vergoedingen die betaalbaar zijn omwille van een beslissing van de NMBS Groep om het arbeidscontract van één of meerdere personeelsleden op te zeggen voor de normale pensioendatum, of omwille van een beslissing van een personeelslid om vrijwillig de NMBS Groep te verlaten in ruil voor deze vergoedingen.

Een schuld, gewaardeerd op actuariële basis, wordt opgenomen voor deze vergoedingen voor zover de NMBS Groep een manifeste verbintenis heeft. De schuld wordt verdisconteerd indien ze betaalbaar is na twaalf maanden.

Voor al deze personeelsbeloningen (met uitzondering van de kortetermijnpersoneelsbeloningen), vertegenwoordigt de rentekost het tijdsverloop. Deze wordt opgenomen onder de financiële kosten.

19. Voorzieningen

Een voorziening wordt enkel opgenomen indien:

1. de NMBS Groep een bestaande verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk) heeft om uitgaven te maken ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden;
2. het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen vereist zal zijn; en
3. het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Indien significant (voornamelijk voor voorzieningen op lange termijn) dient de voorziening verdisconteerd te worden. Het effect van de tijdswaarde van geld op de voorziening wordt opgenomen in de financiële kosten. De verdisconteringsvoet is de IRS-voet volgens de looptijd van de toekomstige kasstromen.

Een voorziening voor verplichtingen met betrekking tot het milieu (bodemsanering, enz.) wordt enkel opgenomen indien de NMBS Groep een feitelijke of juridische verplichting heeft.

Indien de NMBS Groep een verlieslatend contract heeft, wordt er een voorziening aangelegd. Voordat een voorziening voor verlieslatende contracten opgenomen wordt, neemt de NMBS Groep de eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen op ten aanzien van de activa, die gebruikt worden bij de uitvoering van het betreffende contract.

Voorzieningen voor toekomstige exploitatieverliezen zijn verboden.

Een voorziening voor reorganisatiekosten wordt enkel opgenomen indien aangetoond kan worden dat de NMBS Groep een feitelijke verplichting heeft om te reorganiseren en dit ten laatste op de balansdatum. Deze verplichting dient aangetoond te worden door:

- het bestaan van een gedetailleerd formeel plan waarin de belangrijkste kenmerken van de reorganisatie geïdentificeerd worden; en
- het begin van de uitvoering van het plan of de mededeling van de belangrijkste kenmerken van het plan aan de betrokken personen.

20. Financiële schulden

De financiële schulden omvatten leningen aangegaan bij financiële instellingen, uitgegeven obligatieleningen, leaseschulden, financiële schulden aangegaan bij andere dan financiële instellingen en bankvoorschotten in rekening-courant.

De financiële schulden worden initieel gewaardeerd aan hun geamortiseerde kostprijs met uitzondering van deze waarvan de NMBS-groep op vrijwillige basis heeft beslist om ze, bij de initiële boekhoudkundige verwerking, onherroepelijk aan te wijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat om inconsistenties in de waardering te elimineren of te beperken.

De financiële schulden worden ingedeeld als langlopend met uitzondering van deze die opeisbaar zijn binnen 12 maand en ingedeeld worden als kortlopend.

Leaseschulden worden initieel gewaardeerd tegen de geactualiseerde waarde van de leasebetalingen die op dat moment nog niet werden verricht. De leasebetalingen worden gediscoteerd gebruik makend van de impliciete interestvoet van het huurcontract of in voorkomend geval de marginale rentevoet.

De initiële waarde van de financiële schulden gewaardeerd tegen de reële waarde wordt bepaald door gebruik te maken van waarderingstechnieken zoals de waarderingsmodellen die van toepassing zijn voor opties of door het gebruik van de methode van de verdisconteerde kasstromen. De modellen nemen hypothesen in aanmerking die gebaseerd zijn op marktgegevens, vastgesteld op balansdatum, en op gegevens die niet waarneembaar zijn op de markten. Het gebruik van gegevens die niet waarneembaar zijn op de markten maakt dat de reële waarde van de financiële schulden behoort tot niveau 3 van de waarderingshiërarchie zoals gedefinieerd in IFRS 13.

In toepassing van IFRS 9, wordt de component van het kredietrisico eigen aan de NMBS in de aanpassing van de reële waarde van de financiële schulden via de niet-gerealiseerde resultaten geboekt in plaats van via het netto resultaat.

21. Winstbelastingen – Uitgestelde belastingvorderingen – en schulden

De winstbelastingen omvatten zowel de courante als de uitgestelde belastingen. De courante belasting bestaat uit de te betalen (te recupereren) belastingen op het belastbaar resultaat van het afgelopen boekjaar, evenals elke aanpassing aan de betaalde (te recupereren) belastingen met betrekking tot voorafgaande boekjaren.

De uitgestelde belasting op de tijdelijke verschillen tussen de fiscale boekwaarde van een actief of passief en de boekwaarde in de geconsolideerde IFRS-jaarrekening, wordt berekend volgens de balansmethode "*liability method*". De uitgestelde belasting wordt gewaardeerd op basis van de verwachte belastingsvoet bij realisatie van het actief of afwikkeling van het passief. In de praktijk wordt meestal de belastingvoet toegepast die van kracht is op de balansdatum.

Niettemin zijn er geen uitgestelde belastingen op:

1. de initiële opname van goodwill die niet fiscaal afschrijfbaar is,
2. de initiële opname van activa en passiva (uitgezonderd de verwerving van dochterondernemingen) die geen invloed hebben op de boekhoudkundige winst noch de fiscale winst, en
3. de tijdelijke verschillen verband houdend met deelnemingen in dochterondernemingen en joint ventures voor zover dat het niet waarschijnlijk is dat er dividenden zullen uitgekeerd worden in de nabije toekomst.

Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel opgenomen in zoverre het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het bestaande verrekenbare tijdelijke verschil kan worden verrekend in toekomstige rapporteringsperioden, bijvoorbeeld diegene die resulteren uit recupereerbare fiscale verliezen. Dit criterium wordt op elke balansdatum getoetst.

Zowel de courante als de uitgestelde belastingen worden berekend op het niveau van iedere fiscale entiteit. De uitgestelde belastingvorderingen en de uitgestelde belastingschulden die toebehoren aan de verschillende dochterondernemingen mogen niet gecompenseerd worden.

22. Handelsschulden

De handelsschulden worden initieel gewaardeerd tegen de nominale waarde, en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs, namelijk tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen (behalve indien de impact van de verdiscontering niet significant is).

23. Sociale schulden

De sociale schulden worden initieel gewaardeerd tegen de nominale waarde, en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

24. Subsidies

De kapitaalsubsidies toegekend aan de NMBS Groep, voor investeringen in immateriële en materiële vaste activa, worden initieel erkend als een schuld op de passiefzijde van de balans. De monetaire subsidies worden erkend tegen hun nominale waarde en de niet-monetaire subsidies worden erkend tegen hun reële waarde. De kapitaalsubsidies worden opgenomen op de passiefzijde van de balans en worden erkend in het bedrijfsresultaat (rubriek 'kapitaalsubsidies') a rato van de afschrijvingen op de activa waarvoor ze verkregen werden. In geval van verkoop van een gesubsidieerd actief, zullen de hieraan verbonden subsidies geannuleerd worden via het bedrijfsresultaat en vervolgens opnieuw geboekt worden als niet toegewezen subsidies eveneens via het bedrijfsresultaat. Daarenboven zal een interest berekend worden ten behoeve van de investeringen van de niet toegewezen subsidies en de niet toegewezen voorschotten aan dochterondernemingen. De kapitaalsubsidies worden geboekt van zodra er een redelijke zekerheid is dat de NMBS Groep voldoet aan de voorwaarden verbonden aan deze subsidies en dat deze ontvangen zullen worden.

De exploitatiesubsidies worden, in de mate dat zeker is dat zij zullen worden ontvangen, systematisch opgenomen in het bedrijfsresultaat (rubriek 'Bedrijfsinkomsten vóór de kapitaalsubsidies') op basis van hun contractuele nominale waarde over de perioden die nodig zijn om deze subsidies toe te rekenen aan de gerelateerde kosten die ze beogen te compenseren. Een subsidie die wordt ontvangen als compensatie voor al opgelopen lasten of verliezen of met het oog op het verlenen van onmiddellijke financiële steun zonder toekomstige gerelateerde kosten, wordt opgenomen als baten van de periode waarin ze wordt ontvangen. De exploitatiesubsidies die ontvangen worden vooraleer aan de gekoppelde voorwaarden wordt voldaan, worden initieel erkend als op een schuld op de passiefzijde van de balans.

De financiële subsidies verworven in het kader van leningen worden systematisch opgenomen op basis van hun contractueel bepaalde nominale waarde in het financieel resultaat over de perioden die nodig zijn om deze subsidies toe te rekenen aan de gerelateerde financiële kosten die ze beogen te compenseren. De financiële subsidies worden in mindering gebracht van de financiële kosten. De financiële subsidies die ontvangen worden vooraleer aan de gekoppelde voorwaarden wordt voldaan, worden initieel erkend als schuld op de passiefzijde van de balans.

25. Overige schulden

De overige schulden worden initieel gewaardeerd tegen de nominale waarde, en na initiële opname tegen geamortiseerde kostprijs, namelijk tegen de contante waarde van de toekomstige te betalen kasstromen (behalve indien de impact van de verdiscontering niet significant is).

De dividenden die de NMBS Groep moet uitkeren aan haar aandeelhouders worden opgenomen onder de 'Overige schulden' in de loop van de periode waarin ze goedgekeurd werden. De sommen ontvangen als waarborg en de over te dragen opbrengsten, dit wil zeggen het aandeel van de vooraf ontvangen opbrengsten tijdens het boekjaar of tijdens een vorig boekjaar, met uitzondering van deze verbonden aan afgeleide financiële instrumenten of financiële schulden, worden eveneens opgenomen onder de 'Overige schulden'.

26. Bedrijfsinkomsten en bedrijfskosten

Krachtens de norm IFRS 15 worden de inkomsten geboekt op het ogenblik van de overdracht van de controle over de goederen of diensten naar de klanten. De opbrengsten worden gewaardeerd op basis van de tegenprestatie waarop de NMBS-Groep recht verwacht te hebben in een overeenkomst met een klant en sluit de voor rekening van derden geïnde sommen uit.

Voor de belangrijkste inkomstenbronnen van de NMBS-Groep zal de omzet geboekt blijven wanneer de klant de bij het verlenen van de dienst door de Groep aangeboden voordelen ontvangt en verbruikt, dat wil zeggen: voor de reizigersvervoeractiviteiten gebeurt de controleoverdracht op het ogenblik waarop de vervoerprestatie wordt uitgevoerd. De betaling van de prijs van de transactie is onmiddellijk invorderbaar op het ogenblik waarop de klant de prestatie ontvangt.

Voor de andere types overeenkomsten (activiteiten van bouw, beheer van het patrimonium en andere diensten), zullen de opbrengsten in de loop der tijd blijven opgenomen worden, volgens de methode van de voortgang van de werken.

De opbrengsten en kosten uit hoofde van onderhanden projecten in opdracht van derden dienen respectievelijk te worden opgenomen als opbrengsten en kosten naar rato van het stadium van voltooiing. In het geval van een verwachte negatieve marge, dient een last opgenomen te worden ten belope van de totale verwachte verliezen. De mate waarin prestaties zijn verricht wordt bepaald op basis van de tot dat moment in het kader van de verrichte prestaties gemaakte kosten in verhouding tot de totale geschatte kosten van het project. De saldi van de activa en de passiva voortvloeiend uit met de klanten afgesloten overeenkomsten (zoals gedefinieerd door IFRS 15) weerspiegelen de stand van vordering van de werken alsook de van de klanten ontvangen voorschotten. De saldi van de overeenkomsten worden in de geconsolideerde financiële staten van de NMBS-Groep gepresenteerd in de toelichting "Activa en passiva voortvloeiend uit de contracten met de klanten".

Een opbrengst uit de verkoop van de goederen wordt geboekt wanneer de prestatieverplichtingen vervuld zijn, d.w.z. wanneer de Groep de controle over het goed aan de klant overdraagt. Meer bepaald volgt de boeking van de opbrengsten de volgende benadering in 5 stappen:

- identificatie van de overeenkomsten met een klant
- identificatie van de prestatieverplichtingen in de overeenkomsten
- vaststelling van de prijs van de transactie
- verdeling van de transactieprijs tussen de prestatieverplichtingen
- boeking van de opbrengst wanneer de prestatieverplichtingen vervuld zijn

De opbrengsten uit de verkoop van goederen worden gewaardeerd op het bedrag dat de beste raming van de in ruil voor die goederen verwachte tegenprestatie weerspiegelt. De met de klanten afgesloten overeenkomsten bevatten niet de commerciële kortingen, de volumekortingen of andere vormen van variabele tegenprestaties.

De kosten verbonden aan de levering van diensten of de verkoop van goederen worden opgenomen onder de bedrijfskosten.

27. Financiële opbrengsten en financiële kosten

De financiële opbrengsten omvatten de interestopbrengsten op geïnvesteerde gelden en afgeleide financiële instrumenten, winsten op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd aan de reële waarde, terugnames van bijzondere waardevermindingsverliezen, de winsten uit wisselkoersverschillen, de ontvangen dividenden en overige financiële opbrengsten.

De financiële kosten omvatten de interestkosten op financiële verplichtingen (inclusief afgeleide financiële instrumenten en de schulden verbonden aan personeelsbeloningen), verliezen op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde, bijzondere waardevermindingsverliezen, de verliezen uit wisselkoersverschillen en overige financiële kosten.

De opbrengsten voortvloeiend uit interesten worden opgenomen in het netto-resultaat zodra ze verworven worden gebruikmakend van de effectieve-rentemethode. De dividenden worden opgenomen in het netto-resultaat vanaf het moment dat de NMBS Groep het recht verwerft om de betalingen te innen. De financieringskosten die niet onmiddellijk toewijsbaar zijn aan de aanschaffing, vervaardiging of productie van een in aanmerking komend actief worden opgenomen in het netto-resultaat gebruikmakend van de effectieve-rentemethode. De winsten en verliezen uit wisselkoersverschillen worden opgenomen op netto-basis.

28. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De rechten en verplichtingen die niet opgenomen worden in de balans worden vermeld per categorie indien deze een belangrijke invloed kunnen hebben op de jaarrekening.

Het betreft hier rechten en verplichtingen voortvloeiend uit gemaakte of ontvangen bestellingen, termijnovereenkomsten, borgsommen, waarborgen of garanties, zakelijk of niet, aangegaan door de NMBS Groep ten gunste van derden, voor ontvangst in bewaargeving of onder garantie van waarden die eigendom zijn van derden.

29. Kasstroomoverzicht

De kasstromen verbonden aan de operationele activiteiten worden volgens de indirecte methode getoond, waarbij het netto-resultaat wordt aangepast via het effect van transacties zonder kasstroombeweging, de bewegingen met betrekking tot het bedrijfskapitaal en de elementen van opbrengsten of kosten verbonden aan de kasstromen met betrekking tot investerings- en financieringsactiviteiten.

Toelichting 2 - Beheer van de middelen

1. Beheer van de middelen

De politiek van de NMBS Groep op het vlak van het beheer van de middelen bestaat erin om een financiële structuur te verzekeren die voldoende is voor het behoud van een goede rating bij de internationale ratingagentschappen en die haar toelaat om een kwaliteitsvolle service aan haar cliënteel te blijven leveren. Daartoe heeft de NMBS Groep zich tot doel gesteld om haar schuldpositie te verminderen met het oog op het realiseren van een optimale kapitaalstructuur die een strategische financiële flexibiliteit waarborgt voor haar toekomstige groei. Als gevolg van de gezondheids crisis zijn deze doelstellingen moeilijk te behalen. De NMBS Groep blijft van nabij het niveau van haar netto schuldpositie en haar economische schuld opvolgen.

Netto-schuld en economische schuld

Onder netto-schuldpositie verstaat de NMBS Groep het saldo van de nominale waarde van de schulden en vorderingen (inclusief de afgeleide financiële instrumenten) bij een financiële instelling of verhandeld op de kapitaalmarkten, de "Back-to-Back" transacties zoals beschreven in het Koninklijk Besluit van 30 december 2004 – Bijlage 4 bij het Belgisch Staatsblad van 31 december 2004, en de beschikbare kasmiddelen.

De netto-schuldpositie per 31 december 2020 en 2019 is als volgt:

Netto-schuldpositie		31/12/2020	31/12/2019
Balansrubriek	<u>Toelichting</u>		
Afgeleide financiële instrumenten	11	47.979.921,17	47.879.143,12
Overige financiële activa	2.1	530.390.832,76	564.870.215,69
Subtotaal van de vaste activa		578.370.753,93	612.749.358,81
Afgeleide financiële instrumenten	11	0,00	9.291.004,33
Overige financiële activa	2.1	36.699.826,02	40.240.249,67
Geldmiddelen en kasequivalenten	2.1	532.417.726,93	299.739.623,96
Subtotaal van de vlottende activa		569.117.552,95	349.270.877,96
Totaal activa		1.147.488.306,88	962.020.236,77
Financiële schulden	21	2.341.407.625,25	2.360.328.005,81
Afgeleide financiële instrumenten	11	123.865.514,36	162.681.448,17
Subtotaal langlopende verplichtingen		2.465.273.139,61	2.523.009.453,98
Financiële schulden	21	611.359.458,03	575.038.182,92
Afgeleide financiële instrumenten	11	28.508.664,88	0,00
Subtotaal kortlopende verplichtingen		639.868.122,91	575.038.182,92
Totaal verplichtingen		3.105.141.262,52	3.098.047.636,90
Netto-schuldpositie		1.957.652.955,64	2.136.027.400,13
Wijzigingen in de netto-schuldpositie		-178.374.444,49	

De netto-schuldpositie geeft echter niet altijd een correct economisch beeld van de schuld van de NMBS Groep. Om tot een correct economisch beeld van de financiële schuld van de NMBS Groep te komen worden een aantal elementen toegevoegd aan de netto-schuldpositie. Het betreft hier:

- de niet aangewende voorschotten (cofinancieringen) en investeringssubsidies (FOD) waarvoor de NMBS Groep zich geëngageerd heeft om deze in de nabije toekomst aan te wenden minus de vorderingen (cofinancieringen) in het geval de NMBS Groep reeds meer heeft uitgegeven dan zij als voorschotten heeft ontvangen;
- de courante handelsschulden die de NMBS Groep verplicht is te betalen minus de courante handelsevorderingen die de NMBS Groep denkt te ontvangen;

- de waarborgen betaald of ontvangen door de NMBS Groep in het kader van CSA-overeenkomsten; en
- de netto vorderingen betreffende de exploitatiesubsidies (FOD) waarvoor de Belgische Staat zich geëngageerd heeft maar die de NMBS Groep nog niet ontvangen heeft.

Om de vergelijkbaarheid met het verleden te behouden, worden de schulden, erkend bij toepassing van IFRS 16, in mindering gebracht.

De onderstaande tabel geeft de reconciliatie van de netto-schuldpositie met de economische schuld per 31 december 2020 en 2019 weer:

Economische schuld	31/12/2020	31/12/2019
Netto-schuldpositie	1.957.652.955,64	2.136.027.400,13
Regionale cofinancieringen	-13.192.508,60	-11.936.760,07
Niet aangewende ontvangen investerings-toelagen FOD	902.315.886,41	776.358.753,33
Impact IFRS 16 (neutralisering)	-34.797.154,52	-33.279.836,64
Netto saldo handels schulden en -vorderingen	195.889.574,86	242.622.398,75
Netto saldo verworven exploitatiesubsidies FOD	-291.227.832,38	-479.455.883,12
Netto saldo waarborgen (CSA)	-382.659.101,00	-373.797.202,00
Totaal van de economische correcties	376.328.864,77	120.511.470,25
Economische schuld	2.333.981.820,41	2.256.538.870,38

Reconciliatie van de netto-schuldpositie met de balansposten

De bedragen opgenomen in de berekening van de netto-schuldpositie zijn de nominale bedragen ('hoofdsom') van de financiële instrumenten en dus exclusief reële waarde aanpassingen en gelopen interesten. De voorziening voor verwachte kredietverliezen op de 'Overige financiële activa' wordt in onderstaande tabel mee opgenomen in de kolom 'Reële waarde aanpassing'. De onderstaande tabellen laten toe de reconciliatie te maken tussen de verschillende balansrubrieken en de bedragen weerhouden voor de berekening van de netto-schuldpositie.

- Overige financiële activa:

Overige financiële activa		31/12/2020					TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere		
		Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Fondsen beheerd voor rekening van derden	Andere	
Vaste activa							
	<u>Toelichting</u>						
Vorderingen		247.217.844,14	4.120.750,17	7.955.435,48	0,00	0,00	259.294.029,79
Back-to-back		283.172.988,62	0,00	863.986,23	0,00	0,00	284.036.974,85
Eigenvermogensinstrumenten	12	0,00	0,00	0,00	0,00	57.514.535,35	57.514.535,35
Subtotaal van de vaste activa		530.390.832,76	4.120.750,17	8.819.421,71	0,00	57.514.535,35	600.845.539,99
Vlottende activa							
Vorderingen		36.699.826,02	0,00	176.057,05	0,00	0,00	36.875.883,07
Back-to-back		0,00	0,00	-11.510,43	0,00	0,00	-11.510,43
Eigenvermogensinstrumenten	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subtotaal van de vlottende activa		36.699.826,02	0,00	164.546,62	0,00	0,00	36.864.372,64
Totaal overige financiële activa		567.090.658,78	4.120.750,17	8.983.968,33	0,00	57.514.535,35	637.709.912,63

Overige financiële activa		31/12/2019					TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere		
		Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Fondsen beheerd voor rekening van derden	Andere	
Vaste activa	<u>Toelichting</u>						
Vorderingen		294.171.281,84	3.458.144,53	8.202.746,87	0,00	0,00	305.832.173,24
Back-to-back		270.698.933,85	0,00	820.992,33	0,00	0,00	271.519.926,18
Eigenvermogensinstrumenten	12	0,00	0,00	0,00	0,00	95.439.880,43	95.439.880,43
Subtotaal van de vaste activa		564.870.215,69	3.458.144,53	9.023.739,20	0,00	95.439.880,43	672.791.979,85
Flottende activa							
Vorderingen		32.524.103,66	0,00	455.174,66	0,00	0,00	32.979.278,32
Back-to-back		7.896.146,01	0,00	-8.051,66	0,00	0,00	7.888.094,35
Eigenvermogensinstrumenten	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Subtotaal van de flottende activa		40.420.249,67	0,00	447.123,00	0,00	0,00	40.867.372,67
Totaal overige financiële activa		605.290.465,36	3.458.144,53	9.470.862,20	0,00	95.439.880,43	713.659.352,52

De vorderingen, opgenomen in de netto-schuldpositie, omvatten hoofdzakelijk de investeringen verricht door de NMBS Groep in het kader van de transacties van alternatieve financiering. Deze werden aangegaan, hetzij op vraag van de investeerder, hetzij in het kader van het beheer van de financiële kasstromen. Deze activa compenseren, in economische betekenis, de financiële schulden aangegaan in het kader van deze operaties.

De lijn "back-to-back" omvat het uitstaande saldo van de vorderingen op de Staat ontstaan uit de overname van de schuld op 1 januari 2005.

– Geldmiddelen en kasequivalenten:

Geldmiddelen en kasequivalenten		31/12/2020					TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere		
		Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Fondsen beheerd voor rekening van derden	Andere	
Thesauriebewijzen		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termijnrekeningen		1.000,00	0,00	670,83	32.567.118,72	0,00	32.568.789,55
Zichtrekeningen		529.968.117,57	0,00	0,00	9,08	0,00	529.968.126,65
Contanten en cheques		2.448.609,36	0,00	0,00	0,00	0,00	2.448.609,36
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten		532.417.726,93	0,00	670,83	32.567.127,80	0,00	564.985.525,56

Geldmiddelen en kasequivalenten		31/12/2019					TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere		
		Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Fondsen beheerd voor rekening van derden	Andere	
Thesauriebewijzen		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termijnrekeningen		1.000,00	0,00	0,00	68.434.127,23	0,00	68.435.127,23
Zichtrekeningen		296.492.387,65	0,00	0,00	9,08	0,00	296.492.396,73
Contanten en cheques		3.246.236,31	0,00	0,00	0,00	0,00	3.246.236,31
Totaal geldmiddelen en kasequivalenten		299.739.623,96	0,00	0,00	68.434.136,31	0,00	368.173.760,27

De kolom 'Fondsen beheerd voor rekening van derden' omvat de middelen geïnvesteerd in het kader van het GEN Fonds voor rekening van de Belgische Staat. Het GEN Fonds werd opgericht door de Belgische Staat in 2001 met als objectief de financiering van de werken voor de aanleg van het 'Gewestelijk Expresnet' (GEN). In het beheerscontract van de ex-NMBS Holding voor de jaren 2005-2008, heeft de Belgische Staat het beheer van de financiële middelen, beschikbaar in het GEN Fonds, toevertrouwd aan de NMBS. Het geheel van de middelen waarvan het beheer is overgedragen aan de NMBS wordt door de NMBS Groep beschouwd als een schuld ten opzichte van publieke overheden (opgenomen onder de rubriek 'Overige schulden'). In uitvoering van de wet houdende diverse fiscale en financiële bepalingen van 21 december 2013 (artikelen 113 tot en met 121) worden de beschikbare gelden van het GEN Fonds aangehouden op een rekening bij een door de Staat aangewezen instelling, rechtstreeks belegd bij de Schatkist of belegd in financiële instrumenten uitgegeven door de Federale overheid.

Het detail van de afgeleide financiële instrumenten en de financiële schulden wordt gegeven in de toelichtingen 11 en 21.

2. Beheer van financiële risico's

Financiële instrumenten zijn overeenkomsten die leiden tot een financieel actief bij één partij en een financiële verplichting bij een andere partij. Hieronder vallen zowel traditionele financiële instrumenten (vorderingen, schulden en effecten) als afgeleide financiële instrumenten opgenomen in de financiële staten.

Financiële instrumenten brengen in beginsel risico's mee. Bij de NMBS Groep gaat het voornamelijk om het marktrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Het risicobeleid van de NMBS Groep heeft als doel risico's waarmee de Groep zich geconfronteerd ziet in kaart te brengen en te analyseren, passende risicolimieten en -controles te bepalen en de naleving van de limieten te bewaken. De Raad van Bestuur van de NMBS wordt op regelmatige tijdstippen geïnformeerd over de verschillende risico's en ontvangt een overzicht van alle financiële instrumenten. Beleid en systemen voor financieel risicobeheer worden regelmatig geëvalueerd en, waar nodig, aangepast aan de veranderingen in de marktomstandigheden en de activiteiten van de NMBS Groep.

De Raad van Bestuur van de NMBS heeft de principes voor het beheer van de financiële risico's ('financiële politiek') gedefinieerd die van toepassing zijn op de moedermaatschappij en via de "Corporate Governance"-regels op haar dochterondernemingen. Deze principes vallen samengevat uiteen in drie delen: het beheer van de *schuldpositie*, het beheer van de *kasmiddelen* en het beheer van de *afgeleide financiële instrumenten*. De toepassing en rapportering over deze principes wordt verzekerd door de dienst Thesaurie van de moedermaatschappij, in samenwerking met de verschillende dochterondernemingen, terwijl de controle op de toepassing verzekerd wordt door de Interne Audit van de moedermaatschappij. Dezelfde principes zijn eveneens van toepassing op de middelen die beheerd worden voor rekening van derden (GEN Fonds) en op de instrumenten die buiten de balans opgenomen zijn. Het doorvoeren van verrichtingen met het vooruitzicht ze op korte termijn om te keren met winst is niet toegestaan.

Beheer van de schuldpositie

De schuldpositie omvat het geheel van de financiële schulden en activa, andere dan de afgeleide financiële instrumenten en de kasmiddelen, opgenomen in de netto-schuldpositie van de NMBS Groep. De NMBS Groep doet hierbij beroep op de uitgifte van bankleningen, obligatieleningen en alternatieve financieringen, en de verwerving van termijndeposito's en vastrentende effecten op verschillende termijnen en in verschillende munten.

Het beheer van de schuldpositie, rekening houdende met de impact van de afgeleide financiële instrumenten, vereist dat:

- In de mate van het mogelijke, de netto-schuldaflossingen afgestemd worden op de verwachte evolutie van de toekomstige kasstromen met als doel het zo goed als mogelijk beperken van kassaldi;
- De langlopende netto-schuldpositie van de NMBS Groep voor 75% tot 90% wordt aangegaan met instrumenten aan een vaste rentevoet en voor 10% tot 25% met instrumenten aan een variabele rentevoet. Elke overschrijding van deze maximale drempelwaarden moet goedgekeurd worden door de beheersorganen.
- De gewogen gemiddelde resterende looptijd van de langlopende netto-schuldpositie van de NMBS Groep minimum 5 jaar bedraagt.

- De vervalttermijnen van de netto-schuldpositie worden gespreid in de tijd in functie van het liquiditeits- en intereistrisico.
- Elke aangegane schuld of belegging waaraan een wisselkoersrisico verbonden is, onmiddellijk en volledig omgezet wordt naar EUR, om zowel het wisselkoersrisico op de hoofdsom als op de interesten te elimineren.
- De kasstromen van elke aangegane schuld of belegging uitsluitend samengesteld zijn uit betalingen van de hoofdsom en rente op de uitstaande hoofdsom. Beleggingen in risicodragend kapitaal zijn niet toegestaan.
- Plaatsingslimieten worden gerespecteerd voor de aangegane beleggingen.

Beheer van de kasmiddelen

Het beheer van de kasmiddelen omvat het gecentraliseerd thesauriebeheer van de kasstromen op minder dan één jaar van de NMBS Groep.

Voornaamste punten van het beheer van de kasmiddelen:

- Alle structureel overtollige kasmiddelen dienen, in de mate van het mogelijke, aangewend te worden om de netto-schuldpositie te verminderen.
- Het structureel tekort aan kasmiddelen dient gefinancierd te worden door langlopende leningen.
- De kasoverschotten dienen bij voorkeur belegd te worden bij dochterondernemingen met kastekorten.
- Plaatsingslimieten dienen gerespecteerd te worden indien er tijdelijk overtollige kasmiddelen zijn nadat middelen aangewend werden voor leasingtransacties.
- Elke significante kaspositie waaraan een wisselkoersrisico verbonden is moet onmiddellijk en volledig omgezet worden naar EUR om het wisselkoersrisico te elimineren zowel op de hoofdsom als op de interesten.
- Om de resterende kastekorten te financieren, doet de NMBS Groep een beroep op kredietlijnen (geconfirmeerde en niet-geconfirmeerde kredietlijnen) en geeft ze thesauriebewijzen in EUR of soortgelijke instrumenten op korte termijn uit.

Beheer van afgeleide financiële instrumenten

De NMBS Groep gebruikt de volgende afgeleide financiële instrumenten voor het beheer van haar risico's: swaps, opties en wisseltermijncontracten met als onderliggend element interestvoeten, wisselkoersen, inflatie, energieproducten of een krediet.

Voornaamste punten van het beheer van de afgeleide producten:

- Iedere verrichting op afgeleide financiële instrumenten moet op gelijk welk ogenblik kunnen gesteld worden tegenover een bestaande financiële schuld, belegging, commercieel contract of vordering op de Belgische Staat en/of de Gewesten in het kader van een prefinanciering.
- Het kredietrisico op de tegenpartijen moet gespreid en systematisch afgedekt worden door het afsluiten van CSA's ("Credit Support Annex").

Instrumenten die niet beantwoorden aan de definitie van financieel instrument

De analyses in deze toelichting beperken zich tot de instrumenten die beantwoorden aan de definitie van financieel instrument: *"Activa (zoals vooruitbetaalde lasten) waarvan een toekomstig economisch voordeel bestaat uit de ontvangst van goederen of afname van diensten, en niet zozeer het recht om geldmiddelen of een ander financieel actief te ontvangen zijn geen financiële activa"* (IAS 32 – TL 11) *"Verplichtingen of activa die niet uit een contract voortvloeien, zoals winstbelastingen die ontstaan als gevolg van door overheden opgelegde wettelijke*

vereisten, zijn geen financiële verplichtingen of financiële activa" (IAS 32 – TL 12). De totalen hernomen per rubriek in de tabellen hierna komen dus niet noodzakelijk overeen met de totalen van de balansrubrieken.

De onderstaande tabellen geven de reconciliatie tussen de totalen van de verschillende balansrubrieken en de saldi van de instrumenten weerhouden in de verschillende analyses.

	31/12/2020		Totaal
	Financiële instrumenten	Andere	
Financiële activa			
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.636.650.084,58	191.480.923,32	1.828.131.007,90
Afgeleide financiële instrumenten	306.397.934,88	0,00	306.397.934,88
Overige financiële activa	637.709.912,63	0,00	637.709.912,63
Geldmiddelen en kasequivalenten	564.985.525,56	0,00	564.985.525,56
Totaal financiële activa	3.145.743.457,65	191.480.923,32	3.337.224.380,97
Financiële verplichtingen			
Financiële schulden	3.008.645.986,61	0,00	3.008.645.986,61
Afgeleide financiële instrumenten	535.362.518,06	0,00	535.362.518,06
Handels schulden	312.634.269,50	22.613.450,03	335.247.719,53
Overige schulden	69.203.710,45	180.519.960,00	249.723.670,45
Totaal financiële verplichtingen	3.925.846.484,62	203.133.410,03	4.128.979.894,65

	31/12/2019		Totaal
	Financiële instrumenten	Andere	
Financiële activa			
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.850.798.307,17	258.825.344,63	2.109.623.651,80
Afgeleide financiële instrumenten	302.828.995,59	0,00	302.828.995,59
Overige financiële activa	713.659.352,52	0,00	713.659.352,52
Geldmiddelen en kasequivalenten	368.173.760,27	0,00	368.173.760,27
Totaal financiële activa	3.235.460.415,55	258.825.344,63	3.494.285.760,18
Financiële verplichtingen			
Financiële schulden	3.000.379.793,04	0,00	3.000.379.793,04
Afgeleide financiële instrumenten	527.676.723,68	0,00	527.676.723,68
Handels schulden	409.116.021,40	30.358.438,55	439.474.459,95
Overige schulden	103.768.472,06	159.677.354,27	263.445.826,33
Totaal financiële verplichtingen	4.040.941.010,18	190.035.792,82	4.230.976.803,00

2.1. Marktrisico: wisselkoersrisico's

De wisselkoersrisico's waaraan de NMBS Groep onderhevig is vinden hun oorsprong hoofdzakelijk in de financieringsactiviteiten in deviezen, en meer bepaald in de transacties van alternatieve financiering.

Elke significante schuldtransactie, zelfs op korte termijn, waaraan een wisselkoersrisico verbonden is, moet onmiddellijk en volledig omgezet worden naar EUR (hoofdsom en interesten) door het gebruik van afgeleide financiële producten. De omzetting in EUR is niet verplicht indien de terugbetaling van de kasstromen uit de schuld verzekerd worden door een instroom van kasmiddelen in vreemde deviezen. De afgedekte positie kan gepaard gaan met een vaste of variabele interestvoet. De passiva en activa verbonden aan alternatieve financieringen zijn in een aantal gevallen in USD, maar de structuur van de alternatieve financieringen en het gebruik van afdekkingsinstrumenten verzekeren dat de NMBS Groep niet wordt blootgesteld aan de hieraan verbonden wisselkoersrisico's.

Met het oog op het minimaliseren van de wisselkoersrisico's dienen de dochterondernemingen alle significante wisselkoersrisico's af te dekken via de dienst Thesaurie van de moedermaatschappij die deze op haar beurt afdekt op de financiële markten. Behoudens uitzonderingen goedgekeurd door het Directiecomité van de NMBS, is het de dochterondernemingen niet toegestaan financiële producten te onderschrijven.

a. Financiële instrumenten per munteenheid

	31/12/2020				Totaal
	EUR	USD	GBP	Andere	
Financiële activa					
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.636.650.084,58	0,00	0,00	0,00	1.636.650.084,58
Afgeleide financiële instrumenten	207.899.330,95	98.498.603,93	0,00	0,00	306.397.934,88
Overige financiële activa	422.438.970,19	215.270.942,44	0,00	0,00	637.709.912,63
Geldmiddelen en kasequivalenten	564.813.824,54	65.604,32	80.033,39	26.063,31	564.985.525,56
Totaal financiële activa	2.831.802.210,26	313.835.150,69	80.033,39	26.063,31	3.145.743.457,65
Financiële verplichtingen					
Financiële schulden	2.692.099.093,15	316.549.893,46	0,00	0,00	3.008.648.986,61
Afgeleide financiële instrumenten	571.333.301,24	-35.970.783,18	0,00	0,00	535.362.518,06
Handels schulden	312.445.377,75	21.374,35	165.203,62	2.313,78	312.634.269,50
Overige schulden	69.203.710,45	0,00	0,00	0,00	69.203.710,45
Totaal financiële verplichtingen	3.645.081.482,59	280.600.484,63	165.203,62	2.313,78	3.925.849.484,62
Afdekkingsverschil		33.234.666,06	-85.170,23	23.749,53	

	31/12/2019				Totaal
	EUR	USD	GBP	Andere	
Financiële activa					
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.850.650.893,55	0,00	147.413,62	0,00	1.850.798.307,17
Afgeleide financiële instrumenten	200.724.368,69	102.104.626,90	0,00	0,00	302.828.995,59
Overige financiële activa	488.331.307,88	225.328.044,64	0,00	0,00	713.659.352,52
Geldmiddelen en kasequivalenten	366.788.558,66	80.960,78	1.264.619,63	39.621,20	368.173.760,27
Totaal financiële activa	2.906.495.128,78	327.513.632,32	1.412.033,25	39.621,20	3.235.460.415,55
Financiële verplichtingen					
Financiële schulden	2.665.393.970,82	334.985.822,22	0,00	0,00	3.000.379.793,04
Afgeleide financiële instrumenten	562.463.188,13	-34.786.464,45	0,00	0,00	527.676.723,68
Handels schulden	408.895.090,00	68.653,90	151.843,38	434,12	409.116.021,40
Overige schulden	103.768.472,06	0,00	0,00	0,00	103.768.472,06
Totaal financiële verplichtingen	3.740.520.721,01	300.268.011,67	151.843,38	434,12	4.040.941.010,18
Afdekkingsverschil		27.245.620,65	1.260.189,87	39.187,08	

Het hierboven getoonde detail toont de blootstelling in deviezen van de financiële activa en passiva van de NMBS Groep. Behalve de euro vormt de Amerikaanse Dollar het belangrijkste devies voor de NMBS Groep. De blootstelling in USD vloeit voort uit de alternatieve financieringstransacties. Het hieraan verbonden wisselkoersrisico in USD werd afgedekt met swap-overeenkomsten zoals getoond in punt b hierna. Het getoonde afdekkingsverschil in USD is het gevolg van een verschil in waarderingsmethode van de derivaten (reële waarde) en de ermee afgedekte financiële activa en schulden (geamortiseerde kostprijs). Alle significante toekomstige kasstromen in USD van de NMBS Groep zijn echter volledig afgedekt.

b. Wisselkoersderivaten

	31/12/2020		31/12/2019	
	Totale marktwaarde	Totale nominale waarde	Totale marktwaarde	Totale nominale waarde
Aangekochte deviezen				
USD	163.135.355,94	120.078.115,76	168.836.137,36	128.706.319,19
Overige	0,00	0,00	0,00	0,00
Aangekochte deviezen - Totaal	163.135.355,94	120.078.115,76	168.836.137,36	128.706.319,19
Verkochte deviezen				
USD	28.665.968,83	28.508.664,88	31.945.046,01	31.315.072,17
Overige	0,00	0,00	0,00	0,00
Verkochte deviezen - Totaal	28.665.968,83	28.508.664,88	31.945.046,01	31.315.072,17
Opties				
USD	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige	0,00	0,00	0,00	0,00
Opties - Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00

De wisselkoersderivaten afgesloten door de NMBS Groep bestaan uit swap-overeenkomsten die uitsluitend worden afgesloten in het raam van de schulden en vorderingen die voortvloeien uit alternatieve financieringstransacties. Deze overeenkomsten werden afgesloten met het oog op het beheer van de kasstromen in deviezen. De NMBS Groep heeft evenwel de keuze gemaakt om geen "hedge accounting" toe te passen in de zin van IFRS 9 en de afgeleide instrumenten worden bijgevolg niet als afdekkingsinstrument erkend. De afgeleide financiële instrumenten worden erkend tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat.

c. Gevoeligheidsanalyse

IFRS 7 vereist een gevoeligheidsanalyse om de impact te illustreren van theoretische variaties in de wisselkoersen op netto-resultaat en het eigen vermogen. De gevoeligheidsanalyse werd uitgevoerd door de NMBS Groep op het einde van de verslagperiode. Voor wat betreft het wisselkoersrisico gaat de gevoeligheidsanalyse de impact op de IFRS jaarrekening na van een wijziging met +/- 10% van de slotkoers voor de wisselkoersen van de USD en de GBP (of andere significante munten) tegenover de EUR.

Variatie wisselkoersen	Impact op het netto-resultaat	Impact op de niet-gerealiseerde resultaten
2020		
USD + 10%	3.692.740,67	0,00
USD - 10%	-3.021.333,28	0,00
GBP + 10%	-9.463,36	0,00
GBP - 10%	7.742,75	0,00
2019		
USD + 10%	3.027.291,18	0,00
USD - 10%	-2.476.874,60	0,00
GBP + 10%	140.021,10	0,00
GBP - 10%	-114.562,72	0,00

2.2. Marktrisico: interestvoetrisico

a. Interestvoetrisico

De NMBS Groep wordt geconfronteerd met 3 types interestvoetrisico. Een eerste type houdt verband met het effect van wijzigingen in de variabele rentevoeten op de *kasstromen*. Dit risico wordt constant gemonitord voor de netto-schuldpositie waarbij, al dan niet via het gebruik van renteswaps, wordt getracht dit te laten evolueren binnen de goedgekeurde risicolimieten. Het Directiecomité van de NMBS kan voorzien in afwijkingen van deze limieten indien deze verantwoord worden door specifieke (markt)omstandigheden. Een tweede type houdt verband met effect van wijzigingen in de actualisatierentvoeten op de *reële waarde*. Aangezien de NMBS Groep steeds de intentie heeft om haar vorderingen en schulden af te wikkelen op de voorziene vervaldagen, wordt hier geen specifieke afdekking voor voorzien. De wijzigingen in de actualisatierentvoeten kunnen een significante impact hebben op de allocatie van het resultaat voor een bepaalde periode maar hebben geen invloed op het resultaat over de volledige duurtijd van de transactie. Een derde type risico is het *herfinancieringsrisico*. Via een spreiding van de vervaldagen van de vastrentende financieringen in de tijd tracht de NMBS Groep haar blootstelling aan plotse wijzigingen in de marktvoorwaarden te beperken. De gezondheids crisis in 2020 heeft geen invloed gehad op de interestvoet in het geval van herfinanciering

Per 31 december 2020 was gemiddeld 27,49% (2019: 19,12%) van de rentedragende netto financiële verplichtingen (voor impact van de afgeleide financiële instrumenten) van de NMBS Groep aangegaan tegen variabele interestvoeten en 72,51 % (2019: 80,88%) door middel van vaste interestvoeten. Indien rekening wordt gehouden met de afgesloten afgeleide financiële instrumenten wordt de ratio variabel-vast per 31 december 2020 8,47%/91,53% (2019: -10,90%/110,90%). De sterke wijziging in de ratio variabel-vast wordt veroorzaakt door het hogere aandeel aan kortlopende rentedragende schuldvorderingen op het einde van het boekjaar.

	31/12/2020	31/12/2019
	Boekwaarde	Boekwaarde
Vaste interestvoet		
Financiële activa	947.204.849,11	1.051.276.793,95
Handelsvorderingen en overige debiteuren	679.697.702,20	727.161.386,61
Overige financiële activa	267.507.146,91	324.115.407,34
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	0,00
Financiële verplichtingen	-2.047.486.868,99	-2.194.425.088,73
Financiële schulden	-2.047.486.868,99	-2.194.425.088,73
Handels schulden	0,00	0,00
Overige schulden	0,00	0,00
Afgeleide financiële instrumenten	-351.863.162,04	-521.500.406,87
Renteswaps	-380.413.736,28	-556.039.714,42
Deviezenswaps	28.550.574,24	34.539.307,55
Totaal vaste interestvoet	-1.452.145.181,92	-1.664.648.701,65
Vlottende interestvoet		
Financiële activa	576.602.321,89	604.197.370,02
Handelsvorderingen en overige debiteuren	385.418.478,90	373.875.805,39
Overige financiële activa	158.616.724,27	161.887.437,40
Geldmiddelen en kasequivalenten	32.567.118,72	68.434.127,23
Financiële verplichtingen	-993.716.251,74	-874.375.853,26
Financiële schulden	-961.149.117,62	-805.941.704,31
Handels schulden	0,00	0,00
Overige schulden	-32.567.134,12	-68.434.148,95
Afgeleide financiële instrumenten	282.673.121,61	433.746.316,09
Renteswaps	327.461.808,04	481.670.984,65
Deviezenswaps	-44.788.686,43	-47.924.668,56
Totaal variabele interestvoet	-134.440.808,24	163.567.832,85
Totaal	-1.586.585.990,16	-1.501.080.868,80

De bovenstaande tabel maakt abstractie van de niet-rentedragende financiële instrumenten zoals daar zijn : handelsvorderingen, leveranciersschulden, grondstoffenswaps, ...

Ingevolge de overname van de schuld door de Belgische Staat op 1 januari 2005 werden er swapovereenkomsten afgesloten met de Belgische Staat. De gekapitaliseerde interesten en de verworven opbrengsten onder deze swapovereenkomsten worden samen met de "Back-to-Back" vorderingen geboekt in de rubriek 'Overige financiële activa'. Omwille van de consistentie wordt de impact van deze swapovereenkomsten eveneens opgenomen als renteswaps in bovenstaande tabel.

De voornaamste blootstellingen aan interestvoeten voor de NMBS Groep zijn het gevolg van financieringen in EUR en USD.

De gevoeligheid aan renterisico's in de punten b. en c. wordt bepaald op basis van een theoretische parallelle verschuiving van de rentecurve met 100 basispunten.

b. Gevoeligheidsanalyse van de kasstromen

Een stijging met 100 basispunten van de variabele interestvoeten (afgeleide financiële instrumenten inbegrepen) zou leiden tot een daling met 2.405.744,31 (2019: daling met 1.859.765,14 EUR) van de netto interesten betaald door de NMBS Groep in 2020.

c. Gevoeligheidsanalyse van de reële waarde

De evolutie van de interestvoeten op de markt beïnvloedt zowel de reële waarde van de niet-afgeleide financiële instrumenten, die de NMBS Groep heeft aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat, als de afgeleide instrumenten. De gevoeligheidsanalyse van het netto-resultaat houdt rekening met deze evolutie.

De gevoeligheidsanalyse van de reële waarde werd door de NMBS Groep uitgevoerd op het einde van de verslagperiode. Een stijging met 100 basispunten leidt tot een positieve verandering met 29.229.556,99 EUR (2019: 35.549.145,40 EUR) van het globale resultaat op 31 december 2020, waarvan 591.393,41 EUR (2019: 1.138.041,47 EUR) via de niet-gerealiseerde resultaten. Deze positieve verandering wordt voornamelijk veroorzaakt door het karakter van de rentederivaten afgesloten door de NMBS Groep waarbij een vaste rente betaald wordt, en een vlottende rente ontvangen wordt.

De impact via de niet-gerealiseerde resultaten is het gevolg van de verwerking van de component 'kredietrisico eigen aan de NMBS Groep' in toepassing van IFRS 9.

2.3. Marktrisico: prijsrisico's grondstoffen

Op het vlak van grondstoffen is de NMBS Groep voornamelijk blootgesteld aan prijsrisico's op de energieprijzen (elektriciteit, aardgas en gasolie). Binnen de NMBS Groep is elke maatschappij afzonderlijk verantwoordelijk voor de inkoop van energie. Aangezien de voornaamste blootstelling aan prijsrisico's afkomstig is van de inkoop van energie voor tractiedoeleinden, hetgeen de belangrijkste energie post vertegenwoordigd, valt het prijsrisico van de NMBS Groep grotendeels samen met dit van de moedermaatschappij ('NMBS').

De moedermaatschappij maakt in haar aankoopcontracten, waar mogelijk, gebruik van een clicksysteem waarbij de prijs op verschillende tijdstippen wordt vastgelegd. Deze inkoopstrategie laat toe om de prijsrisico's te spreiden in de tijd, in te spelen op marktopportunities en de onzekerheid betreffende de toekomstige kasstromen te verminderen aangezien een limietprijs wordt vastgelegd. De Raad van Bestuur van de NMBS keurt voor elk contract de limietwaarden van de betreffende strategie goed.

Voor wat betreft elektriciteit treedt de infrastructuurbeheerder (Infrabel) op als "lead-buyer". De NMBS heeft mandaat gegeven aan Infrabel voor het afsluiten van raamovereenkomsten tot en met 2022 voor het contract 'tractie' (alle elektriciteit afgenomen via tractieonderstations, voornamelijk voor tractie rollend materieel) en tot en met 2024 voor het contract 'distributie' (voor alle elektriciteit niet afgenomen via tractieonderstations). In het contract 'tractie' wordt sinds het leveringsjaar 2018 door de NMBS gewerkt met een clicksysteem (vrije prijsclicks), in combinatie met 'forward' prijzen en de 'spot-' of dagprijs (dagdagelijkse clicks). In het contract 'distributie' wordt om technische redenen enkel gewerkt met een combinatie van gemiddelde prijzen en de dagprijs.

Voor wat betreft aardgas (verwarming) en gasolie (tractie en verwarming) treedt de NMBS op als "lead-buyer" voor een aantal deelnemende vennootschappen binnen het Belgische spoorweglandschap. De prijzen worden hierbij onderhandeld door de NMBS in naam van de deelnemende vennootschappen, maar de facturatie van de ingekochte energie geschiedt rechtstreeks aan de individuele vennootschappen. De NMBS hanteert hierbij volgende strategieën:

- Aardgas: Toepassing van het clicksysteem waarbij, binnen limietwaarden, goedgekeurd door de Raad van Bestuur de prijs op verschillende tijdstippen wordt vastgelegd voor een gedeelte van het volume. De finale prijs is het gemiddelde van de verschillende aankoopmomenten in combinatie met de 'spot-' of dagprijs voor het resterende volume. Op deze manier wordt het risico gespreid, kan zelf bepaald worden wanneer een deel van de prijs wordt vastgelegd, en kan ingespeeld worden op marktopportunities. Om de bevoorrading te verzekeren besliste de Raad van Bestuur van de NMBS om een mandaat te geven een raamovereenkomst af te sluiten tot en met 2025. De onderhandelingen hiervoor zullen in 2021 worden afgerond.
- Gasolie: Het clicksysteem kan hier niet worden toegepast. Daarom combineert de NMBS hier de inkoop van gasolie aan dagprijs met het afsluiten van afgeleide financiële instrumenten (dieselswaps). Het gebruik van de afgeleide financiële instrumenten biedt de mogelijkheid om in te spelen op marktopportunities en de onzekerheid betreffende de toekomstige kasstromen te verminderen. De Raad van Bestuur van de NMBS heeft beslist om voor de periodes 2020-2021 en 2022-2023 een maximaal volume af te dekken gebaseerd op 55% à 60% van het gemiddelde geschatte verbruik voor de betreffende jaren en dit ten hoogste aan de vastgelegde limietprijs teneinde het budget te vrijwaren.

De kosten verbonden aan de levering van energie worden opgenomen onder de bedrijfskosten. De wijzigingen in de reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten (dieselswaps) worden opgenomen als financiële opbrengsten en kosten. Het effect van het clicksysteem wordt niet gescheiden van het basiscontract gelet op het nauw verband tussen de economische kenmerken en risico's van het in contract besloten derivaat en de economische kenmerken en risico's van het basiscontract.

2.4. *Marktrisico: prijsrisico's 'Overige financiële activa'*

De rentedragende financiële activa (deposito's en vastrentende effecten) opgenomen in de rubriek 'Overige financiële activa' worden door de NMBS Groep uitsluitend aangehouden met het oog op het innen van de contractuele kasstromen en maken deel uit van de afdekking van de contractuele verplichtingen voortvloeiende uit de 'Financiële schulden' (hoofdzakelijk alternatieve financieringen). Sommige van deze activa worden op vrijwillige basis gewaardeerd aan reële waarde om een inconsistentie in de opname te elimineren. De NMBS Groep besluit dat zij bijgevolg niet onderhevig is aan marktrisico op deze activa.

2.5. *Kredietrisico*

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor de NMBS Groep indien een handelspartner of tegenpartij van een financieel instrument de aangegane contractuele verplichtingen niet nakomt. De kredietrisico's van de NMBS Groep vloeien voort uit vorderingen op klanten, vastrentende vorderingen en afgeleide financiële instrumenten. De NMBS Groep maakt momenteel geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten om kredietrisico's af te dekken.

Verwachte kredietverliezen

De NMBS Groep is verplicht verwachte kredietverliezen te erkennen op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs of gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten. De waarderingsregels van de NMBS Groep voorzien in een 100% waardevermindering van elke vordering waarvan de kasinning, volledig of deels, dubieus of onzeker is. Voor de overige vorderingen ('Handelsvorderingen en overige debiteuren' en 'Overige financiële activa') worden kredietverliezen erkend op basis van de tijd dat zij al vervallen zijn. Voor de 'Handelsvorderingen en overige

debiteuren' zonder financieringscomponent worden de kredietverliezen bepaald via een matrix die rekening houdt met de verschillende tijdsintervallen en het type tegenpartij. De kredietverliezen voor de 'Handelsvorderingen en overige debiteuren' met financieringscomponent en de 'Overige financiële activa' worden op individuele basis, in functie van de individuele kredietwaardigheid en de juridische status van de tegenpartij, berekend. Voor de berekening van de kredietverliezen worden vorderingen zonder specifieke vervaltermijn beschouwd als 'niet vervallen'. De onderstaande tabel geeft een aansluiting tussen de boekwaarde van de opgenomen vorderingen, de gecumuleerde voorziening voor kredietverliezen en hun bruto boekwaarde per tijdsinterval. Aangezien alle vorderingen opgenomen onder de 'Overige financiële activa' niet vervallen zijn werd hiervoor geen uitsplitsing gemaakt per tijdsinterval.

	Netto boekwaarde	Bruto boekwaarde	Voorziening voor verwachte kredietverliezen
31 december 2020			
Handelsvorderingen en overige debiteurer	1.636.597.682,32	1.639.680.314,96	3.082.632,64
Niet vervallen	1.626.186.930,33	1.627.481.815,52	1.294.885,19
0 - 3 maanden vervallen	8.763.289,21	8.952.583,02	189.293,81
3 - 6 maanden vervallen	1.521.171,64	1.824.642,21	303.470,57
meer dan 6 maanden vervallen	126.291,14	1.421.274,21	1.294.983,07
Overige financiële activa	320.933.576,96	320.933.576,96	0,00
Totaal	1.957.531.259,28	1.960.613.891,92	3.082.632,64
31 december 2019			
Handelsvorderingen en overige debiteurer	1.850.719.703,78	1.853.593.872,71	2.874.168,93
Niet vervallen	1.830.571.890,05	1.831.466.369,47	894.479,42
0 - 3 maanden vervallen	15.224.770,94	15.376.317,28	151.546,34
3 - 6 maanden vervallen	2.124.610,27	2.480.342,96	355.732,69
meer dan 6 maanden vervallen	2.798.432,52	4.270.843,00	1.472.410,48
Overige financiële activa	373.799.765,59	373.799.765,59	0,00
Totaal	2.224.519.469,37	2.227.393.638,30	2.874.168,93

De voorziening voor de verwachte kredietverliezen is slechts gestegen met 208.463,71 EUR. De wijziging volgt uit een combinatie van twee tegengestelde gevolgen: een lichte stijging van de wanbetalingsrisico's voor bepaalde activa als gevolg van de gezondheids crisis grotendeels gecompenseerd door een daling van de activa waarvoor een voorziening erkend moet worden als gevolg van de daling van de activiteiten.

Geografische spreiding

De financiële activa aangehouden door de NMBS Groep zijn als volgt verdeeld over de verschillende geografische zones:

	België	Eurozone	Europa - overige	Verenigde Staten	Rest van de wereld	Totaal
31 december 2020						
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.233.252.294,25	399.276.584,18	4.026.705,85	1.345,00	93.155,30	1.636.650.084,58
Afgeleide financiële instrumenten	258.502.718,35	2.492.851,49	37.440.989,38	7.961.375,66	0,00	306.397.934,88
Overige financiële activa	285.630.758,34	28.772.007,38	246.779.574,72	76.527.572,19	0,00	637.709.912,63
Geldmiddelen en kasequivalenten	564.985.525,56	0,00	0,00	0,00	0,00	564.985.525,56
Totaal	2.342.371.296,50	430.541.443,05	288.247.269,95	84.490.292,85	93.155,30	3.145.743.457,65
31 december 2019						
Handelsvorderingen en overige debiteuren	1.457.066.944,60	389.507.964,08	2.636.991,51	1.500.990,00	85.416,98	1.850.798.307,17
Afgeleide financiële instrumenten	238.902.618,22	13.501.775,43	44.760.898,51	5.753.703,43	0,00	302.918.995,59
Overige financiële activa	282.413.560,89	32.024.629,43	318.933.427,13	80.287.735,07	0,00	713.659.352,52
Geldmiddelen en kasequivalenten	368.173.760,27	0,00	0,00	0,00	0,00	368.173.760,27
Totaal	2.346.556.883,98	435.034.368,94	366.331.317,15	87.542.428,50	85.416,98	3.235.550.415,55

Kredietrisico op de handelsvorderingen en overige debiteuren

De handelsvorderingen en overige debiteuren betreffen in 2020 voor 57,55% (2019: 60,75%) de vorderingen op de Belgische Staat ingevolge de prefinanciering van investeringen, de vorderingen betreffende de kapitaalsubsidies en de netto vorderingen betreffende de exploitatiesubsidies (FOD) en voor 23,38% (2019: 20,20%) de waarborgen betaald aan financiële instellingen in het kader van CSA-overeenkomsten. De overige handelsvorderingen en overige debiteuren (2020: 19,07%; 2019: 19,05%) zijn gespreid over een veelvoud van derden.

Kredietrisico van de 'Overige financiële activa' en 'Geldmiddelen en kasequivalenten'

De 'Overige financiële activa' van de NMBS Groep bestaan enerzijds uit eigenvermogensinstrumenten (aandelen) en rentedragende vorderingen (effecten, deposito's en de "Back-to-Back"-transacties met de Staat).

De NMBS Groep beperkt haar kredietrisico op de rentedragende vorderingen door uitsluitend te investeren in tegenpartijen die voldoen aan de criteria van de financiële politiek. De vorderingen moeten het karakter van een leningsovereenkomst hebben en mogen niet in risicodragend kapitaal gebeuren. Plaatsingen zijn onderworpen aan strikte voorwaarden aangaande de minimale kredietwaardigheid van de tegenpartijen, in functie van de duurtijd van de investering. De NMBS Groep heeft plaatsingslimieten opgesteld per tegenpartij. Deze limieten gelden niet met betrekking tot investeringen in instrumenten uitgegeven of gewaarborgd door de Belgische Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waals Gewest, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, noch voor US Treasuries of deposito's aangehouden bij Eurofima. Gezien de kredietwaardigheid van de tegenpartijen verwacht de NMBS Groep dat de tegenpartijen aan de verplichtingen zullen voldoen. De investeringen worden continu opgevolgd en jaarlijks wordt aan de Raad van Bestuur een beslissing gevraagd over het al dan niet vervangen van tegenpartijen die niet langer voldoen aan de gestelde criteria.

De NMBS Groep beschouwt de boekwaarde van haar investeringen gewaardeerd tegen reële waarde als een correcte inschatting van de maximale blootstelling aan het kredietrisico. In de onderstaande tabel wordt, voor de investeringen gewaardeerd tegen reële waarde, het onderscheid getoond tussen de contractuele waarde (nominaal en verkregen opbrengsten) en de reële waarde aanpassing. Voor presentatiedoeleinden worden de erkende voorzieningen voor verwachte kredietverliezen mee opgenomen in de kolom 'Reële waarde aanpassing'.

De eigenvermogensinstrumenten waarin de NMBS Groep geïnvesteerd heeft betreffen operationele deelnemingen in ondernemingen die niet voldoen aan de criteria van dochteronderneming, joint venture of geassocieerde onderneming. Voor een meer gedetailleerde analyse van deze activa wordt verwezen naar toelichting 12.

De 'Geldmiddelen en kasequivalenten' betreffen hoofdzakelijk tegoeden aangehouden op zichtrekeningen en termijndeposito's op minder dan drie maand bij Belgische financiële instellingen of de Belgische schatkist en financiële instrumenten uitgegeven door Belgische federale of regionale overheden.

De aandelen, vastrentende effecten en deposito's waarin de NMBS Groep heeft geïnvesteerd genieten van de volgende kredietwaardigheid ("Standard & Poor's"):

Rating	31/12/2020					
	Nominaal		Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa		Vaste activa	Vlottende activa	
Overige financiële activa	625.830.713,19	36.699.826,02	-33.804.594,91	8.819.421,71	164.546,62	637.709.912,63
AA+	96.507.750,42	0,00	4.086.942,62	2.311.943,85	0,00	102.906.636,89
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	96.507.750,42	0,00	4.086.942,62	2.311.943,85	0,00	102.906.636,89
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA	283.172.988,62	0,00	0,00	863.986,23	-11.510,43	284.025.464,42
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	283.172.988,62	0,00	0,00	863.986,23	-11.510,43	284.025.464,42
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA-	44.143.336,95	36.699.826,02	0,00	0,00	55.763,53	80.898.926,50
<i>Financiële instellingen</i>	44.143.336,95	36.699.826,02	0,00	0,00	55.763,53	80.898.926,50
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A+	28.508.664,88	0,00	33.807,55	0,00	120.249,60	28.662.722,03
<i>Financiële instellingen</i>	28.508.664,88	0,00	33.807,55	0,00	120.249,60	28.662.722,03
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A	78.058.091,89	0,00	0,00	5.643.491,63	0,00	83.701.583,52
<i>Financiële instellingen</i>	78.058.091,89	0,00	0,00	5.643.491,63	0,00	83.701.583,52
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NR	95.439.880,43	0,00	-37.925.345,08	0,00	43,92	57.514.579,27
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	43,92	43,92
Aandelen en deelnemingen	95.439.880,43	0,00	-37.925.345,08	0,00	0,00	57.514.535,35
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Rating	31/12/2020					
	Nominaal		Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa		Vaste activa	Vlottende activa	
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	564.984.854,73	0,00	0,00	670,83	564.985.525,56
A-1+	0,00	32.567.118,72	0,00	0,00	0,00	32.567.118,72
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	32.567.118,72	0,00	0,00	0,00	32.567.118,72
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NR	0,00	532.417.736,01	0,00	0,00	670,83	532.418.406,84
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	1.000,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	670,83	670,83
Zichtrekeningen	0,00	526.880.010,84	0,00	0,00	0,00	526.880.010,84
Contanten en cheques	0,00	5.536.725,17	0,00	0,00	0,00	5.536.725,17

Rating	31/12/2019					
	Nominaal		Reële waarde	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa	aanpassing	Vaste activa	Vlottende activa	
Overige financiële activa	660.929.829,98	40.420.249,67	2.838.410,67	9.023.739,20	447.123,00	713.659.352,52
AA+	102.066.967,76	0,00	3.196.906,99	2.422.756,40	0,00	107.686.631,15
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	102.066.967,76	0,00	3.196.906,99	2.422.756,40	0,00	107.686.631,15
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA	270.698.933,85	7.896.146,01	0,00	820.992,33	-8.051,66	279.408.020,53
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	270.698.933,85	7.896.146,01	0,00	820.992,33	-8.051,66	279.408.020,53
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AA-	80.843.162,97	32.524.103,66	0,00	0,00	116.140,29	113.483.406,92
<i>Financiële instellingen</i>	80.843.162,97	32.524.103,66	0,00	0,00	116.140,29	113.483.406,92
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A+	31.315.072,17	0,00	261.237,54	0,00	339.034,37	31.915.344,08
<i>Financiële instellingen</i>	31.315.072,17	0,00	261.237,54	0,00	339.034,37	31.915.344,08
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A	79.946.078,94	0,00	0,00	5.779.990,47	0,00	85.726.069,41
<i>Financiële instellingen</i>	79.946.078,94	0,00	0,00	5.779.990,47	0,00	85.726.069,41
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NR	96.059.614,29	0,00	-619.733,86	0,00	0,00	95.439.880,43
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aandelen en deelnemingen	96.059.614,29	0,00	-619.733,86	0,00	0,00	95.439.880,43
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Rating	31/12/2019					
	Nominaal		Reële waarde	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa	aanpassing	Vaste activa	Vlottende activa	
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	368.173.760,27	0,00	0,00	0,00	368.173.760,27
A-1+	0,00	68.434.127,23	0,00	0,00	0,00	68.434.127,23
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overheid	0,00	68.434.127,23	0,00	0,00	0,00	68.434.127,23
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NR	0,00	299.739.633,04	0,00	0,00	0,00	299.739.633,04
<i>Financiële instellingen</i>	0,00	1.000,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00
Overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Corporate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zichtrekeningen	0,00	292.276.607,90	0,00	0,00	0,00	292.276.607,90
Contanten en cheques	0,00	7.462.025,14	0,00	0,00	0,00	7.462.025,14

De bedragen hierboven opgenomen als "Corporate" zonder rating (NR) zijn uitsluitend verbonden aan ondernemingen binnen de invloedssfeer van de NMBS Groep. De zichtrekeningen betreffen voornamelijk zichtrekeningen aangehouden bij financiële instellingen gevestigd in België met A-1 of A-2 als korte termijn rating.

Met uitzondering van de eigenvermogensinstrumenten (aandelen en deelnemingen – zie toelichting 12.2), heeft de huidige gezondheidscrisis weinig impact gehad op het kredietrisico van de Overige financiële activa en de Geldmiddelen en kasequivalenten.

Afdekking van het kredietrisico op afgeleide financiële instrumenten

Het kredietrisico op tegenpartijen waarmee afgeleide financiële instrumenten werden afgesloten dient systematisch verdeeld en afgedekt te worden door het afsluiten van CSA's ("Credit Support Annex"). Bij overeenkomsten van dit type wordt er op regelmatige basis een berekening gemaakt van het netto bedrag dat, hetzij door de NMBS Groep, hetzij door de tegenpartij verschuldigd is, in het geval dat het geheel van de afgeleide financiële instrumenten tussen de verschillende partijen vereffend zou worden. In uitvoering van de afgesloten CSA's heeft de NMBS Groep waarborgen gestort aan en ontvangen van tegenpartijen waarvan de reële waarde van de portefeuille van afgeleide financiële instrumenten de vooraf bepaalde drempelwaarden hebben overschreden. Deze drempelwaarden worden, in functie van de kredietwaardigheid ("rating") van elke tegenpartij afzonderlijk, gedefinieerd in de afgesloten CSA's.

Met tegenpartijen die een negatieve "credit watch" status hebben mogen geen nieuwe overeenkomsten worden afgesloten gedurende de periode van negatieve "credit watch". De betaalde en ontvangen waarborgen in het kader van de CSA's worden opgenomen in respectievelijk de rubrieken 'Handelsvorderingen en overige debiteuren' en 'Overige schulden'.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de blootstellingen aan kredietrisico's op afgeleide financiële instrumenten voor en na toepassing van de gestorte waarborgen. Zoals blijkt uit de onderstaande tabellen heeft de NMBS Groep slechts op een beperkt aantal tegenpartijen een blootstelling.

Afdkking kredietrisico afgeleide financiële instrumenten					31/12/2020
Tegenpartij	Rating	Kredietrisico	Gestorte waarborgen	Ontvangen waarborgen	Netto-positie
152	A+	-7.831.388,40	3.600.000,00	0,00	-4.231.388,40
154	A-	-446.243.854,43	379.059.101,00	0,00	-67.184.753,43
155	A+	-328.685,81	0,00	0,00	-328.685,81
156	A+	-8.883.576,74	0,00	0,00	-8.883.576,74
158	A+	0,00	0,00	0,00	0,00
159	A+	0,00	0,00	0,00	0,00
160	A-	-14.986.663,94	0,00	0,00	-14.986.663,94
161	A+	-15.874.748,02	0,00	0,00	-15.874.748,02
162	AA-	7.587.699,78	0,00	0,00	7.587.699,78
163	A	-11.556.936,49	0,00	0,00	-11.556.936,49
166	A	-7.230.853,41	0,00	0,00	-7.230.853,41
Met CSA		-505.349.007,46	382.659.101,00	0,00	-122.689.906,46
Belgische Staat	AA	258.502.718,35	0,00	0,00	258.502.718,35
Eurofima	AA	17.881.705,93	0,00	0,00	17.881.705,93
Zonder CSA		276.384.424,28	0,00	0,00	276.384.424,28
Totaal		-228.964.583,18	382.659.101,00	0,00	153.694.517,82

Afdekking kredietrisico afgeleide financiële instrumenten					31/12/2019
Tegenpartij	Rating	Kredietrisico	Gestorte waarborgen	Ontvangen waarborgen	Netto-positie
152	A+	-7.108.741,89	1.400.000,00	0,00	-5.708.741,89
154	A-	-417.423.296,88	366.697.202,00	0,00	-50.726.094,88
155	A	2.180,05	0,00	0,00	2.180,05
156	A+	-7.530.405,74	0,00	0,00	-7.530.405,74
158	A+	9.859.774,43	0,00	0,00	9.859.774,43
159	A+	-1.395.756,24	1.500.000,00	0,00	104.243,76
160	A-	-17.749.423,79	0,00	0,00	-17.749.423,79
161	A	-21.440.441,20	0,00	0,00	-21.440.441,20
162	AA-	3.445.462,99	0,00	0,00	3.445.462,99
163	A	-13.071.891,33	4.200.000,00	0,00	-8.871.891,33
166	A	-12.212.847,04	0,00	0,00	-12.212.847,04
Met CSA		-484.625.386,64	373.797.202,00	0,00	-110.828.184,64
Belgische Staat	AA	238.365.100,27	0,00	0,00	238.365.100,27
Eurofima	AA+	21.412.558,28	0,00	0,00	21.412.558,28
Zonder CSA		259.777.658,55	0,00	0,00	259.777.658,55
Totaal		-224.847.728,09	373.797.202,00	0,00	148.949.473,91

2.6. Saldering van wederzijdse vorderingen en schulden

De NMBS Groep saldeert, met uitzondering van het hierna vermelde geval, geen wederzijdse vorderingen en schulden op een systematische wijze. Punctuele salderingen zijn mogelijk indien voldaan wordt aan de vereiste criteria (IAS 32.42).

De NMBS Groep maakt, samen met andere Europese spoorwegondernemingen, deel uit van een multilateraal compensatiemechanisme (BCC). Deze organisatie bepaalt periodiek, op basis van de aan haar aangemelde wederzijdse vorderingen en verplichtingen, de bedragen die door elke partij verschuldigd of opeisbaar zijn tot voldoening van alle wederzijdse verplichtingen. Zodra de BCC deze bedragen heeft meegedeeld aan haar leden, beschikken deze over een afdwingbaar juridisch recht om deze bedragen te salderen.

De onderstaande tabel geeft het detail van de bedragen van het erkende saldo alsmede van de vorderingen en verplichtingen met de andere leden van de organisatie die nog niet werden aangemeld op 31 december 2020 en 2019.

	31/12/2020 Boekwaarde	31/12/2019 Boekwaarde
Gesaldeerde bedragen	60.705,47	1.104.546,58
Handelsvorderingen en overige debiteuren	67.132,52	2.828.646,18
Overige schulden	-6.427,05	-1.724.099,60
Bedragen die in aanmerking komen voor saldering	-313.280,07	-519.509,05
Handelsvorderingen en overige debiteuren	2.592.648,22	4.097.782,70
Overige schulden	-2.905.928,29	-4.617.291,75
Totaal	-252.574,60	585.037,53

De NMBS Groep sluit al haar afgeleide financiële instrumenten af onder de "International Swaps and Derivatives Association (ISDA)" kaderovereenkomst. Onder deze overeenkomsten is het mogelijk om alle wederzijdse verplichtingen in een gegeven munt en dag te salderen tot één bedrag verschuldigd door één partij aan de andere partij. Onder bepaalde omstandigheden, bijvoorbeeld wanneer zich een kredietgebeurtenis voordoet

zoals een faillissement, worden alle transacties onder de kaderovereenkomst beëindigd en wordt er één te betalen of ontvangen bedrag bepaald tot voldoening van alle wederzijdse verplichtingen.

De ISDA-kaderovereenkomst voldoet niet aan de criteria tot saldering van financiële activa en verplichtingen. Dit omwille van het feit dat de NMBS Groep momenteel niet over een juridisch afdwingbaar recht beschikt om de erkende bedragen te salderen. Dit recht is enkel afdwingbaar nadat een toekomstige gebeurtenis, zoals een faillissement, zich voordoet.

De bruto bedragen van de afgeleide financiële instrumenten per type contract worden getoond in toelichting 11. De netto bedragen per tegenpartij en rekening houdende met de ontvangen en betaalde waarborgen worden getoond onder punt 2.2.5 hierboven.

2.7. Liquiditeitsrisico's

Om altijd aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen heeft de NMBS Groep een thesauriebeheer ingevoerd en:

- beschikt over voldoende liquide middelen. De NMBS Groep beschikt eind 2020 over 532.418.397,76 EUR (2019: 299.739.623,96 EUR) die niet beheerd worden voor derden.
- beschikt over voldoende geconfirmeerde (2020: 175 miljoen EUR; 2019: 175 miljoen EUR) en niet-geconfirmeerde kredietlijnen (2020: 35 miljoen EUR; 2019: 35 miljoen EUR) aangevuld met (niet-geconfirmeerde) Commercial Paper programma's (2020: 4 miljard EUR; 2019: 4 miljard EUR).
- heeft een kredietlijn (2020: 600 miljoen EUR; 2019: 600 miljoen EUR) met de Europese Investeringsbank die haar toelaat langlopende financieringen af te sluiten.
- beschikt over een niet bevestigde ETMN-programma (Euro Medium Term Notes) van 1 miljard EUR (2019: 1 miljard EUR), waarvan een bedrag van 810 miljoen EUR beschikbaar is op 31/12/2020 (2019: 810 miljoen EUR).
- heeft de mogelijkheid om de Staatswaarborg te vragen voor financieringen uitgegeven door de moedermaatschappij voor een bedrag van 1.138.007.506,22 EUR.
- voorziet een spreiding in de tijd van de aflossing van haar netto-schulden overeenkomstig haar financiële politiek. Overeenkomstig deze laatste mag maximaal 20% van de schuld geconcentreerd zijn in hetzelfde jaar met een maximum van 10% van de schuld per trimester.

Op 31 december 2020 heeft de NMBS Groep commercial paper uitgegeven voor een bedrag van 325.041.927,23 EUR (2019: 50.008.753,17 EUR), gebruik gemaakt van de beschikbare kredietlijnen voor een bedrag van 100 miljoen EUR (2019: 100 miljoen EUR) en gebruik gemaakt van de mogelijkheid van een lening op lange termijn bij de Europese Investeringsbank voor een bedrag van 50 miljoen EUR. Op 31 december 2020 (2019), heeft de NMBS Groep 190 miljoen EUR (190 miljoen EUR) gebruikt van het EMTN-programma.

Ondanks de verwachte negatieve operationele kasstromen door de pandemie verwacht de NMBS Groep de investeringsverplichtingen en de netto-verplichtingen op lange termijn te financieren uit de verwachte kasstromen uit investerings- en financieringsactiviteiten. De in het beheerscontract van de NMBS voorziene exploitatie- en kapitaalsubsidies evenals de uitzonderlijke bijkomende vergoedingen in het kader van de gezondheidscrisis spelen hierbij een belangrijke rol voor de financiering van de operationele- en investeringsactiviteiten van de moedermaatschappij. De NMBS Groep optimaliseert haar thesauriebeheer en het beheer van haar kasstromen door regelmatig haar liquiditeitspositie te analyseren.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de niet-geactualiseerde contractueel overeengekomen terugbetaling van de financiële verplichtingen, inclusief de geschatte rentebetalingen en rekening houdende met

de kasstromen uit rentedragende vorderingen, de "Back-to-Back"- vordering, terugbetalingen door de Staat voor specifiek overeengekomen operaties, en afgeleide financiële instrumenten. De bedragen opgenomen in de lijn 'Geldmiddelen en kasequivalenten' betreffen de Fondsen beheerd voor derden die aangewend mogen worden voor de verbonden 'Overige schulden'. De financiële activa, opgenomen in de onderstaande tabel, betreffen dus enkel die financiële activa met een directe band met de financiële verplichtingen.

	Boekwaarde	Contractuele kasstromen*	< 6 maanden	6 - 12 maanden	1 - 2 jaar	2 - 5 jaar	> 5 jaar
*interessen inbegrepen							
31 december 2020							
Financiële activa							
Handelsvorderingen en overige debiteuren	465.721.453,93	608.789.000,00	11.891.000,00	30.035.000,00	41.926.000,00	125.778.000,00	399.159.000,00
Afgeleide financiële instrumenten	306.397.934,88	47.989.332,89	-3.035.367,91	44.954.249,99	26.524.930,73	-11.955.187,21	-8.499.292,71
Overige financiële activa	580.195.333,36	896.260.189,66	65.322.781,99	3.460.401,71	99.467.421,40	24.614.699,23	703.394.885,33
Geldmiddelen en kasequivalenten	32.567.127,80	32.567.127,80	32.567.127,80	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal financiële activa	1.384.881.849,97	1.585.605.650,35	106.745.541,88	78.449.651,70	167.918.352,13	138.437.512,02	1.094.054.592,62
Financiële verplichtingen							
Financiële schulden	3.008.648.986,61	3.377.184.846,73	514.064.743,56	126.795.138,12	575.792.096,70	859.401.340,33	1.301.131.528,02
Afgeleide financiële instrumenten	535.362.518,06	515.292.133,23	40.695.133,83	27.260.516,32	38.611.099,10	94.829.864,92	313.895.519,06
Handels schulden	312.634.269,50	312.634.269,50	309.421.756,28	3.016.338,79	196.174,43	0,00	0,00
Overige schulden	69.203.710,45	69.203.710,46	47.453.776,11	17.181.300,32	675.718,66	0,00	3.892.915,37
Totaal financiële verplichtingen	3.925.849.484,62	4.274.314.959,92	911.635.409,78	174.253.293,55	615.275.088,89	954.231.205,25	1.618.919.962,45
Totaal	-2.540.967.634,65	-2.688.709.309,57	-804.889.867,90	-95.803.641,85	-447.356.736,76	-815.793.693,23	-524.865.369,83
*interessen inbegrepen							
31 december 2019							
Financiële activa							
Handelsvorderingen en overige debiteuren	489.251.210,37	650.715.000,00	11.891.000,00	30.035.000,00	41.926.000,00	125.778.000,00	441.085.000,00
Afgeleide financiële instrumenten	302.828.995,59	57.383.325,09	-2.698.499,24	4.932.785,51	91.618.761,00	-32.216.484,80	-4.253.237,38
Overige financiële activa	618.219.472,09	970.197.513,70	8.039.731,20	38.340.990,04	70.909.064,66	128.925.413,54	723.982.314,26
Geldmiddelen en kasequivalenten	68.434.136,31	68.434.136,31	68.434.136,31	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal financiële activa	1.478.733.814,36	1.746.729.975,10	85.666.368,27	73.308.775,55	204.453.825,66	222.486.928,74	1.160.814.076,88
Financiële verplichtingen							
Financiële schulden	3.000.379.793,04	3.442.422.051,22	537.740.553,59	73.224.465,54	215.503.227,71	1.061.092.958,12	1.554.860.846,26
Afgeleide financiële instrumenten	527.676.723,68	506.782.117,47	12.033.027,07	27.208.803,06	69.589.889,60	94.465.578,84	303.484.818,90
Handels schulden	409.116.021,40	409.116.021,40	408.930.055,90	185.078,29	887,21	0,00	0,00
Overige schulden	103.768.472,06	103.768.472,06	56.204.766,21	26.777.912,78	16.882.861,96	0,00	3.902.931,11
Totaal financiële verplichtingen	4.040.941.010,18	4.462.088.662,15	1.014.908.402,77	127.396.259,67	301.976.866,48	1.155.558.536,96	1.862.248.596,27
Totaal	-2.562.207.195,82	-2.715.358.687,05	-929.242.034,50	-54.087.484,12	-97.523.040,82	-933.071.608,22	-701.434.519,39

2.8. «Fair value» risico

De tabel hieronder verdeelt de financiële instrumenten die opgenomen tegen hun reële waarde volgens de drie niveaus van de waarderingshierarchie. Deze zijn als volgt gedefinieerd:

- Niveau 1: noteringen/marktprijzen voor identieke activa of verplichtingen in een actieve markt.
- Niveau 2: andere gegevens dan noteringen/marktprijzen opgenomen onder niveau 1, welke rechtstreeks (bijvoorbeeld prijzen) of onrechtstreeks (bijvoorbeeld, informatie afgeleid van een prijs) voor de activa of verplichtingen waarneembaar zijn.
- Niveau 3: gegevens over activa en verplichtingen welke niet onderbouwd zijn door waarneembare marktgegevens (niet observeerbare data).

	31/12/2020			TOTAAL
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	
Activa				
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat				
Deposito's	0,00	0,00	0,00	0,00
Vastrentende effecten	76.527.572,19	28.662.722,03	0,00	105.190.294,22
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	290.521.912,60	15.876.022,28	306.397.934,88
Overige vorderingen	0,00	154.123.908,36	0,00	154.123.908,36
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-geïsoleerde resultaten				
Eigenvermogensinstrumenten	0,00	0,00	57.514.535,35	57.514.535,35
Overige instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	76.527.572,19	473.308.542,99	73.390.557,63	623.226.672,81
Verplichtingen				
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat				
Financiële schulden	0,00	0,00	127.489.449,06	127.489.449,06
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	537.368.201,71	-2.005.683,65	535.362.518,06
Overige financiële verplichtingen	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	0,00	537.368.201,71	125.483.765,41	662.851.967,12

	31/12/2019			TOTAAL
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	
Activa				
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat				
Deposito's	0,00	0,00	0,00	0,00
Vastrentende effecten	80.287.735,07	31.915.344,08	0,00	112.203.079,15
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	283.533.447,16	19.295.548,43	302.828.995,59
Overige vorderingen	0,00	132.295.230,74	0,00	132.295.230,74
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-geïsoleerde resultaten				
Eigenvermogensinstrumenten	0,00	0,00	95.439.880,43	95.439.880,43
Overige instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	80.287.735,07	447.744.021,98	114.735.428,86	642.767.185,91
Verplichtingen				
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat				
Financiële schulden	0,00	0,00	138.619.181,27	138.619.181,27
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	529.793.733,53	-2.117.009,85	527.676.723,68
Overige financiële verplichtingen	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	0,00	529.793.733,53	136.502.171,42	666.295.904,95

De vastrentende effecten (en schulden) gewaardeerd aan reële waarde omvatten de investeringen (en financieringen) waarvoor de NMBS Groep op het moment van de initiële boekhoudkundige verwerking beslist heeft deze op vrijwillige basis te classificeren als 'tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat'. De overige vorderingen gewaardeerd aan reële waarde omvatten de gekapitaliseerde en gelopen interesten op swapovereenkomsten met de Belgische Staat als onderdeel van de "Back-to-Back" vorderingen die samen met de afgeleide financiële instrumenten de financiële instrumenten vormen die aangehouden worden voor handelsdoeleinden.

De eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd aan reële waarde omvatten de operationele deelnemingen in ondernemingen die niet voldoen aan de criteria van dochteronderneming, joint venture of geassocieerde onderneming en waarvoor geen rechtstreeks observeerbare bronnen bestaan die een waardering mogelijk

maken. Deze financiële activa staan gewaardeerd aan hun historische aanschaffingswaarde. Op het einde van elke verslagperiode worden deze instrumenten onderworpen aan een bijzondere waardeverminderingstest.

Als gevolg van de reorganisatie van 1 januari 2014 beschikt de NMBS Groep niet langer over een representatief aantal genoteerde vastrentende effecten (obligaties). De NMBS Groep beschikt sindsdien niet langer over rechtstreeks waarneembare data op de markten, zoals gedefinieerd in paragraaf 81 en 82 van IFRS 13, om de schulden die op vrijwillige basis geëvalueerd werden als 'tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat' en de afgeleide financiële instrumenten die niet het voorwerp uitmaken van een CSA, te waarderen aan hun reële waarde. De reële waarden van deze instrumenten wordt bijgevolg vanaf 1 januari 2014 ingedeeld als niveau 3 van de waarderingshierarchie onder IFRS 13. Op basis van periodieke marktbevragingen vormt de NMBS Groep zich een beeld van de kredietmarge die op haar van toepassing is ten opzichte van de financieringskost van de Belgische Staat en die haar toelaten een realistische inschatting te maken van de waarderingcurve voor deze instrumenten.

Wijzigingen in de financiële instrumenten van niveau 3	
	EUR
Activa	
Per 1 januari	114.735.428,86
Overdrachten	0,00
Betalingen	1.249.081,77
Inlastname via het netto-resultaat	-4.668.607,92
Bijzondere waardeverminderingverliezen via de overige elementen van het resultaat	-37.925.345,08
Transferten tussen actief en passief	0,00
Overdracht naar een andere rubriek	0,00
Per 31 december	73.390.557,63
Verplichtingen	
Per 1 januari	136.502.171,42
Betalingen	816.046,49
Inlastname via het netto-resultaat	-6.807.293,13
Wijzigingen in de reële waarde via de overige elementen van het resultaat (eigen kredietrisico)	-5.027.159,37
Transferten tussen actief en passief	0,00
Per 31 december	125.483.765,41

Een stijging van de kredietmarge van NMBS Groep met 10 basis punten zou op het einde van de huidige verslagperiode geleid hebben tot een positieve verandering van het globale resultaat met 315.506,86 EUR (2019: 444.271,90) waarvan 482.348,11 (2019: 652.242,08) via de niet gerealiseerde resultaten. Het verschil tussen beide bedragen is het resultaat van de variatie in de afgeleide financiële instrumenten die niet het voorwerp uitmaken van een "CSA" en waarvoor de financieringskost van de NMBS Groep wordt gebruikt voor bepaling van de reële waarde.

Toelichting 3 - Significante inschattingen en beoordelingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met de IFRS-normen houdt in dat de NMBS Groep op een oordeelkundige wijze inschattingen en veronderstellingen moet toepassen die een invloed hebben op de toepassing van de waarderingsregels evenals op de bedragen opgenomen als activa, verplichtingen, baten en lasten en die bij voorbaat een bepaalde mate van onzekerheid met zich meebrengen. Deze inschattingen zijn gebaseerd op ervaringen en veronderstellingen waarbij door de NMBS Groep wordt aangenomen dat ze redelijk zijn in de desbetreffende omstandigheden. Per definitie kunnen en zullen de uiteindelijke resultaten vaak afwijken van de gemaakte inschattingen. Herzieningen van de boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de verslagperiode waarop de herzieningen betrekking hebben en op alle toekomstige betrokken verslagperiodes. Inschattingen en veronderstellingen hebben voornamelijk betrekking op de volgende domeinen:

3.1. Bijzondere waardeverminderingen op vaste activa

De realiseerbare waarde van elk actiefbestanddeel of CGU wordt bepaald hetzij als de hoogste waarde van de reële waarde van het actief of CGU minus de verkoopkosten, hetzij als de bedrijfswaarde van een actief of een CGU, indien deze hoger is. Deze berekeningen maken gebruik van inschattingen en veronderstellingen zoals disconteringsvoeten, groeipercentages, toekomstige kapitaalbehoeftes en toekomstige operationele resultaten.

Bepaalde materiële vaste activa van de NMBS Groep, evenals bepaalde vastgoedbeleggingen van de NMBS Groep (hoofdzakelijk terreinen) werden gewaardeerd aan reële waarde tijdens de overgang naar IFRS op 1 januari 2014. De materiële vaste activa worden onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingverliezen indien er een indicatie is dat zij een bijzonder waardeverminderingverlies geleden hebben. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt geboekt indien de boekwaarde hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een terrein komt overeen met de reële waarde min de verkoopkosten. Indien de marktwaarde van een terrein hoger blijkt te zijn dan de boekwaarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies teruggedreven op voorwaarde dat de boekwaarde niet hoger is dan de geherwaardeerde waarde op 1 januari 2014.

De Raad van Bestuur van de NMBS heeft beslist om elke 3 jaar een algemene test op bijzondere waardeverminderingverliezen op terreinen uit te voeren. Deze algemene test werd voor de eerste keer uitgevoerd in 2016. In 2019 werd een tweede algemene test op bijzondere waardeverminderingverliezen van terreinen uitgevoerd door interne experts van vastgoedwaardering. De terreinen waarvoor er ontwikkelingsprojecten bestaan ("Grote Projecten") worden enkel getest indien er wijzigingen zijn in de masterplans.

In 2020 hebben de interne experts op het gebied van waardering de Grote projecten rond de stations, waarbij er wijzigingen opgetreden zijn sinds 2019, geëvalueerd. We verwijzen naar Toelichting 6. Materiële vaste activa. Wat betreft de terreinen is de volgende algemene impairment test voorzien voor 2022. In het licht van de gezondheids crisis hebben de interne experts eind 2020 geanalyseerd of er aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingverliezen waren. Rekening houdend met de economische tendens in de vastgoedsector hebben ze geconcludeerd dat er geen enkele aanwijzing is voor bijzondere waardeverminderingverliezen voor de terreinen in het algemeen.

3.2. Reële waarde van afgeleide producten en andere financiële instrumenten

De reële waarde van financiële producten die niet verhandeld worden op een actieve markt (zoals de "over the counter" verhandelde afgeleide producten) is bepaald met behulp van waarderingstechnieken. De NMBS Groep kiest methodes en weerhoudt veronderstellingen die haar het meest aangepast lijken, zich voornamelijk steunend op de bestaande marktomstandigheden bij het einde van elke verslagperiode.

De NMBS Groep waardeert :

- de vastrentende effecten en rentedragende financiële activa die niet verhandeld worden op een actieve markt aan de hand van de methode van de verdisconteerde kasstromen;
- de overige, niet-rentedragende financiële activa aan hun historische kostprijs en onderwerpt deze op het einde van elke verslagperiode aan een bijzondere waardeverminderingstest;
- de afgeleide financiële instrumenten aan de hand van de methode van de verdisconteerde kasstromen, aangevuld met waarderingmodellen voor opties;
- de financiële schulden aan de hand van de methode van de verdisconteerde kasstromen.

De waardering van de individuele afgeleide financiële instrumenten wordt gecorrigeerd voor het, eventuele kredietrisico dat bestaat op het niveau van de tegenpartij, rekening houdende met alle instrumenten afgesloten met deze tegenpartij en met de verstrekte en/of ontvangen waarborgen. Deze correctie wordt berekend rekening houdende met de gemiddelde resterende looptijd van de instrumenten en de kredietwaardigheid van de tegenpartij.

Voor het bepalen van de toekomstige kasstromen baseert de NMBS Groep zich op de termijnkoersen voor interestvoeten afgeleid van de rentecurve (Euribor, Libor, ...) voor de relevante deviezen en termijnen.

Voor de bepaling van de verdisconteringsvoeten wordt gekeken naar het type van het te waarderen instrument, de resterende looptijd en de munt waarin het instrument wordt uitgegeven. De NMBS Groep hanteert de volgende verdisconteringsvoeten ;

- de risico-neutrale rentecurve (EONIA, FED Funds, ...) voor het waarderen van de afgeleide financiële instrumenten die het voorwerp uitmaken van een "CSA";
- de risico-neutrale rentecurve verhoogd met een sector of tegenpartij specifieke kredietmarge voor het waarderen van vastrentende vorderingen die niet verhandeld worden op een actieve markt;
- de OLO rentecurve verhoogd met een kredietmarge eigen aan de NMBS Groep voor het waarderen van de financiële schulden en de afgeleide financiële instrumenten die niet het voorwerp uitmaken van een "CSA".

Wij verwijzen naar toelichting 2.2.2. voor de sensitiviteitsanalyses van de kasstromen en de reële waarde van de financiële instrumenten aan het interestvoetrisico.

3.3. Personeelsbeloningen

De schuld voor personeelsbeloningen is op actuariële basis vastgesteld waarbij er gebruik gemaakt wordt van een aantal financiële en demografische veronderstellingen. Elke wijziging van de toegepaste veronderstellingen heeft een impact op deze schuld. Een belangrijke veronderstelling, met een grote impact op de schuld, is de verdisconteringsvoet. Bij elke balansdatum wordt deze verdisconteringsvoet door de NMBS Groep vastgelegd op basis van het markttrendement op balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties, dewelke een

gelijkaardige looptijd hebben als de verplichtingen. De voornaamste andere veronderstellingen zijn gebaseerd op marktgegevens of geven de best mogelijke inschatting van de NMBS Groep weer.

3.4. Reële waarde verminderd met de verkoopskosten van vaste activa aangehouden voor verkoop

De vaste activa aangehouden voor verkoop worden gewaardeerd aan de laagste waarde van hun boekwaarde en hun reële waarde verminderd met de verkoopkosten. De reële waarde op 30 juni 2018 en op 31 december 2017 wordt bepaald op basis van de contante waarde van toekomstige kasstromen. Deze berekeningen gebruiken schattingen en veronderstellingen betreffende groeipercentages, verdisconteringsvoeten en toekomstige kasstromen.

3.5. Gebruiksduur van materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan voornamelijk uit rollend spoorwagematerieel, spoorweginfrastructuur en stations. Afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode vanaf de datum van ingebruikname en dit over de verwachte economische gebruiksduur. De verwachte economische gebruiksduur van een actief wordt door de directie bepaald naargelang de periode gedurende dewelke een actief naar verwachting voor de NMBS Groep beschikbaar is voor gebruik. De verwachte gebruiksduur houdt rekening met het verwachte gebruik van het actief door de NMBS Groep, de verwachte fysieke slijtage die afhangt van operationele factoren zoals het onderhoudsprogramma, de technische of economische veroudering en de juridische of soortgelijke beperkingen (bijvoorbeeld de looptijd van financiële leases). Voor meer informatie aangaande de verwachte gebruiksduur van de materiële vaste activa verwijzen we naar toelichting 1.5. De werkelijke gebruiksduur kan omwille van verschillende factoren afwijken, wat kan leiden tot een kortere of langere gebruiksduur. Indien de geschatte gebruiksduur niet correct lijkt, of indien de omstandigheden op een dusdanige wijze veranderen dat de geschatte gebruiksduur dient herzien te worden, kan er een bijzonder waardeverminderingverlies of een verhoogde of verlaagde afschrijvingskost opgenomen worden in de toekomstige periodes. De gebruiksduur wordt bij elke jaarafsluiting nagekeken en indien nodig toekomstgericht aangepast.

3.6. Uitgestelde belastingen: recupereerbaarheid van uitgestelde belastingvorderingen

De uitgestelde belastingvorderingen worden slechts opgenomen voor verrekening van de tijdelijke verschillen en de overdraagbare verliezen als het waarschijnlijk is dat belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die kunnen worden aangewend om die verschillen en verliezen te compenseren en als de fiscale verliezen beschikbaar zullen blijven, rekening houdend met hun oorsprong, de periode waarin ze voorkomen, en hun conformiteit met de wetgeving met betrekking tot hun recupereerbaarheid. De capaciteit van de NMBS Groep om de uitgestelde belastingvorderingen te recupereren wordt beoordeeld aan de hand van een analyse die onder meer gebaseerd is op ondernemingsplannen, op onvoorziene omstandigheden verbonden aan de economische conjunctuur en op onzekerheden van de markten waarop de NMBS Groep actief is. Gezien de verschillende onzekerheden zoals hierboven omschreven, heeft de NMBS Groep zich in haar analyse gebaseerd op een tijdschhorizon van drie jaar. De onderliggende veronderstellingen van deze analyse worden jaarlijks herzien.

3.7. Voorzieningen

De NMBS-groep legt voorzieningen aan wanneer er een wettelijke of feitelijke verplichting jegens een derde partij die zal resulteren in een uitstroom van middelen en die op een betrouwbare basis kan worden geschat. De geboekte bedragen zijn gebaseerd op de best mogelijke schatting van de analyses die worden uitgevoerd bij het afsluiten van de rekeningen.

Voorziening voor bodemsanering

Zijn gedekt door de voorziening voor bodemsanering: de kosten die de NMBS Groep juridisch gezien of met het oog op haar algemeen beleid moet dragen om bodemattesten te leveren of om de saneringsverplichtingen na te komen. Deze voorziening wordt uitgesplit naar aard van uitgaven en per terrein en wordt berekend op basis van technieken die gebruikt worden voor de sanering van het milieu en op basis van de best mogelijke ramingen van de NMBS Groep in termen van verplichte kosten en timing van de realisatie.

Voorziening voor juridische geschillen

De voorziening voor juridische geschillen komt overeen met de contante waarde van de beste schatting van de uitstroom van middelen die economische voordelen met zich meebrengen als gevolg van juridische geschillen aangespannen tegen de NMBS Groep. Ze wordt aangepast op de afsluitingsdatum op basis van een herschatting door de juridische dienst van de NMBS Groep van de risico's gelopen in het kader van lopende geschillen en van de geactualiseerde waarde van de verwachte toekomstige stromen volgens de IRS-curve.

Toelichting 4 - Consolidatiekring van de NMBS Groep

De dochterondernemingen van de NMBS Groep zijn de volgende:

	Quotum van de Groep in het stemrecht in %		Quotum in het stemrecht voor de houders van deelnemingen die geen controle uitoefenen in de stemrechten in %		Netto (geconsolideerd) resultaat toegewezen aan de houders van de deelnemingen die geen controle uitoefenen		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW-nummer
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019		
B-Parking	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0899.438.834
De Leewe II	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0476.491.021
Eurogare	75,00	75,00	25,00	25,00	-8.222,28	84.672,53	Liège	BE 0451.150.562
Publifer	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0402.695.993
Railtour	100,00	95,44	0,00	4,56	0,00	16.117,42	Brussel	BE 0402.698.765
Schelde-Landschapspark (SLP)	50,00	50,00	50,00	50,00	-98.757,90	-34.269,20	Bornem	BE 0824.816.833
Train World	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0632.739.017
YPTO	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0821.220.410

Als gevolg van een squeeze out procedure heeft de NMBS de aandelen van de minderheidsaandeelhouders in Railtour gekocht en is de enige aandeelhouder van deze dochteronderneming geworden.

De ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode zijn de volgende:

Naam	Quotum in het stemrecht in %op		Quotum in het stemrecht van de houders van de deelnemingen die geen controle uitoefenen in de stemrechten in %		Netto (geconsolideerd) resultaat toegewezen aan de houders van de deelnemingen die geen controle uitoefenen		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW-nummer
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019		
Belgian Mobility Card ^(*)	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0822.658.483
BeNe Rail International	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0479.863.354
Eurofima Joint-Stock Cie (Zwitsers recht)	9,80	9,80	0,00	0,00	0,00	0,00	Bazel	-
Hasselt stationsomgeving	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Hasselt	BE 0862.570.223
K. EUR Development	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Antwerpen	BE 0651.617.195
Optimobil Belgium	24,01	24,01	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0471.868.277
Railteam (Nederlands recht)	10,00	10,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Amsterdam	NL 818547182B01
Terminal A thus	25,42	25,42	0,00	0,00	0,00	0,00	A thus	BE 0419.149.074
Thalys International	30,00	30,00	0,00	0,0456	0,00	148,06	Brussel	BE 0455.370.557
THI Factory	40,00	40,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0541.696.005
HR Rail ^(**)	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Brussel	BE 0541.691.352
Wetenschapspark Leuven Noord ^(***)	33,33	-	0,00	-	0,00	-	Leuven	BE 0759.838.315

(*) 18,60% van het kapitaal aangehouden, maar 25% stemrechten (unanieme stemming). De vermogensmutatiemethode houdt rekening met het deelnemingspercentage van 18,60%

(**) 49% van het kapitaal aangehouden maar 20% van de stemrechten door een aandeelhouders overeenkomst. De vermogensmutatiemethode houdt rekening met het deelnemingspercentage van 49%

(***) 33,33 % van de stemmen (stemming bij unanimité). 1 euro van het gehouden kapitaal en 33,33% van de resultaten. De vermogensmutatiemethode houdt rekening met deze verdeling.

Thalys International is een onderneming opgenomen volgens vermogensmutatiemethode met een controlepercentage van 30% (29% via de NMBS en 1% via Railtour). Als gevolg van een squeeze out operatie komen de minderheidsaandeelhouders niet meer indirect tussen in deze ondernemingen. Het deelnemingspercentage van de NMBS Groep in Thalys International is gewijzigd van 29,9544% naar 30%.

Op 10 december 2020 heeft de NMBS samen met de stad Leuven en de KU Leuven de onderneming Wetenschapspark Leuven Noord opgericht met als doel de ontwikkeling van een wetenschapspark op de site Leuven Noord. De NMBS heeft 1 € ingebracht in deze joint-venture, de andere twee aandeelhouders hebben elke 500.000 € ingebracht en in ruil hebben ze alle drie 500 aandelen ontvangen (die 33,33% van de stemrechten vertegenwoordigen).

Opmerking : Eurofima, aangehouden voor 9,80% door de NMBS, wordt opgenomen volgens vermogensmutatiemethode in de geconsolideerde rekeningen van de NMBS Groep daar de NMBS er een aanzienlijke invloed op uitoefent krachtens standaard IAS 28 S6.

Toelichting 5 - Immateriële activa

1. Immateriële activa

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Goodwill	849.215,56	840.896,43
Immateriële activa - overige - intern gegenereerd	228.383.012,63	221.256.988,69
Immateriële activa - overige - verworven van derden	636.023,08	918.381,09
Netto boekwaarde op	229.868.251,27	223.016.266,21

Waarvan:

EUR	31/12/2020	31/12/2019
NMBS	229.451.284,86	222.512.733,74
Dochterondernemingen	416.966,41	503.532,47
Netto boekwaarde	229.868.251,27	223.016.266,21

1.1. Immateriële activa – goodwill

	Goodwill - integrale consolidatie	Goodwill - overige	Totaal
Per 31 december 2019			
Aanschaffingswaarde	2.094.213,53		2.094.213,53
Geaccumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen	-1.253.317,10		-1.253.317,10
Netto boekwaarde per 31 december 2019	840.896,43	0,00	840.896,43
Per 31 december 2020			
Aanschaffingswaarde	2.102.532,66		2.102.532,66
Geaccumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen	-1.253.317,10		-1.253.317,10
Netto boekwaarde per 31 december 2020	849.215,56	0,00	849.215,56

In 2020, als gevolg van de aankoop door de NMBS van de aandelen van de minderheidsaandeelhouders in Railtour (4,56%) voor een bedrag van 178.260 EUR, heeft de NMBS een bijkomende goodwill gerealiseerd van 8.319,13 EUR.

In 2017, tijdens de terugkoopoperatie van de aandelen aangehouden in Publifer door de andere aandeelhouder, heeft de NMBS een goodwill van 840.896,43 EUR gegenereerd. Volgens de standaard IAS 36 dient er minstens jaarlijks een test op bijzondere waardevermindingsverliezen uitgevoerd te worden. De impairment test uitgevoerd in 2020 op de deelneming heeft geen aanleiding gegeven tot de boeking van een waardevermindingsverlies, de reële waarde bepaald op basis van de 'discounted cash flow' methode was hoger dan de boekwaarde op 31 december 2020.

1.2. Immateriële activa – overige

EUR	Développé en interne		Total	Acquis de tiers		Total
	Logiciels	Autres		Logiciels	Autres	
Netto boekwaarde per 1 januari 2019	215.535.898,60	0,00	215.535.898,60	385.311,67	612.617,82	997.929,49
Individuele aanschaffingen	18.883.509,87		18.883.509,87	65.340,00	155.940,63	221.280,63
Zelf geproduceerde activa	37.713.176,56		37.713.176,56			0,00
Overdrachten			0,00		-18.070,00	-18.070,00
Overboekingen naar:						
activa aangehouden voor verkoop	120.000,00		120.000,00			0,00
naar/van vastgoedbeleggingen			0,00	37.860,00		37.860,00
overige overboekingen			0,00		21.232,25	21.232,25
Bijzondere waardeverminderingverliezen	-45.000,00		-45.000,00			0,00
Afschrijvingen tijdens het boekjaar	-50.950.596,34		-50.950.596,34	-140.919,83	-200.931,45	-341.851,28
Netto boekwaarde per 31 december 2019	221.256.988,69	0,00	221.256.988,69	347.591,84	570.789,25	918.381,09
Netto boekwaarde per 1 januari 2020	221.256.988,69	0,00	221.256.988,69	347.591,84	570.789,25	918.381,09
Individuele aanschaffingen	27.390.945,32		27.390.945,32		38.985,17	38.985,17
Zelf geproduceerde activa	40.532.340,59		40.532.340,59			0,00
Overdrachten			0,00		-19.515,00	-19.515,00
Overboekingen naar:						
overige overboekingen			0,00		24.654,50	24.654,50
Afschrijvingen tijdens het boekjaar	-60.797.261,97		-60.797.261,97	-125.551,23	-200.931,45	-326.482,68
Netto boekwaarde per 31 december 2020	228.383.012,63	0,00	228.383.012,63	222.040,61	413.982,47	636.023,08

De overige overdrachten van immateriële activa per 31 december 2020 (24.654,50 EUR) hebben betrekking op groenestroomcertificaten verkregen door de NMBS in ruil voor de installatie van zonnepanelen. In 2020, 347 groenestroomcertificaten van een boekwaarde van 19.575,00 EUR werden verkocht.

	Intern gegenereerd		Totaal	Verworven van derden		Totaal
	Software	Overige		Software	Overige	
Per 31 december 2019						
Aanschaffingswaarde	625.011.612,76		625.011.612,76	6.667.321,26	1.965.274,17	8.632.595,43
Geaccumuleerde afschrijvingen	-397.120.520,95		-397.120.520,95	-6.319.729,42	-1.394.484,92	-7.714.214,34
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen	-6.634.103,12		-6.634.103,12			0,00
Netto boekwaarde per 31 december 2019	221.256.988,69	0,00	221.256.988,69	347.591,84	570.789,25	918.381,09
Per 31 december 2020						
Aanschaffingswaarde	692.918.691,72		692.918.691,72	6.667.321,26	2.009.398,84	8.676.720,10
Geaccumuleerde afschrijvingen	-453.721.220,47		-453.721.220,47	-6.445.280,65	-1.595.416,37	-8.040.697,02
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen	-10.814.458,62		-10.814.458,62			0,00
Netto boekwaarde per 31 december 2020	228.383.012,63	0,00	228.383.012,63	222.040,61	413.982,47	636.023,08

De NMBS Groep heeft geen immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur.

1.3. Immateriële activa – financiële leases

	Software	Overige	Totaal in financiële lease
Per 31 december 2019			
Aanschaffingswaarde	1.059.956,16		1.059.956,16
Geaccumuleerde afschrijvingen	-1.059.956,16		-1.059.956,16
Netto boekwaarde per 31 december 2019	0,00	0,00	0,00
Per 31 december 2020			
Aanschaffingswaarde	1.059.956,16		1.059.956,16
Geaccumuleerde afschrijvingen	-1.059.956,16		-1.059.956,16
Netto boekwaarde per 31 december 2020	0,00	0,00	0,00

De software aangehouden als financiële leases betreft de dochteronderneming YPTO.

1.4. Bijkomende informatie aangaande immateriële activa

Boekwaarde van immateriële activa	31/12/2020	31/12/2019
Verworven dankzij subsidies		
Software - intern gegenereerd	222.570.436,67	212.613.513,24
Totaal	222.570.436,67	212.613.513,24

Op 31 december 2020 is 96,8 % van de immateriële activa van de NMBS Groep gesubsidieerd en betreft uitsluitend de NMBS.

De waarde van de immateriële activa die nog niet klaar zijn voor hun beoogde gebruik, bedraagt 56.135.326,63 EUR waarvan 55.483.839,43 EUR gesubsidieerd per 31 december 2020 (87.031.776,68 EUR waarvan 84.619.520,82 EUR gesubsidieerd per 31 december 2019).

Toelichting 6 - Materiële vaste activa

1. Materiële vaste activa

EUR	Terreinen	Gebouwen	Spoorweg- infrastructuur	Rollend spoorweg- materiaal	Installaties en diverse uitrustingen	Vaste activa in aanbouw	Totaal
Netto boekwaarde per 1 januari 2019	780.224.213,98	1.093.186.728,97	71.884.153,97	3.609.370.276,84	296.778.221,76	1.194.892.999,33	7.046.336.594,85
Impact van IFRS 16		5.950.720,90		22.085.516,63	1.989.417,72		30.025.655,25
"Restated" Netto boekwaarde per 1 januari 2019	780.224.213,98	1.099.137.449,87	71.884.153,97	3.631.455.793,47	298.767.639,48	1.194.892.999,33	7.076.362.250,10
Individuele aanschaffingen	349.621,79	1.325.309,55			529.362,38	380.405.495,17	382.609.788,89
Aanschaffingen - financial lease		8.450.980,06			2.604.613,48		11.055.593,54
Zelf geproduceerde activa						131.592.820,82	131.592.820,82
Financieringskosten						218.382,80	218.382,80
Overdrachten	0,00	-1.089.779,03	0,00	0,00	-707.029,58	-42.160,00	-1.838.968,61
Overboekingen naar:							
activa aangehouden voor verkoop	-17.070.966,95	-395.385,13	9.971,83	-1.544.227,83	-241.274,38		-19.241.882,46
andere categorie binnen deze rubriek	1.647.769,67	130.084.613,72	41.029.928,82	134.155.424,12	90.153.096,88	-397.070.833,21	0,00
van/naar immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen	11.068.404,03	-12.064.664,64			0,00	-1.512.802,08	-2.509.062,69
naar/van Handelsvorderingen en overige debiteuren	3.281.729,68				14.212,00	196.171,10	3.492.112,78
overige overboekingen				-1.108.571,29			-1.108.571,29
Terugnname van bijzondere waardevermindingsverliezen	20.478.483,78	-3.797.820,71		230.667,82	1.522.077,45		18.433.408,34
Afschrijvingen		-59.920.215,24	-5.370.039,18	-269.659.086,78	-42.561.109,23		-377.510.450,43
Netto boekwaarde per 31 december 2019	799.979.255,98	1.161.730.488,45	107.554.015,44	3.493.529.999,51	350.081.588,48	1.308.680.073,93	7.221.555.421,79
Netto boekwaarde per 1 januari 2020	799.979.255,98	1.161.730.488,45	107.554.015,44	3.493.529.999,51	350.081.588,48	1.308.680.073,93	7.221.555.421,79
Individuele aanschaffingen	491.927,35			214.524,47	295.166,48	350.044.072,06	351.045.690,36
Aanschaffingen - financial lease		2.039.649,32		8.285.528,94	1.640.585,05		11.965.763,31
Zelf geproduceerde activa						122.487.138,92	122.487.138,92
Financieringskosten						121.119,78	121.119,78
Overdrachten		-35.401,82			-7.897,47	-0,30	-43.299,59
Overboekingen naar:							
activa aangehouden voor verkoop	-6.165.745,48	3.615.871,68		-18.645,43	-95.466,93	24.899,04	-2.639.087,12
andere categorie binnen deze rubriek	945.983,94	182.992.009,92	6.009.833,14	175.068.849,35	94.638.631,92	-459.655.308,27	0,00
van/naar vastgoedbeleggingen	-461.939,65	-3.837.710,87			433.015,41	-1.593.328,05	-5.459.963,16
van/naar voorraden						887.293,77	887.293,77
Bijzondere waardevermindingsverliezen	-735.235,85		-347.618,68	-243.909,58	55.157,32		-1.271.606,79
Afschrijvingen		-67.513.167,09	-6.039.445,72	-278.734.259,50	-46.804.863,23		-399.091.735,54
Netto boekwaarde per 31 december 2020	794.054.246,29	1.278.991.739,59	107.176.784,18	3.398.102.087,76	400.235.917,03	1.320.995.960,88	7.299.556.735,73

Op 31 december 2020, omvatten de aanschaffingen via financiële lease de nieuwe leasecontracten afgesloten in 2020. Deze omvatten eveneens de verlenging met 3 jaar van de looptijd van een financieel leasecontract voor een gebouw voor een bedrag van 1.604.363,97 EUR dat overeenstemt met de actuele waarde van de huur voor de bijkomende 3 jaar. Zie ook toelichtingen 6.2 en 21.2. Financiële schulden.

Op 31 december 2020 hebben de individuele aanschaffingen (geproduceerde vaste activa inbegrepen) van 473.532.829,28 EUR hoofdzakelijk betrekking op de NMBS en omvatten, met name, de investeringen in rollend materieel voor 285.464.239,37 EUR, de investeringen in het onthaal (stations en parkings) voor 106.454.764,33 EUR en de investeringen in de werkplaatsen voor 39.081.607,80 EUR EUR. Op 31 december, omvatten ze eveneens de gesubsidieerde activa door Infrabel overgedragen aan de NMBS voor een bedrag van 4.001.134,91 EUR. De hieraan verbonden subsidies werden eveneens overgedragen door Infrabel (zie toelichting 25.1 Kapitaalsubsidies).

De overdrachten van Gebouwen naar Vastgoedbeleggingen hebben voornamelijk betrekking op een gebouw waarvoor de NMBS beslist heeft om het te verhuren in 2020.

Zoals aangegeven in toelichting 3.1 is de volgende algemene impairment test voorzien voor 2022. In het licht van de gezondheids crisis hebben de interne experts eind 2020 geanalyseerd of er aanwijzingen voor bijzondere waardevermindingsverliezen waren. Rekening houdend met de economische tendens in de vastgoedsector hebben ze geconcludeerd dat er geen enkele aanwijzing is voor bijzondere waardevermindingsverliezen voor

de terreinen in het algemeen. In 2020 hebben de interne experteb op het gebied van waardering ook de Grote projecten rond de stations, waarbij er wijzigingen opgetreden zijn sinds 2019, geëvalueerd. Geen enkele impairment werd vastgesteld en geboekt op 31 december 2020.

EUR	Terreinen	Gebouwen	Spoorweg- infrastuctuur	Rollend spoorweg- materiaal	Installaties en diverse uitrustingen	Vaste activa in aanbouw	Totaal
Per 31 december 2019							
Aanschaffingswaarde	862.759.335,36	2.052.176.849,24	220.057.474,71	6.835.442.822,85	767.880.734,01	1.308.680.073,93	12.046.997.290,10
Geaccumuleerde afschrijvingen		-876.259.437,22	-96.225.685,40	-3.329.489.054,12	-413.315.467,90		-4.715.289.644,64
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen	-62.780.079,38	-14.186.923,57	-16.277.773,87	-12.423.769,22	-4.483.677,63		-110.152.223,67
Netto boekwaarde per 31 december 2019	799.979.255,98	1.161.730.488,45	107.554.015,44	3.493.529.999,51	350.081.588,48	1.308.680.073,93	7.221.555.421,79
Per 31 december 2020							
Aanschaffingswaarde	856.543.157,08	2.232.720.695,00	225.260.595,48	6.966.214.943,15	855.494.942,41	1.320.995.960,88	12.457.230.294,00
Geaccumuleerde afschrijvingen		-939.544.443,59	-101.516.375,22	-3.557.453.292,62	-450.774.794,28		-5.049.288.905,71
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen	-62.488.910,79	-14.184.511,82	-16.567.436,08	-10.659.562,77	-4.484.231,10		-108.384.652,56
Netto boekwaarde per 31 december 2020	794.054.246,29	1.278.991.739,59	107.176.784,18	3.398.102.087,76	400.235.917,03	1.320.995.960,88	7.299.556.735,73

Waarvan:

	31/12/2020	31/12/2019
NMBS	7.278.304.446,46	7.194.680.041,73
Dochterondernemingen	21.252.289,27	26.875.380,06
Netto boekwaarde	7.299.556.735,73	7.221.555.421,79

Op 31 december 2020 vertegenwoordigt de NMBS 99,7 % van de totale materiële vaste activa van de NMBS Groep.

Het activeringspercentage dat is toegepast bij het bepalen van het bedrag van de financieringskosten dat voor activering als materiële vaste activa in aanmerking komt, bedraagt 2,07 % in het jaar 2020 en 2,05% in het jaar 2019.

Behalve de terreinen waarvoor er elke 3 jaar een impairment test gerealiseerd wordt en de Grote projecten rond de stations waarbij er getest wordt of er veranderingen hebben plaatsgevonden in de masterplannen, worden de overige materiële vaste activa grotendeels gesubsidieerd zoals de onderstaande tabel aantoont:

	Boekwaarde (*)	Gesubsidieerd gedeelte	%
Gebouwen	1.209.793.176,33	1.188.133.386,10	98%
Spoorweginfrastuctuur	107.176.784,18	98.845.817,17	92%
Rollend spoorwegmateriaal	3.398.102.087,76	3.134.557.974,71	92%
Installaties en diverse uitrustingen	400.235.917,03	363.223.975,78	91%
Vaste activa in aanbouw	1.320.995.960,88	1.309.517.716,20	99%
Totaal	6.436.303.926,18	6.094.278.869,96	95%

(*) behalve de nettoboekwaarde van de Grote projecten

2. Materiële vaste activa: 'Right-of-use assets'

De NMBS Groep past de standaard IFRS 16 toe sinds 1 januari 2019 in de boekhouding van de leasingnemers. Alle huur waarvan de looptijd langer is dan 1 jaar en waarvan de onderliggende waarde van het goed hoger is dan 5.000 EUR worden erkend op de IFRS-balans: een activa in overeenkomst met het recht om het goed te gebruiken en een passiva in overeenkomst met de actuele waarde van de huur te betalen in de toekomst. De 'right-of-use assets' worden afgeschreven over de looptijd van het overeenkomstige huurcontract of van de component indien de economische duur van deze korter is. Ze betreffen: erfpachtovereenkomsten voor gebouwen, een huurcontract van rollend materieel, huurcontracten van gebouwen, van bedrijfswagens, van andere activa waarvan reclameborden. We verwijzen ook naar toelichting 21.2 Financiële schulden.

De NMBS Groep heeft de volgende materiële vaste activa, opgenomen in het totaal van de materiële vaste activa, in het kader van financiële leaseovereenkomsten:

EUR	Gebouwen	Installaties en diverse uitrustingen	Rollend spoorwagmateriaal	Totaal
Per 31 december 2019				
Aanschaffingswaarde	29.876.977,20	10.138.433,45	22.085.516,63	62.100.927,28
Geaccumuleerde afschrijvingen	-4.895.611,08	-2.781.641,60	-5.138.791,02	-12.816.043,70
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderv verliezen	-5.959.691,46		0,00	-5.959.691,46
Netto boekwaarde per 31 december	19.021.674,66	7.356.791,85	16.946.725,61	43.325.192,12
Per 31 december 2020				
Aanschaffingswaarde	31.861.914,61	11.749.103,82	30.371.045,57	73.982.064,00
Geaccumuleerde afschrijvingen	-7.448.884,21	-4.703.362,83	-10.342.744,06	-22.494.991,10
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderv verliezen	-5.959.691,46		0,00	-5.959.691,46
Netto boekwaarde per 31 december	18.453.338,94	7.045.740,99	20.028.301,51	45.527.381,44

De tabel hieronder geeft de evolutie weer van de activa in financiële lease geboekt vanaf 1 januari 2019 als gevolg van de toepassing van de standaard IFRS 16:

	Gebouwen	Installaties en diverse uitrustingen	Rollend spoorwagmateriaal	Totaal	
Per 31/12/2019	19.021.674,66	7.356.791,85	16.946.725,61	43.325.192,12	
Nieuwe lease contracten	435.285,35	1.640.585,05	8.285.528,94	10.361.399,34	} 11.965.763,31
Verlenging van een lease contract	1.604.363,97			1.604.363,97	
Vroegtijdige beëindiging van lease contracten	-35.401,82	-4.984,77		-40.386,59	
Geboekte afschrijvingen	-2.572.583,22	-1.946.651,14	-5.203.953,04	-9.723.187,40	
Per 31/12/2020	18.453.338,94	7.045.740,99	20.028.301,51	45.527.381,44	

3. Bijkomende informatie aangaande materiële vaste activa

Boekwaarde materiële vaste activa	31/12/2020	31/12/2019
Waarvan de eigendom als zakelijk onderpand werd gegeven voor schulden	1.736.003.261,02	1.956.386.153,45
Totaal	1.736.003.261,02	1.956.386.153,45

De materiële vaste activa gegeven als zakelijk onderpand voor schulden worden aangehouden door de NMBS. Ze omvatten hoofdzakelijk rollend materieel (1.686.338.029,26 EUR in 2020 en 1.907.998.196,36 EUR in 2019) en in mindere mate de administratieve gebouwen (49.665.231,76 EUR in 2020 en 48.387.957,09 EUR in 2019).

Boekwaarde materiële vaste activa	31/12/2020	31/12/2019
Verworven via overheids subsidies		
Terreinen	44.247.416,35	44.077.508,57
Gebouwen	1.188.133.386,10	1.073.289.240,31
Spoorweginfrastructuur	98.845.817,17	98.177.618,30
Rollend spoorwagmateriaal	3.134.557.974,71	3.207.731.332,21
Installaties en diverse uitrustingen	363.223.975,78	308.103.205,06
Vaste activa in aanbouw	1.309.517.716,20	1.289.401.321,96
Totaal	6.138.526.286,31	6.020.780.226,41

Op 31 december 2020 zijn 84,1 % (83,4 % in 2019) van de materiële vaste activa gesubsidieerd en betreffen uitsluitend de NMBS.

Toelichting 7 - Vastgoedbeleggingen

1. Vastgoedbeleggingen

EUR	Terreinen	Gebouwen	Totaal
Netto boekwaarde per 1 januari 2019	335.027.748,59	129.602.168,62	464.629.917,21
Aanschaffingen	34.819,48	1.953.152,28	1.987.971,76
Zelf geproduceerde activa		9.046,60	9.046,60
Overdrachten			0,00
Overboekingen :			
naar activa aangehouden voor verkoop	-6.749.611,53	-3.595.951,26	-10.345.562,79
naar/van materiële en immateriële vaste activa	-10.713.190,28	13.184.392,97	2.471.202,69
Bijzondere waardevermindingsverliezen	-9.681.338,94		-9.681.338,94
Afschrijvingen tijdens de periode		-9.099.813,15	-9.099.813,15
Netto boekwaarde per 31 december 2019	307.918.427,32	132.052.996,06	439.971.423,38
Netto boekwaarde per 1 januari 2020	307.918.427,32	132.052.996,06	439.971.423,38
Aanschaffingen	295.111,75	4.594.489,86	4.889.601,61
Zelf geproduceerde activa		4.284,00	4.284,00
Overdrachten			0,00
Overboekingen :			
naar/van activa aangehouden voor verkoop	-3.143.281,12	-591.541,47	-3.734.822,59
naar/van materiële vaste activa	62.551,84	5.397.411,32	5.459.963,16
Bijzondere waardevermindingsverliezen	-1.601.293,18		-1.601.293,18
Afschrijvingen tijdens de periode		-8.184.410,00	-8.184.410,00
Netto boekwaarde per 31 december 2020	303.531.516,61	133.273.229,77	436.804.746,38

De overdrachten in 2020 van 5.459.963,16 EUR afkomstig van de materiële vaste activa hebben bijna uitsluitend betrekking op de NMBS, hoofdzakelijk een gebouw waarvoor de NMBS besloten heeft om het te verhuren (zie Toelichting 6.1. Materiële vaste activa).

De bijzondere waardevermindingsverliezen van 1.601.293,18 EUR geboekt in 2020 omvatten een bijzonder waardevermindingsverlies van 1.396.652 EUR voor een Groot project geboekt als gevolg van een analyse van de Grote projecten waarbij er wijzigingen zijn opgetreden sinds 2019 gerealiseerd door interne experts op het gebied van waardering (zie Toelichting 6.1. Materiële vaste activa).

EUR	Terreinen	Gebouwen	Totaal
Per 31 december 2019			
Aanschaffingswaarde	367.887.552,04	289.281.431,89	657.168.983,93
Geaccumuleerde afschrijvingen		-156.354.556,45	-156.354.556,45
Geaccumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen	-59.969.124,72	-873.879,38	-60.843.004,10
Netto boekwaarde per 31 december 2019	307.918.427,32	132.052.996,06	439.971.423,38
Per 31 december 2020			
Aanschaffingswaarde	364.691.737,77	300.118.587,99	664.810.325,76
Geaccumuleerde afschrijvingen	-61.160.221,16	-163.408.561,63	-224.568.782,79
Geaccumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen		-3.436.796,59	-3.436.796,59
Netto boekwaarde per 31 december 2020	303.531.516,61	133.273.229,77	436.804.746,38

Op 31 december 2020 worden 99,7 % van de vastgoedbeleggingen aangehouden door de NMBS (435.674.839,28 EUR op een totaal van 436.804.746,38 EUR).

2. Bijkomende informatie aangaande vastgoedbeleggingen

Er zijn geen vastgoedbeleggingen waarvan het eigendom als zakelijk onderpand voor de schulden gegeven worden.

Boekhoudwaarde van de vastgoedbeleggingen	31/12/2020	31/12/2019
Verworven via overheids subsidies		
Terreinen	1.179.012,67	1.184.569,39
Gebouwen	103.697.864,05	102.761.421,37
Totaal	104.876.876,72	103.945.990,76

Op 31 december 2020 zijn 24,0 % van de vastgoedbeleggingen gesubsidieerd en betreffen uitsluitend de NMBS.

De huurinkomsten en operationele kosten geboekt in het resultaat van de NMBS Groep zijn de volgende:

Opgenomen in het resultaat van de verslagperiode	31/12/2020	31/12/2019
Huurinkomsten	20.944.932,00	21.998.664,54
Direct toeijsbare operationele kosten aan:	15.585.914,00	9.771.390,11

De vastgoedbeleggingen van de NMBS Groep bevatten terreinen en gebouwen die volledig of gedeeltelijk verhuurd zijn in het raam van operationele leaseovereenkomsten:

	31/12/2020			31/12/2019		
	Terreinen	Gebouwen en uitrustingen van terreinen	Totaal	Terreinen	Gebouwen en uitrustingen van terreinen	Totaal
Aanschaffingskosten	227.594.887,15	267.512.920,94	495.107.808,09	229.664.502,67	259.475.001,06	489.139.503,73
Geaccumuleerde afschrijvingen per 1 januari	-28.227.985,49	-141.597.390,91	-169.825.376,40	-27.065.117,64	-128.926.836,21	-155.991.953,85
Afschrijvingen tijdens het boekjaar		-7.592.225,77	-7.592.225,77		-11.762.956,60	-11.762.956,60
Netto boekwaarde per 31 december	199.366.901,66	118.323.304,26	317.690.205,92	202.599.385,03	118.785.208,25	321.384.593,28

Reële waarde van vastgoedbeleggingen

De reële waarde van de terreinen (als aanvullende informatie) werd bepaald volgens twee belangrijke methoden. De terreinen rondom de stations en waarvoor er ontwikkelingsprojecten bestaan werden gewaardeerd ofwel op basis van een vergelijkbare marktwaarden ofwel op basis van de toekomstige geschatte verdisconteerde kasstromen, rekening houdend met het meest voordelige gebruik van de terreinen en rekening houdend met realistische en voorzichtige hypothesen wat betreft hun mogelijke bestemming. De overige terreinen werden gewaardeerd op basis van vergelijkbare marktwaarden, met andere woorden op basis van recente gerealiseerde transacties met derden. Indien de aard van de terreinen dit rechtvaardigde, werden aanpassingen uitgevoerd om het specifiek karakter van de terreinen, gebruikt voor spoorwegactiviteiten, te vatten. Met dit specifiek karakter werd niet noodzakelijk rekening gehouden in de marktprijzen afgeleid van meer algemene transacties. De uitgevoerde waarderingen zijn waarderingen van niveau 2 (gebaseerd op waarneembare marktgegevens met betrekking tot het actief) of niveau 3 (gebaseerd op niet waarneembare gegevens met betrekking tot het actief).

De reële waarde van het vastgoed wordt bepaald op basis van de jaarlijkse netto huurinkomsten [op dewelke een interestvoet van toepassing is] voor wat betreft de bezette (verhuurde) gebouwen, en op basis van het gemiddelde van de verkoopprijzen minus verkoopkosten van de afgelopen 5 jaren voor wat betreft de niet bezette (verhuurde) gebouwen.

EUR	Terreinen	Gebouwen	Totaal
Reële waarde per 31 december 2019	313.162.038,12	617.095.379,19	930.257.417,31
Reële waarde per 31 december 2020	309.194.143,48	619.592.826,47	928.786.969,95

Toelichting 8 - Investerings opgenomen volgens vermogensmutatiemethode

1. Investerings opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

EUR		31/12/2020	31/12/2019
	Toelichting		
	Investerings in joint ventures	7.706.684,47	7.741.289,22
	Investerings in geassocieerde ondernemingen	340.906.446,95	391.533.795,99
	Netto boekwaarde	348.613.131,42	399.275.085,21

2. Investerings in joint-ventures

De investeringen in joint ventures op 31 december 2020 zijn als volgt:

Naam	Quotum in het stemrecht in %		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW-nummer	Activiteit
	31.12.2020	31.12.2019			
Belgian Mobility Card (*)	25,00	25,00	Brussel	BE 0822.658.483	Beheerder van vervoersbewijzen
BeNe Rail International	50,00	50,00	Brussel	BE 0479.863.354	ICT (distributeur internationale vervoersbewijzen)
K. EUR Development	50,00	50,00	Antwerpen	BE 0651.617.195	Projecten/studies onroerende goederen
Thalys International	50,00	30,00	Brussel	BE 0455.370.557	Internationaal transport
Wetenschapspark Leuven Noord (**)	33,33	-	Leuven	BE 0759.838.315	Het benutten en valoriseren van de site Leuven Noord door middel van de ontwikkeling van een wetenschapspark

(*) 18,60% van het kapitaal aangehouden, maar 25% stemrechten (unanieme stemming). De vermogensmutatiemethode houdt rekening met het deelnemingspercentage van 18,60%

(**) 33,33% van de stemmen (stemming bij unanimité). 1 euro van het gehouden kapitaal en 33,33% van de resultaten. De vermogensmutatiemethode houdt rekening met deze verdeling.

De tabel hieronder detailleert de bewegingen in de investeringen in joint ventures:

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Netto boekwaarde aan het begin van de periode	7.741.289,22	5.848.055,52
Wijzigingen van de consolidatiekring:		
toegetroten tot de consolidatiekring	1,00	0,00
Betaalde dividenden	0,00	-878.268,29
Vastgesteld niet betaald dividend	-97.410,84	0,00
Aandeel in het netto-resultaat van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	62.805,09	2.771.501,96
afrondingen	0,00	0,03
Netto boekwaarde aan het einde van de periode	7.706.684,47	7.741.289,22

Op 10 december 2020 heeft de NMBS samen met de stad Leuven en de KU Leuven de onderneming Wetenschapspark Leuven Noord opgericht met een kapitaal van 3.000.001 EUR. De NMBS heeft 1 € ingebracht in deze joint-venture en heeft in ruil 500 aandelen ontvangen (die 33,33% van de stemrechten vertegenwoordigen).

Het dividend op 31 december 2020 en op 31 december 2019 is deze van Thalys International met betrekking tot de boekjaren 2019 en 2018.

Het aandeel van de NMBS Groep in de balans en in het resultaat van de joint ventures op 31 december 2020 is:

	31/12/2020					Totaal
	BeNe RI	K.EUR Development	Belgian Mobility Card	Thalys International	Wetenschaps park Leuven Noord	
Balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode						
Vlottende activa	11.478.576,69	246.678.098,80	2.125.600,02	3.919.682,45	1.000.001,00	265.201.958,96
Vaste activa	5.306.701,65		229.500,00	190.144,37		5.726.346,02
Kortlopende verplichtingen	-2.979.022,11	-246.212.876,80	-339.314,79	-3.131.763,03		-252.662.976,73
Langlopende verplichtingen				-324.702,79		-324.702,79
Netto actief	13.806.256,23	465.222,00	2.015.785,23	653.361,00	1.000.001,00	17.940.625,46
Aandeel in de balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	6.903.128,12	232.611,00	374.936,05	196.008,30	1,00	7.706.684,47
WAARVAN:						
Aanvullende informatie (IFRS 12)						
Geldmiddelen en kasequivalenten	7.118.970,48	937.262,47	1.953.523,71	2.655.494,47	1.000.001,00	13.665.252,13
kortlopende financiële verplichtingen						0,00
Langlopende financiële verplichtingen						0,00
Resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode						
Opbrengsten	15.311.211,68		1.254.737,09	13.402.341,31		29.968.290,08
Kosten	-15.304.984,84	-6.385,10	-1.411.586,98	-13.095.480,31		-29.818.437,23
Netto-resultaat	6.226,84	-6.385,10	-156.849,89	306.861,00	0,00	149.852,85
Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	3.113,42	-3.192,55	-29.174,08	92.058,30	0,00	62.805,09
Niet-gerealiseerd resultaat						0,00
WAARVAN:						
Aanvullende informatie (IFRS 12)						
Toevoegingen aan afschrijvingen en bijzondere	1.311.166,90		118.505,42			1.429.672,32
Financiële opbrengsten	2.786,49		0,05	0,06		2.786,60
Financiële kosten	17.826,97	1.017,30	1.097,65	14.609,11		34.551,03
Belastingen op het netto-resultaat	224,33			232.617,80		232.842,13

Het aandeel van de NMBS Groep in de balans en in het resultaat van de joint ventures op 31 december 2019 is:

	31/12/2019				Total
	BeNe RI	K.EUR Development	Belgian Mobility Card	Thalys International	
Balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode					
Vlottende activa	14.016.521,56	195.513.706,56	2.176.367,74	3.989.281,95	215.695.877,81
Vaste activa	4.464.823,24		248.405,42	190.144,37	4.903.373,03
Kortlopende verplichtingen	-4.681.315,40	-195.042.099,46	-252.138,04	-3.508.223,53	-203.483.776,43
Netto actief	13.800.029,40	471.607,10	2.172.635,12	671.202,79	17.115.474,41
Aandeel in de balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	6.900.014,70	235.803,55	404.110,13	201.360,84	7.741.289,22
WAARVAN:					
Aanvullende informatie (IFRS 12)					
Geldmiddelen en kasequivalenten	6.352.224,60	501.726,48	2.091.747,76	2.464.213,50	11.409.912,34
kortlopende financiële verplichtingen					0,00
Langlopende financiële verplichtingen					0,00
Resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode					
Opbrengsten	36.155.917,10		1.153.242,98	14.317.054,87	51.626.214,95
Kosten	-30.801.686,35	-4.721,92	-1.156.809,08	-13.992.352,08	-45.955.569,43
Netto-resultaat	5.354.230,75	-4.721,92	-3.566,10	324.702,79	5.670.645,52
Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	2.677.115,38	-2.360,96	-663,29	97.410,84	2.771.501,96
Niet-gerealiseerd resultaat					0,00
WAARVAN:					
Aanvullende informatie (IFRS 12)					
Toevoegingen aan afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	1.679.837,30		103.276,32		1.783.113,62
Financiële opbrengsten	405,67		8,34	0,94	414,95
Financiële kosten	53.566,37	288,55	292,01	13.347,05	67.493,98
Belastingen op het netto-resultaat	2.030.000,00			248.633,32	2.278.633,32

3. Investerings in geassocieerde ondernemingen

Naam	Quotum in het stemrecht in %		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW-nummer	Activiteiten
	31.12.2020	31.12.2019			
Eurofima Joint-Stock Cie (Zwitsers recht)	9,80	9,80	Basel	-	Financieringen van rollend materieel
Hasselt stationsomgeving	50,00	50,00	Hasselt	BE 0862.570.223	Projecten/studies rond station Hasselt
HR Rail	(*) 20,00	20,00	Brussel	BE 0541.691.352	Beheer van personeel
Optimobil Belgium	24,01	24,01	Brussel	BE 0471.868.277	Autoverhuur
Railteam (Nederlands recht)	10,00	10,00	Amsterdam	NL 818547182B01	Alliantie van Europese hogesnelheidsoperatoren
Terminal Athus	25,42	25,42	Athus	BE 0419.149.074	Logistieke activiteiten
THI Factory	40,00	40,00	Brussel	BE 0541.696.005	Internationaal transport

(*) HR Rail: 49% aangehouden van het kapitaal maar door aandeelhouders overeenkomst 20% van de stemrechten. De vermogensmutatiemethode houdt rekening met het deelnemingspercentage van 49%.

De tabel hieronder detailleert de bewegingen van de deelnemingen in de geassocieerde ondernemingen:

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Netto boekwaarde aan het begin van de periode	391.533.795,99	403.154.848,94
Uit de consolidatiekring		-16.079.841,35
Betaalde dividenden	-1.243.734,16	-16.571.318,80
Vastgesteld dividend maar uitgesteld	-13.850.355,22	0,00
Aandeel in het netto-resultaat van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	-33.752.328,06	22.663.613,15
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	-1.780.931,61	-1.633.505,98
Afrondingen	0,01	0,03
Netto boekwaarde aan het einde van de periode	340.906.446,95	391.533.795,99

THI Factory heeft in 2020 een dividend van 13.850.355,22 EUR vastgesteld met betrekking tot het boekjaar 2019, maar heeft beslist om de betaling ervan uit te stellen. De ontvangen dividenden zijn deze van Eurofima (938.734,16 EUR) en van Terminal Athus (305.000 EUR).

Het aandeel in het netto-resultaat van de ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode bedraagt -33.752.328,06 EUR een heeft hoofdzakelijke betrekking op THI Factory ten bedrage van -37.077.254,54 EUR, deze onderneming lijdt onder de impact van de gezondheids crisis.

In 2019 heeft de Lineas Group de consolidatiekring verlaten als gevolg van de aankoop door een andere aandeelhouder van 21,12% van de aandelen in de Lineas Group. De dividenden met betrekking tot het boekjaar 2018 werden betaald door THI Factory (15.611.450,32 EUR), door Eurofima (898.868,48 EUR) en door Terminal Athus (61.000 EUR).

Het aandeel van de NMBS Groep in de balans et het resultaat van de geassocieerde ondernemingen op 31 december 2020 is:

	31/12/2020				
	HR Rail	THI Factory	Eurofima	Andere geassocieerde ondernemingen	Totaal
Balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode					
Vlottende activa	409.298.053,49	54.721.742,20	12.715.749.000,00	21.130.039,64	13.200.898.835,33
Vaste activa	18.331.738,43	609.092.142,95	4.293.209.000,00	12.371.042,04	4.933.003.923,42
Kortlopende verplichtingen	-366.637.238,36	-82.711.230,59	-15.044.173.000,00	-4.925.635,21	-15.498.447.104,16
Langlopende verplichtingen	-41.880.332,80	-40.838.597,50	-836.522.277,00	-10.546.288,54	-929.787.495,84
Netto actief	19.112.220,76	540.264.057,06	1.128.262.723,00	18.029.157,93	1.705.668.158,75
Aandeel in de balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	9.364.988,17	216.105.622,82	110.569.746,85	4.866.089,10	340.906.446,95
WAARVAN:					
Aanvullende informatie (IFRS 12)					
Geldmiddelen en kas equivalenten	161.080.394,49	116.107,31	1.787.258.000,00	13.051.535,34	1.961.506.037,14
Financiële verplichtingen kortlopend	71.171.859,54	1.765.000,00	13.990.527.000,00	792.557,06	14.064.256.416,60
Financiële verplichtingen langlopend		5.415.000,00		10.320.142,51	15.735.142,51
Resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode					
Opbrengsten	1.986.340.148,35	219.914.784,07	388.575.000,00	28.741.248,56	2.623.571.180,98
Kosten	-1.984.360.032,18	-312.607.920,43	-371.746.547,00	-25.936.766,24	-2.694.651.265,85
Netto-resultaat	1.980.116,17	-92.693.136,36	16.828.453,00	2.804.482,32	-71.080.084,87
Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	970.256,92	-37.077.254,54	1.649.188,39	705.481,17	-33.752.328,06
Aandeel in het Niet-gerealiseerd resultaat	-2.229.771,61		448.840,00		-1.780.931,61
WAARVAN:					
Aanvullende informatie (IFRS 12)					
Toevoegingen aan afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	5.833.311,90	44.656.490,56	69.000,00	1.302.952,06	51.861.754,52
Financiële opbrengsten	5.145.944,30	1.658,09	374.057.000,00	62.400,21	379.267.002,60
Financiële kosten	592.297,53	674.690,00	353.401.000,00	111.786,06	354.779.773,59
Belastingen op het netto-resultaat	337.607,73	149,98		1.025.125,08	1.362.882,79

Het aandeel van de NMBS Groep in de balans et het resultaat van de geassocieerde ondernemingen op 31 december 2019 is:

	31/12/2019					
	Lineas Group	HR Rail	THI Factory	Eurofima	Andere geassocieerde ondernemingen	Totaal
Balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode						
Vlottende activa	-	402.826.498,03	196.476.897,24	12.100.010.000,00	18.653.981,76	12.717.967.377,03
Vaste activa	-	23.817.333,85	609.240.887,04	4.026.512.378,16	2.281.395,88	4.661.851.994,93
Kortlopende verplichtingen	-	-360.402.769,21	-125.466.247,42	-14.246.813.378,17	-3.910.376,88	-14.736.592.771,68
Langlopende verplichtingen	-	-44.558.403,78	-12.668.455,39	-627.751.000,00	-508.717,24	-685.486.576,41
Netto actief	0,00	21.682.658,89	667.583.081,47	1.251.957.999,99	16.516.283,52	1.957.740.023,87
Aandeel in de balans van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	0,00	10.624.502,86	267.033.232,59	109.410.452,62	4.465.607,93	391.533.795,99
				(*)		
WAARVAN:						
Aanvullende informatie (IFRS 12)						
Geldmiddelen en kasequivalenten	-	143.419.548,79	119.852.623,59	1.864.572.000,00	11.616.312,34	2.139.460.484,72
Financiële verplichtingen kortlopend	-	69.713.571,94	1.685.000,00	13.297.003.000,00	77.581,21	13.368.479.153,15
Financiële verplichtingen langlopend	-		6.721.000,00		399.699,57	7.120.699,57
Resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode						
Opbrengsten	-	2.021.934.053,42	549.132.995,56	482.296.000,00	28.816.561,86	3.082.179.610,84
Kosten	-	-2.021.240.400,91	-499.205.369,40	-459.559.000,00	-27.126.097,95	-3.007.130.868,26
Netto-resultaat	0,00	693.652,51	49.927.626,16	22.737.000,00	1.690.463,91	75.048.742,58
Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode	-463.239,45	339.889,73	19.971.050,46	2.228.226,00	587.686,41	22.663.613,15
Niet-gerealiseerd resultaat		-3.664.285,67		1.653.000,00		-2.011.285,67
WAARVAN:						
Aanvullende informatie (IFRS 12)						
Toevoegingen aan afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-	6.785.538,38	41.717.846,58	76.000,00	904.623,70	49.484.008,66
Financiële opbrengsten	-	5.816.473,04	2.787,63	467.204.000,00	73.038,45	473.096.299,12
Financiële kosten	-	800.855,17	757.609,62	448.578.000,00	24.348,86	450.160.813,65
Belastingen op het netto-resultaat	-	565.048,90	23.861.518,83		1.006.372,93	25.432.940,66

Toelichting 9 - Handelsvorderingen en overige debiteuren

1. Handelsvorderingen en overige debiteuren

		31/12/2020						
		Bruto waarde		Waardeverminderingen		Netto waarde		
	Toelichting	Financiële instrumenten	Overige	Financiële instrumenten	Overige	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Op lange termijn								
		2.706.975,64	0,00	0,00	0,00	2.706.975,64	0,00	2.706.975,64
		2.706.975,64				2.706.975,64	0,00	2.706.975,64
		621.617.795,16	1.356.653,23	-63.488,51	-7.328,41	621.554.306,65	1.349.324,82	622.903.631,47
	35	538.087.549,17				538.087.549,17	0,00	538.087.549,17
			5.543,06				5.543,06	5.543,06
							0,00	0,00
	9.3	80.325.097,59	1.351.110,17	-63.488,51	-7.328,41	80.261.609,08	1.343.781,76	81.605.390,84
		3.205.148,40				3.205.148,40	0,00	3.205.148,40
		624.324.770,80	1.356.653,23	-63.488,51	-7.328,41	624.261.282,29	1.349.324,82	625.610.607,11
Op korte termijn								
		483.642.521,70	12.578.589,14	-10.895.334,28	0,00	472.747.187,42	12.578.589,14	485.325.776,56
	10		6.822.247,55			0,00	6.822.247,55	6.822.247,55
	35	358.196.094,47				358.196.094,47	0,00	358.196.094,47
		125.446.427,23	5.756.341,59	-10.895.334,28		114.551.092,95	5.756.341,59	120.307.434,54
		542.744.820,54	177.873.126,82	-3.103.205,67	-320.117,46	539.641.614,87	177.553.009,36	717.194.624,23
	35	78.270.703,27				78.270.703,27	0,00	78.270.703,27
		-7.608,99	68.730.841,81			-7.608,99	68.730.841,81	68.723.232,82
		24.284.915,55				24.284.915,55	0,00	24.284.915,55
	9.3	5.351.162,44				5.351.162,44	0,00	5.351.162,44
		434.845.648,27	109.142.285,01	-3.103.205,67	-320.117,46	431.742.442,60	108.822.167,55	540.564.610,15
		1.026.387.342,24	190.451.715,96	-13.998.539,95	-320.117,46	1.012.388.802,29	190.131.598,50	1.202.520.400,79
31/12/2019								
		Bruto waarde		Waardeverminderingen		Netto waarde		
	Toelichting	Financiële instrumenten	Overige	Financiële instrumenten	Overige	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Op lange termijn								
		702.390,97	0,00	0,00	0,00	702.390,97	0,00	702.390,97
		702.390,97				702.390,97	0,00	702.390,97
		666.512.058,72	1.365.154,07	-14.953,97	-7.328,41	666.497.104,75	1.357.825,66	667.854.930,41
	35	577.762.673,84				577.762.673,84	0,00	577.762.673,84
			14.020,85			0,00	14.020,85	14.020,85
		-29.302,84				-29.302,84	0,00	-29.302,84
	9.3	85.040.002,42	1.351.133,22	-14.953,97	-7.328,41	85.025.048,45	1.343.804,81	86.368.853,26
		3.738.685,30				3.738.685,30	0,00	3.738.685,30
		667.214.449,69	1.365.154,07	-14.953,97	-7.328,41	667.199.495,72	1.357.825,66	668.557.321,38
Op korte termijn								
		660.320.358,96	15.551.067,36	-11.828.007,85	0,00	648.492.351,11	15.551.067,36	664.043.418,47
	10		4.322.567,14			0,00	4.322.567,14	4.322.567,14
	35	481.828.809,42				481.828.809,42	0,00	481.828.809,42
		178.491.549,54	11.228.500,22	-11.828.007,85		166.663.541,69	11.228.500,22	177.892.041,91
		538.815.410,46	242.198.360,23	-3.708.950,12	-281.908,62	535.106.460,34	241.916.451,61	777.022.911,95
	35	103.772.893,40				103.772.893,40	0,00	103.772.893,40
		-5.610,65	125.761.639,58			-5.610,65	125.761.639,58	125.756.028,93
		20.582.112,86				20.582.112,86	0,00	20.582.112,86
	9.3	5.282.648,15				5.282.648,15	0,00	5.282.648,15
		409.183.366,70	116.436.720,65	-3.708.950,12	-281.908,62	405.474.416,58	116.154.812,03	521.629.228,61
		1.199.135.769,42	257.749.427,59	-15.536.957,97	-281.908,62	1.183.598.811,45	257.467.518,97	1.441.066.330,42

waarvan:

	31/12/2020			31/12/2019		
	Financiële instrumenten	Overige	Totaal	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Op lange termijn						
NMBS	624.254.312,71	1.349.324,82	625.603.637,53	667.191.776,14	1.357.825,66	668.549.601,80
Andere dochterondernemingen	6.969,58	0,00	6.969,58	7.719,58	0,00	7.719,58
Netto boek waarde	624.261.282,29	1.349.324,82	625.610.607,11	667.199.495,72	1.357.825,66	668.557.321,38
Op korte termijn						
NMBS	1.007.017.935,66	184.768.966,24	1.191.786.901,90	1.174.045.499,14	253.598.942,86	1.427.644.442,00
Andere dochterondernemingen	5.370.866,63	5.362.632,26	10.733.498,89	9.553.312,31	3.868.576,11	13.421.888,42
Netto boek waarde	1.012.388.802,29	190.131.598,50	1.202.520.400,79	1.183.598.811,45	257.467.518,97	1.441.066.330,42

De rubriek handelsvorderingen en overige debiteuren omvat op 31 december 2020 met name de vorderingen op de publieke overheden voor 974.554.346,91 EUR (2019: 1.163.364.376,66 EUR) waarvan 974.128.767,27 EUR (2019: 1.162.963.712,07 EUR) betrekking heeft op de NMBS. Bij NMBS, gaat het hoofdzakelijk om vorderingen op de Staat en de Gewesten betreffende de te ontvangen subsidies in het kader van:

- het beheerscontract: 357.801.074,47 EUR vorderingen voor exploitatiesubsidies en 13.023.000,00 EUR als vorderingen voor investeringssubsidies. Er dient opgemerkt te worden dat eind 2020, in toepassing van het KB van 8 november 2020, de NMBS een uitzonderlijke exploitatiesubsidie van 264.000.000 EUR ontvangen heeft dat toegekend werd door de Staat ter compensatie van de impact van de gezondheids crisis op haar rekeningen van de opdrachten van openbare dienst. Dit bedrag werd aangevuld met een bijkomende exploitatiesubsidie van 24.000.000 om de volledige impact van de crisis voor het jaar 2020 te dekken. Dit zal betaald worden in 2021 en is geboekt in deze balansrubriek;
- de bijzondere financieringscontracten van investeringen voor 562.444.816,74 EUR waaronder RER materiaal: 343.773.485,64 EUR; HLR 18: 96.723.362,81 EUR; Desiro: 76.805.331,12 EUR; Te Kort TGV: 45.142.637,17 EUR;
- de prioritaire gewestelijke projecten: station van Bergen: 17.527.331,48 EUR en SPV LLN : 10.291.772,24 EUR. Gezien het feit dat het bestuursorgaan oordeelt dat de subsidies in het kader van de contracten van SPV LLN een vrijwel zeker karakter hebben, boekt de NMBS Groep de vorderingen alsook de kapitaalsubsidies hieraan verbonden op de balans;
- Andere publieke interventies andere dan van de staat: 8.043.731,21 EUR.

Deze rubriek omvat eveneens de andere kortlopende vorderingen van de NMBS voor een bedrag van 382.659.101,00 EUR (2019: 373.797.202,00 EUR) met betrekking tot de waarborgen betaald in contanten in het kader van de Credit Support Annex (CSA) met financiële instellingen.

2. Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren

De nominale waarde van de handelsvorderingen en overige debiteuren die het voorwerp zijn van waardeverminderingen, bedraagt 14.389.474,33 EUR (15.841.148,97 EUR) per 31 december 2020 (2019). De tabel hierna geeft de bewegingen van de waardeverminderingen op deze vorderingen weer.

		31/12/2020	31/12/2019
	Toelichtingen		
Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren op lange termijn			
Per 1 januari		-22.282,38	-36.123,52
Toevoegingen aan waardeverminderingen	27	-48.534,54	
Terugname van waardeverminderingen	27		13.841,14
Per 31 december		-70.816,92	-22.282,38

EUR		31/12/2020	31/12/2019
Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren op korte termijn			
Per 1 januari		-15.818.866,59	-15.397.678,03
Toevoegingen aan waardeverminderingen	27	-9.232.047,04	-12.697.946,25
Besteding van niet-recupereerbare afgeboekte waardeverminderingen op vorderingen		609.755,81	-58.034,41
Terugname van waardeverminderingen	27	10.122.500,41	12.334.792,10
Per 31 december		-14.318.657,41	-15.818.866,59

De blootstelling van de NMBS Groep aan het kredietrisico en het wisselkoersrisico m.b.t. de handelsvorderingen en overige debiteuren, met uitzondering van de onderhanden projecten in opdracht van derden en de over te dragen kosten, is beschreven in toelichting 2.

3. Leasevorderingen

	Op minder dan één jaar	Op meer dan één jaar en minder dan vijf jaar	Meer dan vijf jaar	Totaal
Netto investeringen per 31/12/2019				
Toekomstige minimum betalingen	8.473.835,85	33.895.343,42	93.197.549,11	135.566.728,38
Niet verkregen financiële opbrengsten	-3.191.187,70	-11.772.292,65	-28.951.746,62	-43.915.226,97
Totaal	5.282.648,15	22.123.050,77	64.245.802,49	91.651.501,41
Netto investeringen per 31/12/2020				
Toekomstige minimum betalingen	8.357.755,17	33.431.020,66	86.503.783,23	128.292.559,06
Niet verkregen financiële opbrengsten	-3.006.592,73	-11.063.262,15	-27.266.150,90	-41.336.005,78
Totaal	5.351.162,44	22.367.758,51	59.237.632,33	86.956.553,28

De leasevorderingen van 86.956.553,28 EUR op 31 december 2020 hebben betrekking op NMBS en omvatten de contracten met Lineas Group, evenals de erfpachtovereenkomsten van 99 jaar met derden m.b.t. terreinen en gebouwen. De niet-gegarandeerde restwaarden die aan de NMBS zijn toe te schrijven onder de noemer financiële leases bedroegen per 31 december 2020 (2019) 1.343.781,76 EUR (1.343.804,81 EUR).

De Interestopbrengsten uit leasevorderingen geboekt per 31 december 2020 bedragen 3.422.751,99 EUR. Zie ook toelichting 29.1. *Financiële opbrengsten*.

Toelichting 10 – Activa en passiva voortvloeiende uit contracten met klanten

EUR		31/12/2020	31/12/2019
	<u>Toelichting</u>		
	Brutobedrag verschuldigd door opdrachtgevers voor onderhanden projecten in opdracht van derden	9 6.822.247,55	4.322.567,14
	Ontvangen vooruitbetalingen voor onderhanden projecten in opdracht van derden	23 16.072.132,72	18.124.124,43

De opbrengsten en kosten uit hoofde van onderhanden projecten in opdracht van derden dienen respectievelijk te worden opgenomen als opbrengsten en kosten naar rato van het stadium van voltooiing. In het geval van een negatieve marge, dient een last opgenomen te worden ten belope van de totale verwachte verliezen. De mate waarin prestaties zijn verricht wordt bepaald op basis van de tot dat moment in het kader van de verrichte prestaties gemaakte kosten in verhouding tot de totale geschatte kosten van het project.

Het totale bedrag van de onderhanden projecten in opdracht van derden waarvan de opgelopen kosten, verhoogd met de erkende winsten en/of verlaagd met de erkende verliezen, de tussentijdse facturatie overschrijdt, is in de financiële staten aan actiefzijde opgenomen onder de kortlopende handelsvorderingen:

		31/12/2020	31/12/2019
	<u>Toelichting</u>		
Cumul van: Opgelopen kosten		96.399.998,62	90.663.878,99
Opgenomen winsten		861.659,81	507.491,74
Geboekte waardeverminderingen / bijzondere waardeverminderingen		-2.217,95	-4.378,21
Cumul van: Tussentijdse facturatie		-90.437.192,93	-86.844.425,38
Brutobedrag verschuldigd door opdrachtgevers voor onderhanden projecten in opdracht van derden		6.822.247,55	4.322.567,14
	Kortlopende	9.1 6.822.247,55	4.322.567,14

Het totale bedrag van de onderhanden projecten in opdracht van derden waarvan de tussentijdse facturatie de totale opgelopen kosten, verhoogd met de erkende winsten en/of verlaagd met de erkende verliezen, overschrijdt, is in de financiële staten aan passiefzijde opgenomen onder de handelsschulden:

		31/12/2020	31/12/2019
	<u>Toelichting</u>		
Cumul van: Opgelopen kosten		57.377.008,00	40.669.668,35
Opgenomen winsten		0,00	650.193,78
Geboekte waardeverminderingen / bijzondere waardeverminderingen		-1.653.978,46	-517.638,66
Cumul van: Tussentijdse facturatie		-59.670.996,06	-43.740.208,47
Brutobedrag verschuldigd aan opdrachtgevers voor onderhanden projecten in opdracht van derden		3.947.966,52	2.937.985,00
	Langlopende	23 0,00	665.414,34
	Kortlopende	23 3.947.966,52	2.272.570,66

Het bedrag van de ontvangen vooruitbetalingen, opgenomen onder de langlopende handelsschulden op het passief, is als volgt verdeeld :

		31/12/2020	31/12/2019
	<u>Toelichting</u>		
Ontvangen vooruitbetalingen		156.500.000,00	144.952.410,78
Overboeking naar handelsvorderingen op korte termijn		2.706.975,64	
Gekapitaliseerde interesten		2.096.920,93	2.090.420,93
Cumul van: opgelopen kosten		-149.179.730,37	-131.856.692,28
Ontvangen vooruitbetalingen voor onderhanden projecten in opdracht van derden	23	12.124.166,20	15.186.139,43

Het bedrag van de opbrengsten van de contracten geboekt in het resultaat 2020 (op het niveau van de omzet) bedraagt 21.674.929,57 EUR (17.656.081,69 EUR in 2019).

Toelichting 11 - Afgeleide financiële instrumenten

1. Afgeleide financiële instrumenten per categorie

De reële waarde van de swaps binnen de NMBS Groep wordt opgesplitst in drie delen:

- Het nominaal: verschil tussen de nominale waarde van het ontvangende been en het betalende been, omgerekend tegen de slotkoers.
- De reële waarde aanpassing.
- De verkregen opbrengsten en de toe te rekenen kosten.

De reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten, opgedeeld in langlopend en kortlopend en per type, wordt weergegeven in de tabel hierna:

Afgeleide financiële instrumenten		31/12/2020			Totaal
Activa	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten		
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen					
Renteswaps	47.979.921,17	258.418.013,71	0,00		306.397.934,88
Devienswaps	50.013.853,35	238.005.796,04	0,00		288.019.649,39
Petroleumswaps	-2.033.932,18	20.402.805,95	0,00		18.368.873,77
Inflatieswaps	0,00	9.411,72	0,00		9.411,72
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00		0,00
Andere	0,00	0,00	0,00		0,00
Totaal gedeelte vaste activa	47.979.921,17	258.418.013,71	0,00		306.397.934,88
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen					
Renteswaps	0,00	0,00	0,00		0,00
Devienswaps	0,00	0,00	0,00		0,00
Petroleumswaps	0,00	0,00	0,00		0,00
Inflatieswaps	0,00	0,00	0,00		0,00
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00		0,00
Andere	0,00	0,00	0,00		0,00
Totaal gedeelte vlottende activa	0,00	0,00	0,00		0,00
Verplichtingen					
Renteswaps	-122.988.030,91	-364.700.100,86	-863.986,23		-488.552.118,00
Devienswaps	-877.483,45	-7.799.715,34	2.791.621,12		-5.885.577,67
Petroleumswaps	0,00	-59.248,49	0,00		-59.248,49
Inflatieswaps	0,00	-4.170.830,66	0,00		-4.170.830,66
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00		0,00
Andere	0,00	0,00	0,00		0,00
Totaal gedeelte langlopende verplichtingen	-123.865.514,36	-376.729.895,35	1.927.634,89		-498.667.774,82
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen					
Renteswaps	-28.508.664,88	-574.393,34	-7.611.685,02		-36.694.743,24
Devienswaps	0,00	0,00	-6.515.935,29		-6.515.935,29
Petroleumswaps	-28.508.664,88	-37.054,35	-175.689,06		-28.721.408,29
Inflatieswaps	0,00	-537.338,99	-87.230,18		-624.569,17
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	-832.830,49		-832.830,49
Andere	0,00	0,00	0,00		0,00
Totaal gedeelte kortlopende verplichtingen	-28.508.664,88	-574.393,34	-7.611.685,02		-36.694.743,24

Afgeleide financiële instrumenten				31/12/2019	
Activa	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Totaal	
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen					
Renteswaps	47.879.143,12	244.954.601,51	0,00	292.833.744,63	
Devezenswaps	45.093.162,86	224.770.977,63	0,00	269.864.140,49	
Petroleumswaps	2.785.980,26	20.139.143,45	0,00	22.925.123,71	
Inflatieswaps	0,00	44.480,43	0,00	44.480,43	
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00	
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00	
Totaal gedeelte vaste activa	47.879.143,12	244.954.601,51	0,00	292.833.744,63	
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen					
Renteswaps	9.291.004,33	658.600,23	45.646,40	9.995.250,96	
Devezenswaps	9.291.004,33	535.545,61	0,00	9.826.549,94	
Petroleumswaps	0,00	0,00	0,00	0,00	
Inflatieswaps	0,00	123.054,62	45.646,40	168.701,02	
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00	
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00	
Totaal gedeelte vlottende activa	9.291.004,33	658.600,23	45.646,40	9.995.250,96	
Verplichtingen	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Toe te rekenen kosten	Totaal	
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen					
Renteswaps	-162.681.448,17	-353.893.956,28	1.517.938,61	-515.057.465,84	
Devezenswaps	-135.337.173,51	-337.533.130,50	-820.992,33	-473.691.296,34	
Petroleumswaps	-27.344.274,66	-11.759.492,74	2.338.930,94	-36.764.836,46	
Inflatieswaps	0,00	0,00	0,00	0,00	
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	-4.601.333,04	0,00	-4.601.333,04	
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00	
Totaal gedeelte langlopende verplichtingen	-162.681.448,17	-353.893.956,28	1.517.938,61	-515.057.465,84	
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen					
Renteswaps	0,00	-2.696.798,45	-9.922.459,39	-12.619.257,84	
Devezenswaps	0,00	-2.670.955,09	-9.925.740,91	-12.596.696,00	
Petroleumswaps	0,00	0,00	454.351,74	454.351,74	
Inflatieswaps	0,00	-25.843,36	-17.626,80	-43.470,16	
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	-433.443,42	-433.443,42	
Andere	0,00	0,00	0,00	0,00	
Totaal gedeelte kortlopende verplichtingen	0,00	-2.696.798,45	-9.922.459,39	-12.619.257,84	

In gevolge de overname van de schuld door de Belgische Staat op 1 januari 2005 werden er swapovereenkomsten afgesloten met de Belgische Staat. De gekapitaliseerde interesten en de verworven opbrengsten onder deze overeenkomsten werden samen met de Back-to-Back vorderingen geboekt in de overige financiële activa. Op 31 december 2020 betreft het een bedrag van 154.071.506,09 € (2019: 132.216.627,35 €).

De aangehouden inflatieswap betreft een historische transactie. De NMBS Groep beheert haar blootstelling aan het inflatierisico niet meer op actieve wijze.

Voor meer informatie, de blootstelling van de NMBS Groep aan financiële risico's wordt voorgesteld in toelichting 2.

2. Mutatietabel afgeleide financiële instrumenten

De onderstaande tabel geeft een exhaustief overzicht van de wijzigingen in de afgeleide financiële instrumenten :

	Wijzigingen in de afgeleide financiële instrumenten							31/12/2020	
	31/12/2019	Netto betalingen nominaal bedrag	Netto interest betalingen	Overige netto betalingen	Netto interestlasten	Andere netto lasten	Impact wisselkoersen		Aanpassingen aan de reële waarde
Renteswaps	-206.597.301,91	7.978.828,76	26.957.807,90	0,00	-23.590.996,18	0,00	0,00	-11.796.742,47	-207.048.403,90
Deviezenswaps	-13.385.361,01	2.122.550,98	-1.858.465,46	0,00	1.661.114,84	0,00	-8.984.337,09	4.186.385,55	-16.238.112,19
Petroleumswaps	169.711,29	0,00	0,00	1.051.372,06	0,00	-1.146.621,84	0,00	-728.867,45	-674.405,94
Inflatieswaps	-5.034.776,46	0,00	0,00	894.736,00	0,00	-1.294.123,07	0,00	430.502,38	-5.003.661,15
Totaal	-224.847.728,09	10.101.379,74	25.119.342,44	1.926.108,06	-21.929.881,34	-2.440.744,91	-8.984.337,09	-7.908.721,99	-228.964.583,18

De coupons betaald en/of ontvangen onder de petroleum- en inflatieswaps worden niet beschouwd als interesten.

Toelichting 12 - Overige financiële activa

1. Algemeenheden

De overige financiële activa omvatten de investeringen in eigenvermogensinstrumenten van ondernemingen waarover de NMBS Groep noch zeggenschap, noch een invloed van betekenis uitoefent en vastrentende vorderingen (effecten, deposito's en de "Back-to-Back" transacties met de Staat).

De onderstaande tabel geeft een opdeling van de overige financiële activa volgens hun waarderingsbeginsel per 31 december 2020 en 31 december 2019.

Overige financiële activa	31/12/2020				TOTAAL
	Nominaal	Reële waarde aanpassingen	Verwachte kredietverliezen	Verkregen opbrengsten	
Vaste activa					
Geamortiseerde kostprijs	277.148.650,51		0,00	7.075.334,66	284.223.985,17
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen					
in de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)	94.039.590,07	-36.525.054,72		0,00	57.514.535,35
in het netto-resultaat (aangemerkt)	100.069.193,63	4.120.750,17		880.100,82	105.070.044,62
in het netto-resultaat (verplicht)	153.172.988,62	0,00		863.986,23	154.036.974,85
Subtotaal van de vaste activa	624.430.422,83	-32.404.304,55	0,00	8.819.421,71	600.845.539,99
Vlottende activa					
Geamortiseerde kostprijs	36.699.826,02		0,00	9.765,77	36.709.591,79
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen					
in de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)	0,00	0,00		0,00	0,00
in het netto-resultaat (aangemerkt)	0,00	0,00		120.249,60	120.249,60
in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00		34.531,25	34.531,25
Subtotaal van de vlottende activa	36.699.826,02	0,00	0,00	164.546,62	36.864.372,64
Totaal overige financiële activa	661.130.248,85	-32.404.304,55	0,00	8.983.968,33	637.709.912,63

Overige financiële activa	31/12/2019				TOTAAL
	Nominaal	Reële waarde aanpassingen	Verwachte kredietverliezen	Verkregen opbrengsten	
Vaste activa					
Geamortiseerde kostprijs	316.700.938,99		0,00	7.267.189,47	323.968.128,46
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen					
in de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)	96.059.614,29	-619.733,86		0,00	95.439.880,43
in het netto-resultaat (aangemerkt)	107.470.342,85	3.458.144,53		935.557,40	111.864.044,78
in het netto-resultaat (verplicht)	140.698.933,85	0,00		820.992,33	141.519.926,18
Subtotaal van de vaste activa	660.929.829,98	2.838.410,67	0,00	9.023.739,20	672.791.979,85
Vlottende activa					
Geamortiseerde kostprijs	49.711.254,00		0,00	120.383,13	49.831.637,13
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen					
in de niet-gerealiseerde resultaten (eigenvermogensinstrumenten)	0,00	0,00		0,00	0,00
in het netto-resultaat (aangemerkt)	0,00	0,00		339.034,37	339.034,37
in het netto-resultaat (verplicht)	-9.291.004,33	0,00		-12.294,50	-9.303.298,83
Subtotaal van de vlottende activa	40.420.249,67	0,00	0,00	447.123,00	40.867.372,67
Totaal overige financiële activa	701.350.079,65	2.838.410,67	0,00	9.470.862,20	713.659.352,52

De hierboven vermelde instrumenten opgenomen aan geamortiseerde kostprijs betreffen vorderingen op de Belgische Staat en vorderingen afgesloten naar aanleiding van alternatieve financieringen waarbij de structuur van de transactie elk kredietrisico uitsluit.

2. Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten

De tabel hieronder geeft de bewegingen van de jaren 2020 en 2019 weer van de financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten, uitgesplitst in de eigenvermogensinstrumenten en overige.

Op 31 december 2020 en 2019, bestaan de betrokken activa slechts uit eigenvermogensinstrumenten:

	2020		2019	
	Eigenvermogens-instrument	Totaal	Eigenvermogens-instrument	Totaal
Per 1 januari	95.439.880,43	95.439.880,43	51.266.028,69	51.266.028,69
Verwervingen	0,00	0,00	0,00	0,00
Wijziging in de consolidatiekring	0,00	0,00	0,00	0,00
Interestopbrengsten	0,00	0,00	0,00	0,00
Dividenden	854.572,11	854.572,11	3.370.035,32	3.370.035,32
Verworven interesten	0,00	0,00	0,00	0,00
Verworven dividenden	-854.572,11	-854.572,11	-3.370.035,32	-3.370.035,32
Bijzondere waardevermindervingsverliezen via de overige elementen van het resultaat	-37.925.345,08	-37.925.345,08	41.173.561,38	41.173.561,38
Overdracht naar/van een andere rubriek	0,00	0,00	3.000.290,36	3.000.290,36
Per 31 december	57.514.535,35	57.514.535,35	95.439.880,43	95.439.880,43
Waarvan				
op lange termijn	57.514.535,35	57.514.535,35	95.439.880,43	95.439.880,43
op korte termijn	0,00	0,00	0,00	0,00

Een negatieve aanpassing van de reële waarde van 36.525.054,72 EUR werd geboekt in 2020 op de deelneming in Eurostar International Ltd op basis van een model van Discounted Cash Flows.

De NMBS heeft haar resterende deelneming van 10 % in Lineas Group in 2021 verkocht. Een negatieve aanpassing van de reële waarde van 1.400.290,36 EUR werd in 2020 geboekt om de boekwaarde van de deelneming terug te brengen tot haar verkoopwaarde.

De NMBS Groep heeft de volgende eigenvermogensinstrumenten opgenomen in deze rubriek:

Naam	2020	2019	Situering van de maatschappelijke zetel
	Quotum in het stemrecht in %	Quotum in het stemrecht in %	
ICRRL (*)	14,99%	14,99%	Birmingham (UK)
Bureau Central de Clearing	4,73%	4,73%	Brussel
Eurostar International Ltd.	5,00%	5,00%	London (UK)
Hit Rail	9,52%	9,52%	Tiel (NL)
Transurb	--	10,00%	Brussel
Lineas Group	10,00%	10,00%	Brussel

(*) Slapende onderneming

De NMBS heeft in 2020 haar resterende deelneming van 10% in Transurb verkocht die een nulwaarde had in haar rekeningen. Zie ook toelichting 27.1.2. Overige bedrijfsinkomsten.

De NMBS Groep heeft niet de intentie om op korte termijn winst te realiseren ("Trading") op de door haar aangehouden eigenvermogensinstrumenten gelet op het feit dat deze instrumenten om strategische redenen worden aangehouden. De NMBS Groep heeft de niet-herroepbare keuze gemaakt de door haar aangehouden

eigenvermogensinstrumenten, opgenomen in de rubriek 'Overige financiële activa' te waarderen aan de reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten.

De NMBS Groep heeft geen bijkomende nieuwe informatie ontvangen die de bestaande waardering van haar overige deelnemingen in eigenvermogensinstrumenten in vraag stelt.

3. Financiële vaste activa in pand gegeven

De tabel hieronder geeft aan welk deel van de erkende vorderingen als onderpand werden verstrekt in het kader van transacties van alternatieve financiering :

	31/12/2020				TOTAAL
	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verwachte kredietverliezen	Verkregen opbrengsten	
Vaste activa					
In pand gegeven	100.229.420,03	3.203.170,90	0,00	689.785,40	104.122.376,33
Niet in pand gegeven	146.988.424,11	917.579,27	0,00	7.220.982,12	155.126.985,50
Niet deelluitmakend van alternatieve financiering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal vas te activa	247.217.844,14	4.120.750,17	0,00	7.910.767,52	259.249.361,83
Vlottende activa					
In pand gegeven	36.699.826,02	0,00	0,00	55.763,53	36.755.589,55
Niet in pand gegeven	0,00	0,00	0,00	120.249,60	120.249,60
Niet deelluitmakend van alternatieve financiering	0,00	0,00	0,00	43,92	43,92
Totaal vlottende activa	36.699.826,02	0,00	0,00	176.057,05	36.875.883,07
Totaal vorderingen	283.917.670,16	4.120.750,17	0,00	8.086.824,57	296.125.244,90
Waarvan					
deelluitmakend van alternatieve financiering	283.917.670,16	4.120.750,17	0,00	8.086.780,65	296.125.200,98
niet deelluitmakend van alternatieve financiering	0,00	0,00	0,00	43,92	43,92

	31/12/2019				TOTAAL
	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verwachte kredietverliezen	Verkregen opbrengsten	
Vaste activa					
In pand gegeven	149.582.445,71	2.885.592,70	0,00	844.452,97	153.312.491,38
Niet in pand gegeven	144.588.836,13	572.551,83	0,00	7.358.293,90	152.519.681,86
Niet deelluitmakend van alternatieve financiering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal vas te activa	294.171.281,84	3.458.144,53	0,00	8.202.746,87	305.832.173,24
Vlottende activa					
In pand gegeven	32.524.103,66	0,00	0,00	116.140,29	32.640.243,95
Niet in pand gegeven	0,00	0,00	0,00	339.034,37	339.034,37
Niet deelluitmakend van alternatieve financiering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal vlottende activa	32.524.103,66	0,00	0,00	455.174,66	32.979.278,32
Totaal vorderingen	326.695.385,50	3.458.144,53	0,00	8.657.921,53	338.811.451,56
Waarvan					
deelluitmakend van alternatieve financiering	326.695.385,50	3.458.144,53	0,00	8.657.921,53	338.811.451,56
niet deelluitmakend van alternatieve financiering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Toelichting 13 - Voorraden

1. Voorraden

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Handelsgoederen, hulpstoffen en stukken i.v.m. rollend materiaal	228.577.420,46	223.154.763,26
Grondstoffen	2.104.388,27	2.288.768,95
Goederen in bewerking	2.116.894,98	2.337.973,77
Netto boekwaarde	232.798.703,71	227.781.505,98
Waarvan		
Netto boekwaarde realiseerbaar op minder dan 12 maanden	107.653.703,84	108.938.474,00
Netto boekwaarde realiseerbaar op méér dan 12 maanden	125.144.999,87	118.843.031,98

Voorraden zijn vrijwel uitsluitend de voorraden van de NMBS (232.661.889,18 EUR). Er zijn geen voorraden geboekt tegen reële waarde verminderd met de verkoopkosten.

2. Waardeverminderingen op voorraden – impact op het netto-resultaat

		31/12/2020	31/12/2019
	Toelichting		
Begin van de periode		-142.543.969,52	-138.560.346,53
Toevoegingen aan waardeverminderingen	27	-27.050.502,64	-19.984.584,21
Geannuleerde waardeverminderingen wegens oninvorderbaar		13.829.156,70	15.976.531,45
Terugname van waardeverminderingen	27	54.580,09	24.429,77
Op het einde van de periode		-155.710.735,37	-142.543.969,52

In 2020 (2019) werd een waardevermindering op voorraden van 26.995.922,55 EUR (19.960.154,44 EUR) geboekt in het netto-resultaat van de NMBS. Voor delen met betrekking tot rollend materieel zijn de geboekte waardeverminderingen gebaseerd op de afschrijvingspercentages van het rollend materieel waarop zij betrekking hebben. Een waardevermindering van verbruiksgoederen wordt geboekt indien de rotatie van de voorraad niet plaats gevonden heeft gedurende minstens een maand. Het percentage van de waardevermindering is gebaseerd op basis van de gekende voorraadrotatie.

3. Voorraden geboekt in het netto-resultaat

	31/12/2020	31/12/2019
Aanschaffingen	-144.355.485,85	-142.986.566,11
Wijzingen in	37.258.384,73	34.762.327,67
<i>Handelsgoederen en hulpstoffen</i>	<i>37.739.531,45</i>	<i>35.224.795,52</i>
<i>Grondstoffen</i>	<i>-244.834,36</i>	<i>-264.558,91</i>
<i>Goederen in bewerking</i>	<i>-236.312,36</i>	<i>-197.908,94</i>
Impact op het netto-resultaat	-107.097.101,12	-108.224.238,44
<i>waarvan inbegrepen in de omzet</i>	<i>-236.312,36</i>	<i>-197.908,94</i>

Toelichting 14 - Geldmiddelen en kasequivalenten

1. Geldmiddelen en kasequivalenten

	31/12/2020	31/12/2019
Toelichting		
Geldmiddelen en cash equivalenten		
Termijnbeleggingen en schatkis-certificaten	32.568.118,72	68.435.127,23
Bankrekeningen	529.968.797,48	296.492.396,73
Contanten en cheques	2.448.609,36	3.246.236,31
Totaal	564.985.525,56	368.173.760,27
Geldmiddelen en cash equivalenten uit kasstroomtabel		
Bankvoorschotten in rekening-courant aangewend voor kapitaalbehoeften	21 0,00	0,00
	564.985.525,56	368.173.760,27

Of:

	31/12/2020	31/12/2019
NMBS	564.734.927,26	367.752.136,49
Andere dochterondernemingen	250.598,30	421.623,78
Netto boekwaarde	564.985.525,56	368.173.760,27

Het saldo van de geldmiddelen en kasequivalenten die niet beschikbaar zijn voor de NMBS Groep bedraagt 32.567.127,80 EUR (68.434.136,31) op 31 december 2020 (2019) en omvat de middelen geïnvesteerd in het kader van het GEN Fonds voor rekening van de Belgische Staat ("beheerde fondsen voor rekening van derden"). Zoals beschreven in de nota 2 Beheer van de middelen, werd het GEN Fonds opgericht door de Belgische Staat in 2001 met als objectief de financiering van de werken voor de aanleg van het 'Gewestelijk Expresnet' (GEN). In het beheerscontract van de ex-NMBS Holding voor de jaren 2005-2008, heeft de Belgische Staat het beheer van de financiële middelen, beschikbaar in het GEN Fonds, toevertrouwd aan de NMBS. Het geheel van de middelen waarvan het beheer is overgedragen aan de NMBS wordt door de NMBS Groep beschouwd als een schuld ten opzichte van publieke overheden (opgenomen onder de rubriek 'Overige schulden').

De blootstelling van de NMBS Groep aan financiële risico's wordt voorgesteld in toelichting 2.

Toelichting 15 - Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

1. (Vaste) activa aangehouden voor verkoop en eraan verbonden verplichtingen

Vaste activa aangehouden voor verkoop en eraan verbonden verplichtingen	31/12/2020	31/12/2019
Activa	21.075.321,80	34.403.537,63
Verplichtingen	0,00	0,00

De vaste activa aangehouden voor verkoop en hieraan verbonden schulden per 31 december 2020 en per 31 december 2019 zijn als volgt:

	31/12/2020	31/12/2019
Materiële vaste activa	20.250.772,93	31.782.307,75
Vastgoedbeleggingen	824.548,87	2.621.229,88
	21.075.321,80	34.403.537,63

Vaste activa aangehouden voor verkoop worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de boekwaarde en de reële waarde minus de verkoopkosten.

De bewegingen van de activa aangehouden voor verkoop worden als volgt gepresenteerd op 31 december 2020:

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Vastgoedbeleggingen	Totaal
Netto boekwaarde per 1 januari 2019	120.000,00	44.712.440,47	3.075.852,32	47.908.292,79
Overschot		2.925,57		2.925,57
Overboekingen tijdens het boekjaar				
Aanschaffingswaarde	-750.000,00	33.442.462,39	11.443.457,92	44.135.920,31
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen		-5.072.012,59	-925.112,31	-5.997.124,90
Geaccumuleerde afschrijvingen	630.000,00	-9.032.680,71	-268.468,25	-8.671.148,96
Overdrachten tijdens het boekjaar				
Aanschaffingswaarde		-60.086.096,01	-11.921.417,25	-72.007.513,26
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen		6.600.924,89	932.494,72	7.533.419,61
Geaccumuleerde afschrijvingen		21.349.163,08	268.468,25	21.617.631,33
Bijzondere waardeverminderingverliezen na overboekingen naar de rubriek				
Toevoegingen		-134.819,34		-134.819,34
TerugnAMES			15.954,48	15.954,48
Netto boekwaarde op 31 december 2019	0,00	31.782.307,75	2.621.229,88	34.403.537,63
Netto boekwaarde per 1 januari 2020	0,00	31.782.307,75	2.621.229,88	34.403.537,63
Overschot		931,67		931,67
Overboekingen tijdens het boekjaar				
Aanschaffingswaarde		47.616.378,03	4.216.318,64	51.832.696,67
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen		304.453,75	-180.028,51	124.425,24
Geaccumuleerde afschrijvingen		-45.281.618,95	-301.467,54	-45.583.086,49
Overdrachten tijdens het boekjaar				
Aanschaffingswaarde		-64.396.078,48	-6.012.999,65	-70.409.078,13
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen		5.438.628,77	180.028,51	5.618.657,28
Geaccumuleerde afschrijvingen		45.017.608,83	301.467,54	45.319.076,37
Bijzondere waardeverminderingverliezen na overboekingen naar de rubriek				
Toevoegingen		-231.838,44		-231.838,44
Netto boekwaarde op 31 december 2020	0,00	20.250.772,93	824.548,87	21.075.321,80

De overdrachten van 2020 naar de vaste activa aangehouden voor verkoop omvatten uitsluitend de NMBS en hebben hoofdzakelijk betrekking op terreinen.

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Vastgoed- beleggingen	Totaal
Per 31 december 2019				
Aanschaffingswaarde	0,00	90.487.451,90	2.828.866,93	93.316.318,83
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen		-15.091.966,08	-158.503,15	-15.250.469,23
Geaccumuleerde afschrijvingen	0,00	-43.613.178,07	-49.133,90	-43.662.311,97
Netto boekwaarde per 31 december 2019	0,00	31.782.307,75	2.621.229,88	34.403.537,63
Per 31 december 2020				
Aanschaffingswaarde		73.708.683,12	1.032.185,92	74.740.869,04
Geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen		-9.580.722,00	-158.503,15	-9.739.225,15
Geaccumuleerde afschrijvingen		-43.877.188,19	-49.133,90	-43.926.322,09
Netto boekwaarde per 31 december 2020	0,00	20.250.772,93	824.548,87	21.075.321,80

2. Winsten en verliezen met betrekking tot vaste activa aangehouden voor verkoop die geen beëindigde bedrijfsactiviteiten zijn

	31/12/2020	31/12/2019
Toevoegen aan de bijzondere waardeverminderingen	-231.838,44	-118.864,86
Minderwaarden op overdrachten	-426.493,71	-214.236,54
Meerwaarden op overdrachten	18.835.748,57	20.874.327,88

De toevoegingen en terugnames van bijzondere waardeverminderingen worden in het resultaat geboekt onder de rubriek "andere bedrijfskosten". De winst en het verlies van de periode wordt in het resultaat geboekt onder de rubrieken "andere bedrijfskosten" en "andere bedrijfsopbrengsten". De in 2020 gerealiseerde meerwaarden hebben hoofdzakelijk betrekking op de verkoop van terreinen en gebouwen van de NMBS.

Toelichting 16 - Bedrijfscombinaties

In 2020 is er geen bedrijfscombinatie binnen de NMBS Groep.

Toelichting 17 - Kapitaal

De mutatie van het kapitaal is als volgt:

	Gewone aandelen	Winst aandelen	Totaal
Per 31 december 2020			
KAPITAAL			
Geplaatst kapitaal (EUR)	249.022.345,57	0,00	249.022.345,57
Aantal aandelen	1.053.611.251	20.000.000	1.073.611.251
Per 31 december 2019			
KAPITAAL			
Geplaatst kapitaal (EUR)	249.022.345,57	0,00	249.022.345,57
Aantal aandelen	1.053.611.251	20.000.000	1.073.611.251

Het maatschappelijk kapitaal van de NMBS Groep wordt vertegenwoordigd door de gewone aandelen in eigendom van de Staat. De winstaandelen vertegenwoordigen het kapitaal niet.

Het kapitaal van de NMBS bestaat uit:

- 333.754.509 gewone aandelen met een nominale waarde van 2,47893525 EUR per stuk, toegewezen aan de Belgische Staat;
- 719.856.742 gewone aandelen met een nominale waarde van 3,09866906 EUR per stuk, toegewezen aan de Belgische Staat.

In navolging van de wet op de dematerialisatie van effecten aan toonder, zijn sinds 2016 effecten aan toonder, waarvan de houders zicht niet hebben bekendgemaakt, gedeponereerd bij de Deposito- en Consignatiekas. Op 1 januari 2026 worden niet-opgeëiste titels toegeschreven aan de Staat.

Elk gewoon aandeel geeft recht op een stem op de Algemene Vergadering. Tien winstaandelen geven recht op een stem. De Staat bezit rechtstreeks en onrechtstreeks (via F.P.I.M.) 99,97% van de stemrechten.

Toelichting 18 - Geconsolideerde reserves

EUR	Waardeveranderingen via de niet- gerealiseerde resultaten	Omrekenings- verschillen	Overgedragen resultaten	Totaal geconsolideerde reserves
Per 1 januari 2019	-3.036.639,04	7.208,52	-487.793.983,88	-490.823.414,40
Impact van wijziging in de waarderingsregels				0,00
Aangepaste geconsolideerde reserves op 01/01/2019	-3.036.639,04	7.208,52	-487.793.983,88	-490.823.414,40
Netto-resultaat 31-12-2019	0,00	0,00	76.248.305,68	76.248.305,68
<i>Aandeel geconsolideerde vennootschappen</i>			50.813.338,64	50.813.338,64
<i>Aandeel investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode</i>			25.434.967,04	25.434.967,04
Niet gerealiseerde resultaten 31-12-2019	41.173.561,38	23.597,55	-32.132.038,29	9.065.120,64
<i>Aandeel geconsolideerde vennootschappen</i>	41.173.561,38		-30.474.934,76	10.698.626,62
<i>Aandeel investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode</i>		23.597,55	-1.657.103,53	-1.633.505,98
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 31-12-2019	41.173.561,38	23.597,55	44.116.267,39	85.313.426,32
Afrondingen			0,04	0,04
Per 31 december 2019	38.136.922,34	30.806,07	-443.677.716,45	-405.509.988,04
Per 1 januari 2020	38.136.922,34	30.806,07	-443.677.716,45	-405.509.988,04
Netto-resultaat 31-12-2020	0,00	0,00	-200.370.184,32	-200.370.184,32
<i>Aandeel geconsolideerde vennootschappen</i>			-166.680.661,35	-166.680.661,35
<i>Aandeel investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode</i>			-33.689.522,97	-33.689.522,97
Niet gerealiseerde resultaten 31-12-2020	-37.925.345,08	0,00	-46.244.846,25	-84.170.191,33
<i>Aandeel geconsolideerde vennootschappen</i>	-37.925.345,08		-44.463.914,64	-82.389.259,72
<i>Aandeel investeringen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode</i>			-1.780.931,61	-1.780.931,61
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten 31-12-2020	-37.925.345,08	0,00	-246.615.030,57	-284.540.375,65
Andere bewegingen van het eigen vermogen			147.235,96	147.235,96
Afrondingen			0,03	0,03
Per 31 december 2020	211.577,26	30.806,07	-690.145.511,03	-689.903.127,70

De wijziging van de reële waarde via de niet gerealiseerde resultaten in 2020 van -37.925.345,08 EUR heeft betrekking op de NMBS als gevolg van de waardering aan reële waarde van haar deelnemingen in Eurostar International en in Lineas Group. We verwijzen naar toelichting 12.2 Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten.

Toelichting 19 - Personeelsbeloningen

1. Overzicht van schulden verbonden aan personeelsbeloningen

De volgende schulden voor personeelsbeloningen werden opgenomen in de balans:

	31/12/2020	31/12/2019
Op de balans opgenomen schulden uit:		
Vergoeding na uitdiensttreding	361.903.025,80	332.810.871,60
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	102.208.316,89	94.042.168,60
Ontslagvergoedingen	13.823.938,35	15.301.790,52
Korte termijn voordelen (enkel vakantiedagen)	37.199.443,04	41.342.643,19
Totaal van de op de balans opgenomen schulden:	515.134.724,08	483.497.473,91
- waarvan kortlopend	119.132.559,23	118.604.171,45
- waarvan langlopend	396.002.164,85	364.893.302,46

De schulden verbonden aan personeelsbeloningen op 31 december 2020 en op 31 december 2019 hebben alleen betrekking op de NMBS.

2. Omschrijving van de personeelsbeloningen

2.1. Vergoedingen na uitdiensttreding

De verschillende vergoedingen na uitdiensttreding aan het personeel zijn:

1. Patronale bijdragen aan de Kas van de Sociale Solidariteit

De gepensioneerde statutairen evenals hun rechthebbenden (kinderen en echtgenoot/echtgenote) en de rechthebbenden van overleden personeelsleden worden gedekt door de Kas van de Sociale Solidariteit. Deze Kas wordt gedeeltelijk gefinancierd door de NMBS Groep die als bijdrage een percentage van de ontvangen pensioenen stort. Deze bijdrage is 0,83% en zal 0,75% zijn vanaf 1 april 2021. Als gevolg van deze wijziging werd er een opbrengst van 17.236.920,55 EUR erkend in 2020 als "opgenomen pensioenkosten".

2. Hospitalisatieverzekering

De Belgische Spoorwegen financieren de premies voor een collectieve verzekering die de kosten van een hospitalisatie in een tweepersoonskamer dekt. Deze verzekering is van toepassing voor zowel de actieve als de gepensioneerde statutaire personeelsleden en hun rechthebbenden (kinderen en echtgenoot/echtgenote), voor zover deze zijn aangesloten bij het Fonds van de Sociale Werken.

3. Vergoedingen als gevolg van een werkongeval

Aangezien de statutaire personeelsleden niet kunnen genieten van de wettelijke bescherming in geval van een arbeidsongeval, werd een systeem eigen aan de Belgische Spoorwegen ingevoerd. Hierdoor hebben de personeelsleden en hun rechthebbenden recht op een vergoeding in geval van arbeidsongevallen, zowel bij ongevallen op de plaats van het werk als op weg naar de plaats van het werk, evenals voor beroepsziektes. De vergoedingen omvatten de terugbetaling van medische verzorging, lijfrenten, die afhankelijk zijn van de graad van arbeidsongeschiktheid, en renten en vergoedingen aan de rechthebbenden in geval van overlijden als gevolg van een arbeidsongeval.

4. Patronale bijdragen aan het syndicaal fonds

In het kader van het syndicaal akkoord 2016-2019 werd er met de erkende vakbondsorganisaties overeengekomen dat de Belgische Spoorwegen een jaarlijkse bijdrage van 10 EUR betalen per aangesloten gepensioneerd personeelslid.

5. Pensioenplannen

Sinds 1 januari 2007 heeft de Staat de voordien door de Belgische Spoorwegen ten laste genomen pensioenverplichtingen voor de statutaire personeelsleden overgenomen. De verplichting van de Belgische Spoorwegen is voortaan beperkt tot de storting van de werkgeversbijdragen aan de Staat. Er zijn voor een zeer beperkt aantal personeelsleden pensioenplannen van het type "toegezegde-bijdragenregeling" van toepassing. Aangezien deze plannen voldoende gefinancierd zijn produceren ze geen schuld verbonden aan de personeelsbeloningen.

In dochterondernemingen zijn overigens meerdere pensioenplannen van het type "toegezegd-pensioenregeling" van toepassing.

Met uitzondering van de hospitalisatieverzekering en de pensioenplannen van het type "toegezegd-pensioenregeling", die gewaarborgd zijn door een verzekeringsmaatschappij, worden de vergoedingen na uitdiensttreding niet in een extern financieringsfonds geprefinancierd en zijn ze dus niet door een onderliggend actief onderbouwd, noch zijn er terugbetalingsrechten.

2.2. Andere langetermijns personeelsbeloningen

De verschillende andere langetermijnbeloningen die aan het personeel worden toegekend zijn:

1. Anciënniteitvergoeding

Burgerlijke eretekens worden aan het personeel toegekend na een bepaald aantal dienstjaren.

2. Bijkomende vakantiedagen in functie van de leeftijd

Bijkomende verlofdagen worden aan het statutair personeel toegekend op de leeftijd van 45 en 50 jaar. Een overeenkomstige schuld wordt enkel erkend voor de personeelsleden die recht hebben op deze bijkomende verlofdagen.

3. Beschikbaarheidsverlof

Onder bepaalde omstandigheden kan er beschikbaarheidsverlof toegekend worden voor een periode van één tot drie jaar. Een vergoeding zal aan de betrokken personeelsleden uitbetaald worden.

4. Kredietdagen

De aan het personeel toegekende kredietdagen mogen tot 12 maanden na afsluiting van het boekjaar overgedragen worden. Conform aan IAS 19 herzien, worden deze als andere langetermijns personeelsbeloningen aanzien.

5. Getrouwheidspremies voor treinbestuurders

Sinds 2018 wordt een getrouwheidstoelage toegekend aan de medewerkers in dienst binnen het besturingspersoneel wanneer een dienstanciënniteit van 18 jaar bereikt wordt.

Er zijn geen onderliggende activa voor deze voordelen opgenomen.

2.3. Ontslagvergoedingen

De volgende ontslagvergoedingen worden aan het personeel toegestaan:

1. Gedeeltelijke deeltijdse loopbaanonderbreking

De statutaire personeelsleden kunnen een beroep doen op verschillende regelingen van deeltijds "verlof ter voorbereiding van de opruststelling". Deze regelingen zijn van toepassing op bepaalde personeelscategorieën en voorzien, voor personeelsleden die een bepaalde minimumleeftijd bereikt hebben, in aanvullende toelagen die het werktijdverlies gedeeltelijk compenseren. Enkel vergoedingen toegekend aan personen die tot regelingen van loopbaanonderbreking zijn toegetreten tot 2006 (datum van aanpassing van deze regelingen) worden beschouwd als ontslagvergoedingen.

2. Deeltijds werken

Voor bepaalde personeelscategorieën die geen verlof ter voorbereiding van de opruststelling kunnen genieten, bestaan er compenserende regelingen van deeltijds werk. Het gaat om regelingen van deeltijds werk op vrijwillige basis, waarbij er een aanvullende toelage voorzien is welke het werktijdverlies gedeeltelijk compenseert. Enkel vergoedingen toegekend aan personen die tot regelingen van deeltijds werken zijn toegetreten tot 2006 (datum van aanpassing van deze regelingen) worden beschouwd als ontslagvergoedingen. Er zijn geen onderliggende activa voor deze voordelen opgenomen, noch terugbetalingsrechten.

3. Schulden verbonden aan personeelsbeloningen (behalve korte termijn)

De in de balans opgenomen bedragen voor het geheel van de personeelsbeloningen zijn de volgende:

	31/12/2020			Totaal	31/12/2019			Totaal
	Na uitdientstreding	Lange termijn	Ontslag		Na uitdientstreding	Lange termijn	Ontslag	
Toestand van het plan [tekort / (overschot)]								
Contante waarde van de verplichting op de berekeningsdatum (+)	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72
Reële waarde van de fondsbeleggingen op de berekeningsdatum (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72
Waarvan: Opgenomen netto passiva	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72
Waarvan: Niet gefinancierde plannen	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72

De bedragen voor de toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in het overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, kunnen als volgt uitgesplitst worden:

	31/12/2020			Totaal	31/12/2019			Totaal	
	Na uitdientstreding	Lange termijn	Ontslag		Na uitdientstreding	Lange termijn	Ontslag		
Toelichting									
Kost opgenomen bij de gerealiseerde resultaat									
Opgenomen pensioenkosten	10.147.480,10	46.026.137,18	2.544,43	56.176.161,71	8.726.292,15	48.182.283,12	0,00	56.908.575,27	
Interesstkost (*)	3.316.756,32	207.384,96	45.029,76	3.569.171,04	5.426.677,68	426.106,08	158.398,32	6.011.182,08	
Actuariële verschillen (langetermijnpersoneelsbeloningen en ontslagvergoedingen)	-	729.408,39	-146.157,01	583.251,38	-	958.254,64	-943.997,81	14.256,83	
Overdrachten	69.437,20	148.010,06	65.600,46	283.047,72	4.725,95	-121.504,02	-7.738,52	-124.516,59	
Pensioenkosten van de verstrekte tijd	-17.236.920,55	0,00	0,00	-17.236.920,55				0,00	
Totale kost opgenomen bij de gerealiseerde resultaat	-3.703.246,93	47.110.940,59	-32.982,36	43.374.711,30	14.157.695,78	49.445.139,82	-793.338,01	62.809.497,59	
Waarvan									
Opgenomen bij de personeelskosten	28	-7.020.003,25	46.903.555,63	-78.012,12	39.805.540,26	8.731.018,10	49.019.033,74	-951.736,33	56.798.315,51
Opgenomen bij de financieringskosten	29	3.316.756,32	207.384,96	45.029,76	3.569.171,04	5.426.677,68	158.398,32	6.011.182,08	
Opgenomen bij de niet-gerealiseerde resultaten		45.691.891,14		45.691.891,14		34.009.233,44		34.009.233,44	

(*) Waarvan: verwacht rendement fondsbeleggingen = 0

Conform aan herziene IAS 19 norm, zijn actuariële verschillen gerelateerd aan de vergoedingen na uitdientstreding opgenomen als onderdeel van de niet-gerealiseerde resultaten. De actuariële verschillen als gevolg van andere langetermijnpersoneelsbeloningen en ontslagvergoedingen worden opgenomen in het nettoresultaat.

Het totale bedrag van de door de NMBS Groep uitbetaalde premies in 2020 voor de "toegezegde-bijdragenregelingen" bedraagt 3.635.629,38 EUR.

De bewegingen van de contante waarde van de verplichting en de reële waarde van de onderliggende activa tijdens de verslagperiode kunnen als volgt samengevat worden:

	31/12/2020				31/12/2019			
	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal
Contante waarde van de verplichting								
Per 1 januari	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72	297.108.794,49	94.861.265,15	17.782.113,29	409.752.172,93
Opgenomen pensioenkosten	10.147.480,10	46.026.137,18	2.544,43	56.176.161,71	8.726.292,15	48.182.283,12	0,00	56.908.575,27
Kost van verstrekte diensttijd (wijzigingen of terugnames van het fonds)	-17.236.920,55	0,00	0,00	-17.236.920,55	0,00	0,00	0,00	0,00
Intereskosten	3.316.756,32	207.384,96	45.029,76	3.569.171,04	5.426.677,68	426.106,08	158.398,32	6.011.182,08
Actuariële verschillen van het boekjaar	45.691.891,14	729.408,39	-146.157,01	46.275.142,52	34.009.233,44	958.254,64	-943.997,81	34.023.490,27
Uitbetaalde vergoedingen	-12.896.490,01	-38.944.792,30	-1.444.869,81	-53.286.152,12	-12.464.852,11	-50.264.236,37	-1.686.984,76	-64.416.073,24
Overdrachten	69.437,20	148.010,06	65.600,46	283.047,72	4.725,95	-121.504,02	-7.738,52	-124.516,59
Overboeking naar vaste activa aangehouden voor verkoop	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Contante waarde van de verplichting op het einde van de periode	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72

De verdeling van de contante waarde van de verplichting met uitsplitsing voor de actieve populatie en inactieve populatie (gepensioneerden en zij die daar recht op hebben) is als volgt:

	31/12/2020				31/12/2019			
	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal
Contante waarde van de verplichting op het einde van de periode								
Verplichting betreffende actieven	107.011.133,99	102.208.316,89	13.823.938,35	223.043.389,23	95.737.751,40	94.042.168,60	15.301.790,52	205.081.710,52
Verplichting betreffende gepensioneerden of inactieven (rechthebbers, ...)	254.891.891,81	0,00	0,00	254.891.891,81	237.073.120,20	0,00	0,00	237.073.120,20
Totale verplichting op het einde van de periode	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72

De reconciliatie met de balans is als volgt:

	31/12/2020				31/12/2019			
	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	Na uitdiensttreding	Lange termijn	Ontslag	Totaal
Toestand van het fonds								
Contante waarde van de verplichting per 1 januari	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72	297.108.794,49	94.861.265,15	17.782.113,29	409.752.172,93
Reële waarde van de fondsbeleggingen per 1 januari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72	297.108.794,49	94.861.265,15	17.782.113,29	409.752.172,93
Niet opgenomen bedrag volgens de limiet voor een actief	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto Passiva / (Activa) in de balans								
Per 1 januari	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72	297.108.794,49	94.861.265,15	17.782.113,29	409.752.172,93
Totaal opgenomen kosten in de winst- en verliesrekening	-3.703.246,93	47.110.940,59	-32.982,36	43.374.711,30	14.157.695,78	49.445.139,82	-793.338,01	62.809.497,59
Actuariële verschillen opgenomen bij de niet-gerealisierde resultaten	45.691.891,14	-	-	45.691.891,14	34.009.233,44	-	-	34.009.233,44
Betaalde bijdragen en uitbetalingen gedaan door de werkgever	-12.896.490,01	-38.944.792,30	-1.444.869,81	-53.286.152,12	-12.464.852,11	-50.264.236,37	-1.686.984,76	-64.416.073,24
Op het einde van de periode	361.903.025,80	102.208.316,89	13.823.938,35	477.935.281,04	332.810.871,60	94.042.168,60	15.301.790,52	442.154.830,72

Voor 2021 verwacht de NMBS Groep dat de rechtstreeks gestorte bijdragen en uitbetalingen 12,0 miljoen EUR zullen bedragen voor de vergoedingen na uitdiensttreding, 49,0 miljoen EUR (met inbegrip van de kredietdagen) voor de langetermijnbeloningen en 1,3 miljoen EUR voor de ontslagvergoedingen.

4. Uitsplitsing van de actuariële verschillen

De actuariële verschillen zijn als volgt verdeeld:

	31/12/2020				31/12/2019			
	Na uitdiens ttre ding	Lange termijn	Ontslag	Totaal	Na uitdiens ttre ding	Lange termijn	Ontslag	Totaal
Actuariële verschillen van het boekjaar								
Versillen als gevolg van wijzigingen in de aangenomen veronderstellingen	33.169.493,90	1.476.957,81	301.728,14	34.948.179,85	41.497.511,03	2.246.025,90	757.398,58	44.500.935,51
Versillen als gevolg van wijzigingen in de demografische veronderstellingen	13.704.259,62	0,00	0,00	13.704.259,62	-570.538,18	0,00	0,00	-570.538,18
Ervaringsaanpassingen	-1.181.862,38	-747.549,42	-447.885,15	-2.377.296,95	-6.917.739,41	-1.287.771,26	-1.701.396,39	-9.906.907,06
Totaal actuariële verschillen	45.691.891,14	729.408,39	-146.157,01	46.275.142,52	34.009.233,44	958.254,64	-943.997,81	34.023.490,27

Het verlies te wijten aan de wijzigingen in de demografische veronderstellingen is hoofdzakelijk veroorzaakt door de veronderstelde stijging in de premies van de hospitalisatieverzekering. Deze is namelijk gewijzigd van 2% naar 3% als gevolg van wijzigingen in de voorwaarden van het verzekeringscontract.

5. Actuariële veronderstellingen en sensitiviteitsanalyse

Actuariële veronderstellingen

De schulden voor de personeelsbeloningen worden op een actuariële basis berekend, met behulp van de geprojecteerde kredieteenheden methode. De voornaamste onderliggende parameters (financiële en demografische veronderstellingen) die gebruikt werden bij de berekening van de schuld kunnen als volgt samengevat worden:

	31/12/2020	31/12/2019
Verdisconteringsvoet		
Vergoedingen na uitdiens ttre ding	0,44%	1,00%
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	0%-0,23%	0%-0,68%
Ontslagvergoedingen	0%-0,04%	0%-0,31%
Verwacht rendement van de fondsbeleggingen	0,00%	0,00%
Inflatie	2,00%	2,00%
Evolutie van de medische kosten	3,00%	2,00%
Sterftecijfers	MR et MR-1 (indien geboren na 1950)/FR	MR et MR-1 (indien geboren na 1950)/FR

Op 31 december werd de verdisconteringsvoet voor het actualiseren van de verplichtingen vastgesteld door middel van het marktrendement op de balansdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie met een vergelijkbare looptijd als die van de verbintenissen (bron: Bloomberg).

De veronderstelde toename van de medische kosten (inclusief inflatie) werd bepaald op basis van het huidige contract. Alle veronderstellingen weerspiegelen de best mogelijk inschatting van de NMBS Groep.

	31/12/2020	31/12/2019
Vergoedingen na uitdiens ttre ding	17,30	16,09
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen (*)	11,13	10,93
Ontslagvergoedingen	8,19	8,11
Totale gewogen gemiddelde looptijd	16,24	15,08

(*) zonder rekening te houden met de verplichting betreffende kredietdagen

De veronderstellingen met betrekking tot de sterftcijfers zijn gebaseerd op officiële Belgische sterftcijfers en op basis van waargenomen gegevens binnen de Belgische Spoorwegen.

	Actief personeel (levensverwachting bij pensioen)	Actief personeel (levensverwachting bij pensioen)
Mannen	20,99	15,47
Vrouwen	23,63	10,71

Sensitiviteitsanalyses

	Invloed op de contante waarde van de verplichting op 31/12/2020	
	Verhoging	Vermindering
Verdisconteringsvoet (w ijsiging met 0,5%)		
Vergoedingen na uitdiens treading	-29.776.086,06	28.564.681,40
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	-1.757.098,12	722.855,93
Ontslagvergoedingen	-552.933,41	45.339,85
Evolutie van de medische kosten (w ijsiging met 1%)	17.416.386,08	-13.235.574,41
Sterfte (w ijsiging van de levensverwachting met 1 jaar)	23.104.465,23	-

Toelichting 20 - Voorzieningen

De wijzigingen tijdens het jaar 2020 en 2019 kunnen als volgt samengevat worden:

	Juridische geschillen	Bodemsanering	Overige voorzieningen	Totaal
Per 1 januari 2019	112.418.441,60	121.263.478,45	16.140.685,21	249.822.605,26
<u>Waarvan:</u>				
Op lange termijn	82.147.828,27	77.850.580,74	7.881.934,70	167.880.343,71
Op korte termijn	30.270.613,33	43.412.897,71	8.258.750,51	81.942.261,55
Opgenomen in de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten				
Toevoegingen tijdens de periode	6.830.157,85	16.541.460,85	695.179,68	24.066.798,38
Aanwendingen tijdens de periode	-3.341.808,90	-1.043.988,17	-6.761.081,02	-11.146.878,09
Teruggenomen tijdens de periode (niet-gebruikt)	-64.629.244,36	-6.147.731,58	-751.144,57	-71.528.120,51
Aanpassing rentevoet	116.239,16	-1.610.030,15		-1.493.790,99
Verstrijken van de tijd	100.761,11	149.288,14		250.049,25
Overdrachten - overige	1.070.333,89	0,00	-1.070.333,89	0,00
Per 31 december 2019	52.564.880,35	129.152.477,54	8.253.305,41	189.970.663,30
<u>Waarvan:</u>				
Op lange termijn	23.322.130,91	76.941.094,71	3.114.985,48	103.378.211,10
Op korte termijn	29.242.749,44	52.211.382,83	5.138.319,93	86.592.452,20

	Juridische geschillen	Bodemsanering	Overige voorzieningen	Totaal
Per 1 januari 2020	52.564.880,35	129.152.477,54	8.253.305,41	189.970.663,30
<u>Waarvan:</u>				
Op lange termijn	23.322.130,91	76.941.094,71	3.114.985,48	103.378.211,10
Op korte termijn	29.242.749,44	52.211.382,83	5.138.319,93	86.592.452,20
Opgenomen in de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten				
Toevoegingen tijdens de periode	10.211.120,53	8.894.182,01	4.108.434,06	23.213.736,60
Aanwendingen tijdens de periode	-3.990.476,77	-713.043,77	-645.367,18	-5.348.887,72
Teruggenomen tijdens de periode (niet-gebruikt)	-17.504.397,70	-1.259.333,98	-373.064,34	-19.136.796,02
Aanpassing rentevoet	80.539,76	-2.557.692,04		-2.477.152,28
Verstrijken van de tijd	8.724,77	13.566,95		22.291,72
Per 31 december 2020	41.370.390,94	133.530.156,71	11.343.307,95	186.243.855,60
<u>Waarvan:</u>				
Op lange termijn	8.314.851,95	68.584.301,11	6.624.886,07	83.524.039,13
Op korte termijn	33.055.538,99	64.945.855,60	4.718.421,88	102.719.816,47

De voorziening voor juridische geschillen komt overeen met de contante waarde van de beste schatting van de uitstroom van middelen die economische voordelen met zich meebrengen over een periode van 20 jaar als gevolg van juridische geschillen aangespannen tegen de NMBS Groep. Ze wordt aangepast op de afsluitingsdatum op basis van een herschatting door de juridische dienst van de NMBS Groep van de risico's gelopen in het kader van lopende geschillen en van de geactualiseerde waarde van de verwachte toekomstige stromen volgens de IRS-curve. De terugnames tijdens het boekjaar 2020 zijn hoofdzakelijk te wijten aan een gunstige evolutie van het dossier waarvoor er, in overeenkomst met de standaard IAS 37, geen enkel detail gegeven wordt gezien de noodzakelijkheid om de eigen belangen van de NMBS te vrijwaren.

De voorziening voor bodemsanering vertegenwoordigt de contante waarde van de geschatte kost van de uit te voeren werken over een periode van 20 jaar betreffende de gekende wettelijke en feitelijke verplichtingen tot sanering van de terreinen. Deze voorziening werd geboekt om het hoofd te bieden aan de lange termijn verontreiniging op basis van geschatte kosten door de technische diensten en de timing van de uitvoering van de werken alsook van de rentecurve. Ze heeft uitsluitend betrekking op de NMBS en bedraagt 133.530.156,71 EUR op 31 december 2020. Binnen de toevoegingen van 2020 is een nieuwe verplichting opgenomen tot het afvoeren van aarde opgeslagen op de site van Schaarbeek-Vorming.

Toelichting 21 - Financiële schulden

21.1 Financiële schulden

De onderhavige toelichting geeft informatie over de contractuele voorwaarden van de door de NMBS Groep aangegane rentedragende schulden. Voor meer informatie over de blootstelling aan en het beheer van de risico's door de NMBS Groep betreffende de financiële schulden verwijzen we naar toelichting 2.

Een detail van de financiële schulden, per type en opgedeeld in langlopend en kortlopend, wordt weergegeven in de onderstaande tabel:

Financiële schulden		31/12/2020				TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere	
		Nominaal	Reële waarde aanpassingen	Toe te rekenen kosten	Andere	
Langlopende financiële verplichtingen						
	<u>Toelichting</u>					
	Leningen aangegaan bij financiële instellingen	1.552.510.190,36	0,00	3.537.924,59	0,00	1.556.048.114,95
	Obligatieleningen	462.290.629,94	0,00	4.987.990,75	0,00	467.278.620,69
	Leaseschulden	38.025.128,32	0,00	0,00	0,00	38.025.128,32
	Overige financiële schulden	288.581.676,63	25.973.554,27	12.644.059,59	0,00	327.199.290,49
	Totaal	2.341.407.625,25	25.973.554,27	21.169.974,93	0,00	2.388.551.154,45
Kortlopende financiële verplichtingen						
	Bankvoorschotten in rekening-courant	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Leningen aangegaan bij financiële instellingen	112.901.682,91	0,00	3.116.698,36	0,00	116.018.381,27
	Obligatieleningen	0,00	0,00	5.493.357,53	0,00	5.493.357,53
	Leaseschulden	8.975.395,73	0,00	59.017,81	0,00	9.034.413,54
	Thesauriebewijzen	325.041.927,23	0,00	0,00	0,00	325.041.927,23
	Overige financiële schulden	164.440.452,16	0,00	69.300,43	0,00	164.509.752,59
	Totaal	611.359.458,03	0,00	8.738.374,13	0,00	620.097.832,16
	Totaal financiële schulden	2.952.767.083,28	25.973.554,27	29.908.349,06	0,00	3.008.648.986,61

Financiële schulden		31/12/2019				TOTAAL
		Netto-schuldpositie			Andere	
		Nominaal	Reële waarde aanpassingen	Toe te rekenen kosten	Andere	
Langlopende financiële verplichtingen						
	<u>Toelichting</u>					
	Leningen aangegaan bij financiële instellingen	1.511.366.787,96	0,00	3.690.911,03	0,00	1.515.057.698,99
	Obligatieleningen	456.253.393,76	0,00	4.745.469,64	0,00	460.998.863,40
	Leaseschulden	35.144.656,90	0,00	0,00	0,00	35.144.656,90
	Overige financiële schulden	357.563.167,19	32.483.438,26	12.255.750,82	0,00	402.302.356,27
	Totaal	2.360.328.005,81	32.483.438,26	20.692.131,49	0,00	2.413.503.575,56
Kortlopende financiële verplichtingen						
	Bankvoorschotten in rekening-courant	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Leningen aangegaan bij financiële instellingen	210.652.628,18	0,00	3.867.102,72	0,00	214.519.730,90
	Obligatieleningen	153.962.542,96	0,00	6.971.126,40	0,00	160.933.669,36
	Leaseschulden	10.565.004,61	0,00	59.159,75	0,00	10.624.164,36
	Thesauriebewijzen	50.008.753,17	0,00	0,00	0,00	50.008.753,17
	Overige financiële schulden	149.849.254,00	0,00	940.645,69	0,00	150.789.899,69
	Totaal	575.038.182,92	0,00	11.838.034,56	0,00	586.876.217,48
	Totaal financiële schulden	2.935.366.188,73	32.483.438,26	32.530.166,05	0,00	3.000.379.793,04

	31/12/2020	31/12/2019
Langlopende financiële verplichtingen		
NMBS	2.384.262.263,76	2.408.405.223,27
Dochterondernemingen	4.288.890,69	5.098.352,29
Boekwaarde	2.388.551.154,45	2.413.503.575,56
Kortlopende financiële verplichtingen		
NMBS	618.383.120,34	583.583.434,64
Dochterondernemingen	1.714.711,82	3.292.782,84
Boekwaarde	620.097.832,16	586.876.217,48

Mutatietabel van de financiële schulden

De onderstaande tabel geeft een exhaustief overzicht van de wijzingen in de financiële schulden:

	Wijzigingen in de financiële schuld								31/12/2020
	31/12/2019	Nieuwe transacties	Betalingen	Interestlasten	Diverse opbrengsten	Impact wisselkoersen	Aanpassingen aan de reële waarde	Overige	
Bankvoorschotten in rekening-courant	0,00	0,00	-736.869,24	736.869,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leningen aangegaan bij financiële instellingen	1.729.577.429,89	56.562.769,09	-133.408.233,59	26.782.461,35	0,00	-7.447.930,52	0,00	0,00	1.672.066.496,22
Obligateleningen	621.932.532,76	6.074.693,22	-170.922.206,33	15.686.958,57	0,00	0,00	0,00	0,00	472.771.978,22
Leaseschulden	45.768.821,26	11.965.763,31	-12.094.260,77	1.459.612,20	0,00	0,00	0,00	-40.394,14	47.059.541,86
Thesauriebewijzen	50.008.753,17	325.280.712,46	-49.953.012,24	0,00	-294.526,16	0,00	0,00	0,00	325.041.927,23
Overige financiële schulden	553.092.255,96	15.266.676,67	-70.165.291,64	19.596.990,39	-43.555,55	-19.528.148,76	-6.509.883,99	0,00	491.709.043,08
Totaal	3.000.379.793,04	415.150.614,75	-437.279.873,81	64.262.891,75	-338.081,71	-26.976.079,28	-6.509.883,99	-40.394,14	3.008.648.986,61

De nieuwe transacties afgesloten door de NMBS Groep omvatten, buiten de kapitalisatie van interesten :

- de erkenning van leaseschulden bij toepassing van IFRS 16 voor een bedrag van 11.965.763,31 EUR;
- een lange-termijnfinanciering van 50 miljoen EUR aan vaste rentevoet opgenomen bij de Europese Investeringsbank met een looptijd van 10 jaar;
- korte-termijntransacties met verbonden ondernemingen buiten de consolidatiekring en de uitgifte van thesauriebewijzen.

De vroegtijdige beëindiging van een aantal leasingtransacties heeft geleid tot het uitboeken van leaseschulden voor een totaal van 40.394,14 EUR.

Het totaal van de betalingen kan opgedeeld worden in de terugbetaling van het nominaal van bestaande financieringen (370.485.663,38 EUR) en de betaling van interesten (66.794.165,43 EUR). De wijzigingen in de reële waarde van de schuld werden erkend in het netto resultaat (-1.482.724,62) en in de niet-gerealiseerde resultaten (-5.027.159,37 : component van het kredietrisico eigen aan de NMBS Groep in toepassing van IFRS 9).

De reële waarde van de financiële schulden is opgenomen in toelichting 32.

Kenmerken van de financiële schulden

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de verschillende schulden naar munt van uitgifte, type rentevoet en resterende looptijd.

Karakteristieken van de financiële schulden	31/12/2020		Finale vervaldag	Nominiaal (Munt)	Boekwaarde (EUR)
	Munt	Coupon			
Bankvoorschotten in rekening-courant	EUR	N/A	< 1 jaar	0,00	0,00
	Totaal EUR			0,00	0,00
Totaal bankvoorschotten in rekening courant					0,00
Leningen bij financiële instellingen	EUR	Vlottend	< 1 jaar	100.000.000,00	99.995.227,78
			2 - 5 jaar	185.900.000,00	185.861.821,18
			> 5 jaar	250.274.409,55	250.188.896,84
		0% - 2%	2 - 5 jaar	486.001.300,00	487.197.739,27
			> 5 jaar	156.200.000,00	156.285.771,25
		2% - 4%	1 - 2 jaar	400.000.000,00	397.864.111,39
			2 - 5 jaar	15.000.000,00	15.150.100,91
	Totaal EUR			1.593.375.709,55	1.592.543.668,62
	USD	4% - 6%	2 - 5 jaar	11.954.903,12	10.291.959,51
			> 5 jaar	31.298.318,24	26.951.340,96
		6% - 8%	> 5 jaar	50.398.195,13	42.279.527,13
	Totaal USD			93.651.416,49	79.522.827,60
Totaal leningen bij financiële instellingen					1.672.066.496,22
Obligatieleningen	EUR	Zero coupon	> 5 jaar	213.000.000,00	124.436.679,09
		0% - 2%	> 5 jaar	190.000.000,00	189.755.128,61
		2% - 4%	> 5 jaar	100.000.000,00	102.260.469,46
		4% - 6%	2 - 5 jaar	55.000.000,00	56.319.701,06
	Totaal EUR			558.000.000,00	472.771.978,22
Totaal obligatieleningen					472.771.978,22
Leaseschulden	EUR	0% - 2%	< 1 jaar	32.059,89	32.059,89
			1 - 2 jaar	35.004,67	35.004,67
			2 - 5 jaar	28.607.148,23	28.607.119,70
			> 5 jaar	6.122.941,73	6.122.941,73
		2% - 4%	> 5 jaar	7.309.886,24	7.368.932,58
		> 10%	2 - 5 jaar	4.893.483,29	4.893.483,29
	Totaal EUR			47.000.524,05	47.059.541,86
Totaal leaseschulden					47.059.541,86
Thesauriebewijzen	EUR	Vlottend	< 1 jaar	325.000.000,00	325.041.927,23
	Totaal EUR			325.000.000,00	325.041.927,23
Totaal thesauriebewijzen					325.041.927,23
Overige financiële schulden	EUR	Vlottend	< 1 jaar	100.138.000,00	100.126.166,67
		0% - 2%	2 - 5 jaar	8.500.000,00	8.502.719,50
			> 5 jaar	6.500.000,00	6.504.749,50
		4% - 6%	< 1 jaar	60.669.800,98	60.709.066,27
			1 - 2 jaar	78.784.815,00	78.839.275,28
	Totaal EUR			254.592.615,98	254.681.977,22
		4% - 6%	1 - 2 jaar	57.751.804,38	54.696.629,64
			2 - 5 jaar	22.676.083,70	22.726.962,04
			> 5 jaar	30.031.418,54	25.836.033,28
		6% - 8%	2 - 5 jaar	13.505.706,30	14.288.524,75
			> 5 jaar	119.924.701,27	119.478.916,15
	Totaal USD			243.889.714,19	237.027.065,86
Totaal overige financiële schulden					491.709.043,08
Totaal financiële schulden					3.008.648.986,61

Karakteristieken van de financiële schulden					
	31/12/2019				
	Munt	Coupon	Finale vervaldag	Nominaal (Munt)	Boekwaarde (EUR)
Bankvoorschotten in rekening-courant	EUR	N/A	< 1jaar	0,00	0,00
	Totaal EUR				0,00
Totaal bankvoorschotten in rekening courant					0,00
Leningen bij financiële instellingen	EUR	Vlottend	1 - 2 jaar	100.000.000,00	100.022.291,67
			2 - 5 jaar	185.900.000,00	185.906.073,25
			> 5 jaar	260.927.037,73	260.859.192,21
		0% - 2%	< 1jaar	200.000.000,00	200.677.222,22
			2 - 5 jaar	314.350.000,00	315.525.315,00
			> 5 jaar	171.651.300,00	171.740.342,68
		2% - 4%	2 - 5 jaar	415.000.000,00	411.041.292,03
	Totaal EUR				1.647.828.337,73
	USD	4% - 6%	2 - 5 jaar	5.719.382,72	5.408.235,14
			> 5 jaar	35.182.695,64	33.277.567,50
		6% - 8%	> 5 jaar	48.964.653,94	45.119.898,19
	Totaal USD				89.866.732,30
Totaal leningen bij financiële instellingen					1.729.577.429,89
Obligatieleningen	EUR	Vlottend	< 1jaar	109.000.000,00	109.088.560,68
		Zero coupon	> 5 jaar	213.000.000,00	118.326.067,40
		0% - 2%	> 5 jaar	190.000.000,00	189.693.035,55
		2% - 4%	< 1jaar	25.000.000,00	25.750.054,56
			> 5 jaar	100.000.000,00	102.247.492,84
		4% - 6%	< 1jaar	20.000.000,00	20.601.696,59
			> 5 jaar	55.000.000,00	56.225.625,14
	Totaal EUR				712.000.000,00
Totaal obligatieleningen					621.932.532,76
Leaseschulden	EUR	0% - 2%	< 1jaar	1.720.731,73	1.720.731,73
			1 - 2 jaar	128.608,90	128.608,90
			2 - 5 jaar	24.028.784,28	24.028.784,28
			> 5 jaar	8.648.413,38	8.648.377,83
		2% - 4%	> 5 jaar	7.328.326,98	7.387.522,28
		> 10%	2 - 5 jaar	3.854.796,24	3.854.796,24
	Totaal EUR				45.709.661,51
Totaal leaseschulden					45.768.821,26
Thesauriebewijzen	EUR	Vlottend	< 1jaar	50.000.000,00	50.008.753,17
	Totaal EUR				50.008.753,17
Totaal thesauriebewijzen					50.008.753,17
Overige financiële schulden	EUR	Vlottend	< 1jaar	100.138.000,00	100.069.833,33
		0% - 2%	2 - 5 jaar	4.500.000,00	4.500.955,50
			> 5 jaar	10.500.000,00	10.506.513,50
		4% - 6%	< 1jaar	43.202.703,25	43.290.750,08
			1 - 2 jaar	62.599.367,70	62.640.004,63
			2 - 5 jaar	80.848.142,17	80.904.077,53
	Totaal EUR				301.788.213,12
	USD	4% - 6%	2 - 5 jaar	76.238.684,13	84.750.915,61
			> 5 jaar	28.397.033,95	26.834.870,71
		6% - 8%	2 - 5 jaar	7.490.896,09	8.774.407,45
			> 5 jaar	117.956.593,45	130.819.927,62
	Totaal USD				230.083.207,62
Totaal overige financiële schulden					553.092.255,96
Totaal financiële schulden					3.000.379.793,04

21.2 Financiële schulden m.b.t. de leaseovereenkomsten

De vervalttermijnen van de leaseschulden zijn de volgende:

	Op minder dan één jaar	Tussen één en vijf jaar	Op meer dan vijf jaar	Totaal
Contante waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen - 31/12/2020				
Toekomstige minimale leasebetalingen	10.287.487,99	30.357.014,19	23.249.699,10	63.894.201,28
Interesten / Toekomstige interestlasten op overeenkomsten	-1.253.074,45	-3.191.367,46	-12.390.217,51	-16.834.659,42
Totaal	9.034.413,54	27.165.646,73	10.859.481,59	47.059.541,86
Contante waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen - 31/12/2019				
Toekomstige minimale leasebetalingen	11.665.609,82	26.175.405,38	23.980.834,33	61.821.849,53
Interesten / Toekomstige interestlasten op overeenkomsten	-1.041.445,46	-2.334.834,40	-12.676.748,41	-16.053.028,27
Totaal	10.624.164,36	23.840.570,98	11.304.085,92	45.768.821,26

Met uitzondering van de huurcontracten op korte termijn en van lage waarde en diegene die niet beschouwd kunnen worden als een huurcontract zoals gedefinieerd door IFRS 16, bestaan de financiële leaseovereenkomsten afgesloten door de NMBS Groep uit:

- erfpachtovereenkomsten op gebouwen met een oorspronkelijke looptijd van 20 tot 93 jaar zonder aankoopoptie;
- overeenkomsten betreffende publiciteitspanelen met een oorspronkelijke looptijd van 5 jaar met aankoopoptie;
- eenvoudige huurovereenkomsten op gebouwen met een oorspronkelijke looptijd van 6 tot 15 jaar zonder aankoopoptie;
- huurovereenkomsten voor rollend materieel met een oorspronkelijke looptijd van 3 jaar en de optie tot verlenging met 3 jaar (uitgeoefend) zonder aankoopoptie;
- huurovereenkomsten voor bedrijfswagens met een oorspronkelijke looptijd van 4 tot 5 jaar zonder aankoopoptie;
- huurovereenkomsten voor diverse andere activa (IT-materiaal, vorkhefliften, ...) met een oorspronkelijke looptijd van 2 tot 8 jaar zonder aankoopoptie.

Toelichting 22 - Uitgestelde belastingvorderingen / schulden

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Actuele belastingen		
Actuele belastingvorderingen	2.115.142,45	3.414.150,25
Actuele belastingsschulden	0,00	-509.083,70
Netto actuele belastingen	2.115.142,45	3.923.233,95
Uitgestelde belastingen		
Uitgestelde belastingvorderingen	0,00	14.399.087,60
Uitgestelde belastingsschulden	-1.554.247,77	-1.820.323,35
Netto situatie uitgestelde belastingen	-1.554.247,77	12.578.764,25

De bewegingen tijdens het boekjaar kunnen als volgt samengevat worden:

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Uitgestelde belastingvorderingen		
Per 1 januari	14.399.087,60	13.106.475,11
In het netto-resultaat opgenomen belastingen	-10.599.904,73	625.503,18
In de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen belastingen	-3.799.182,87	667.109,31
per 31 december	0,00	14.399.087,60

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Uitgestelde belastingsschuld		
Per 1 januari	-1.820.323,35	-1.841.312,10
In het netto-resultaat opgenomen belastingen	266.075,58	16.787,48
Anderse bewegingen	0,00	4.201,27
per 31 december	-1.554.247,77	-1.820.323,35

De NMBS Groep erkend een uitgestelde belastingsschuld sinds 2017 naar aanleiding van de stapsgewijze bedrijfscombinatie en waardering tegen reële waarde van de tijdens deze hergroepering verworven activa.

EUR	Balans	
	31/12/2020	31/12/2019
Uitgestelde belastingvorderingen:		
Recupereerbare fiscale verliezen en andere fiscale aftrekken	262.273.945,76	229.499.989,52
Voorzieningen (juridische geschillen, sanering, derivaten, ...)	14.973.352,31	20.314.350,31
Schulden uit personeelsbeloningen	41.350.635,21	38.905.106,29
Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren	1.058.624,24	1.309.362,65
Financiële instrumenten tegen reële waarde	28.109.117,30	24.747.702,18
Bruto uitgestelde belastingvorderingen	347.765.674,81	314.776.510,95
		0,00
Uitgestelde belastingsschulden:		0,00
Vaste activa en vastgoedbeleggingen	11.534.916,04	12.264.493,10
Bruto uitgestelde belastingsschulden	11.534.916,04	12.264.493,10
Min: niet erkende uitgestelde belastingvorderingen	-337.785.006,54	-289.933.253,60
Netto situatie uitgestelde belastingen	-1.554.247,77	12.578.764,25

Andere fiscale aftrekken hebben betrekking op investeringskredieten. Investeringskredieten en overdraagbare fiscale verliezen hebben een economische waarde die in de boekhouding wordt opgenomen in de vorm van een

uitgestelde belastingvordering wanneer het waarschijnlijk is dat dergelijke investeringskredieten en fiscale verliezen in de toekomst kunnen worden gebruikt omwille van verwachte taxeerbare winsten tijdens toekomstige boekjaren.

In overeenstemming met de interpretatie IFRIC 23 hebben we rekening gehouden met de meest waarschijnlijke scenario's bij het bepalen van de belastbare basis, de overgedragen fiscale verliezen en de investeringskredieten.

Het vermogen van de NMBS Groep om uitgestelde belastingvorderingen terug te vorderen wordt beoordeeld aan de hand van een analyse die met name is gebaseerd op bedrijfsplannen en op de risico's verbonden aan de economische omstandigheden en de onzekerheden van de markten waarin de NMBS Groep actief is. Gezien de verschillende hierboven beschreven onzekerheden heeft de groep bij haar analyse een tijdshorizon van 3 jaar gehanteerd.

Om de waarde van de uitgestelde belastingvordering te bepalen op 31 december 2020 heeft de NMBS Groep gebaseerd op, voor 2021, het budget zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de NMBS in november 2020 en, voor 2022 en 2023, het meerjaren ondernemingsplan 2022-2031 gepresenteerd op de Raad van Bestuur van de NMBS in november 2020. Rekening houdend met de voorziene negatieve resultaten voor 2021 tot en met 2023 werd er geen enkele uitgestelde belastingvordering erkend op 31 december 2020 binnen de NMBS Groep. Het saldo van 14.399.087,60 EUR dat opgenomen was binnen de activa van de balans op 31 december 2019 werd geannuleerd waarvan -10.599.904,73 EUR via het netto-resultaat en -3.799.184,87 EUR via OCI. De niet erkende uitgestelde belastingvordering bedraagt 337.785.006,54 EUR op 31 december 2020 is hoofdzakelijk afkomstig van de overdraagbare fiscale verliezen.

Toelichting 23 - Handelsschulden

EUR	31/12/2020			31/12/2019		
	Financiële instrumenten	Overige	Totaal	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Toelichting						
Handels schulden - op lange termijn						
Ontvangen vooruitbetalingen mb.t. onderhanden projecten in opdracht van derden	0	12.124.166,20	12.124.166,20	15.851.553,77	15.851.553,77	15.851.553,77
Totaal	0,00	12.124.166,20	12.124.166,20	0,00	15.851.553,77	15.851.553,77
Handels schulden - op korte termijn						
Overheids instanties	11.939,80		11.939,80	11.551,02		11.551,02
Leveranciers	312.622.329,70	6.541.317,31	319.163.647,01	409.104.470,38	12.234.314,12	421.338.784,50
Ontvangen vooruitbetalingen mb.t. onderhanden projecten in opdracht van derden	0	3.947.966,52	3.947.966,52	2.272.570,66	2.272.570,66	2.272.570,66
Totaal	312.634.269,50	10.489.283,83	323.123.553,33	409.116.021,40	14.506.884,78	423.622.906,18
Totaal handels schulden	312.634.269,50	22.613.450,03	335.247.719,53	409.116.021,40	30.358.438,55	439.474.459,95

Waarvan:

EUR	31/12/2020			31/12/2019		
	Financiële instrumenten	Overige	Totaal	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Op lange termijn						
NMBS		12.124.166,20	12.124.166,20	15.186.139,43	15.186.139,43	15.186.139,43
Andere dochterondernemingen			0,00	665.414,34	665.414,34	665.414,34
Netto boekwaarde	0,00	12.124.166,20	12.124.166,20	0,00	15.851.553,77	15.851.553,77
Op korte termijn						
NMBS	291.080.510,48	10.489.283,83	301.569.794,31	389.083.762,50	14.506.884,78	403.590.647,28
Andere dochterondernemingen	21.553.759,02		21.553.759,02	20.032.258,90		20.032.258,90
Netto boekwaarde	312.634.269,50	10.489.283,83	323.123.553,33	409.116.021,40	14.506.884,78	423.622.906,18

De handelsschulden op lange termijn bij de NMBS betreffen de ontvangen vooruitbetalingen in het raam van de contracten van de cofinancieringen.

Toelichting 24 - Sociale schulden

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Bedrijfsvoorheffing	26.628,49	266.563,81
RSZ	283.774,77	301.455,87
Salarissen	6.083,36	61.729,02
Vakantiegeld	62.662.905,09	59.364.005,32
Overige sociale schulden	38.764.234,29	45.619.814,48
Totaal	101.743.626,00	105.613.568,50
Waarvan:		
Vervallen sociale schulden	1.540.474,26	1.405.206,86
Niet vervallen sociale schulden	100.203.151,74	104.208.361,64

Op 31 december 2020 (2019) bedraagt het aandeel van de NMBS in haar niet vervallen sociale schulden 96.965.922,92 EUR (100.400.168,37 EUR). Het aandeel van de dochterondernemingen in het totaal van de sociale schulden is 4.777.703,08 EUR (5.213.400,13 EUR).

Toelichting 25 - Subsidies

25.1 Kapitaalsubsidies

De bewegingen tijdens het jaar kunnen als volgt samengevat worden:

	2020	2019
Kapitaalsubsidies		
Per 1 januari	7.199.741.628,52	6.972.155.799,57
Nieuwe subsidies	625.642.171,85	615.643.042,53
Toegewezen aan materiële en immateriële vaste activa	-416.282.164,21	-388.061.414,85
Andere bewegingen	4.001.134,91	4.201,27
Per 31 december	7.413.102.771,07	7.199.741.628,52
Waarvan		
Op lange termijn	6.982.853.141,92	6.820.979.366,34
Op korte termijn	430.249.629,15	378.762.262,18

De kapitaalsubsidies, verworven in het kader van investeringen in immateriële activa en materiële vaste activa, worden opgenomen op de passiefzijde van de balans en worden erkend in het bedrijfsresultaat a rato van de afschrijvingen op de activa waarvoor ze verkregen werden. De verworven, maar nog niet ontvangen kapitaalsubsidies zijn opgenomen onder de rubriek 'Handelsvorderingen en overige debiteuren'.

De nieuwe kapitaalsubsidies van 2020 zijn volledig toewijsbaar aan de moedermaatschappij. Er werden geen nieuwe kapitaalsubsidies verworven door de dochterondernemingen. Het bedrag van 4.001.134,91 EUR heeft betrekking op de gesubsidieerde activa door Infrabel overgedragen aan de NMBS in 2020. Zie ook toelichting 6.1 Materiële vaste activa.

Het bedrag van -416.282.164,21 EUR in 2020 (2019: -388.061.414,85 EUR) betreft voor -424.663.436,77 EUR (2019:

-389.341.673,01 EUR) de in resultaat name van de kapitaalsubsidies en voor 8.381.272,56 EUR (2019: 1.280.258,16 EUR) de wedersamenstelling van de niet afgeschreven subsidies geannuleerd als gevolg van de overdrachten van gesubsidieerde activa.

25.2 Exploitatiesubsidies

De bewegingen tijdens het jaar kunnen als volgt samengevat worden:

	2020	2019
Te ontvangen exploitatiesubsidies		
Per 1 januari	479.283.913,64	476.964.152,72
Nieuwe subsidies	1.407.115.337,37	1.249.852.760,92
Inningen	-1.595.875.388,11	-1.247.533.000,00
Per 31 december	290.523.862,90	479.283.913,64

De exploitatiesubsidies van de NMBS Groep zijn volledig toewijsbaar aan de moedermaatschappij en omvatten de basistoelage (vast en variabel), de toelagen voor veiligheid, de strijd tegen het terrorisme en het radicalisme. Ze omvatten op 31 december 2020 ook uitzonderlijke forfaitaire exploitatiesubsidie van 288.000.000 EUR

(264.000.000 EUR betaald in 2020 en 24.000.000 EUR in 2021 te ontvangen – zie 9.1 Handelsvorderingen en overige debiteuren) om de impact van gezondheids crisis op de rekeningen van de opdrachten van openbare dienst van de NMBS te compenseren voor het jaar 2020 evenals een vergoeding 110.000.000 EUR (waarvan 44.698.637,74 EUR met betrekking tot 2020 en 65.301.362,26 EUR met betrekking tot 2021 – zie 26. Overige schulden) voor de kosten van de invoering en het verlies aan commerciële inkomsten ingevolge de operatie gratis Hello Belgium Railpass (6 maanden geldig vanaf 5 oktober 2020). Er dient opgemerkt te worden dat, als gevolg van de gezondheids crisis, de variabele exploitatiesubsidie verbonden met de evolutie van de reizigers-kilometer gedaald is met 159.895.163,74 EUR.

De verworven subsidies om de het aandeel van de Staat in de kosteloosheid van de woon-werkverplaatsingen te compenseren worden opgenomen in de omzet.

De verworven maar nog niet ontvangen exploitatiesubsidies worden als vordering opgenomen in de rubriek 'Handelsvorderingen en overige debiteuren'.

25.3 Financiële subsidies

De bewegingen tijdens het jaar kunnen als volgt samengevat worden:

	2020	2019
Te ontvangen financiële subsidies		
Per 1 januari	19.833.572,18	19.300.509,46
Nieuwe subsidies	24.673.045,02	26.308.460,60
Inningen	-27.360.073,94	-25.775.397,88
Andere bewegingen	0,00	0,00
Per 31 december	17.146.543,26	19.833.572,18

De financiële subsidies omvatten de financiële opbrengsten die voortvloeien uit de vorderingen op de Staat in het kader van de prefinancieringsovereenkomsten 'Tekort TGV', van de prioritaire gewestelijke projecten, de prefinancieringen op rollend materieel en de cofinancieringen. De interesten verworven in het kader van de "Back-to-Back"-overeenkomsten worden niet beschouwd als subsidies.

De vorderingen betreffende de financiële subsidies worden geboekt in de rubriek 'Handelsvorderingen en overige debiteuren'.

De nieuwe financiële subsidies worden geboekt in het netto-resultaat en in mindering gebracht van de financiële kosten (zie toelichting 29.2).

Toelichting 26 - Overige schulden

EUR	31/12/2020			31/12/2019		
	Financiële instrumenten	Overige	Totaal	Financiële instrumenten	Overige	Totaal
Overige schulden - op lange termijn						
Tegoeden beheerd voor derden (GEN Fonds)			0,00	16.647.001,97		16.647.001,97
Commissies op transacties van alternatieve financiering		17.867.604,05	17.867.604,05		20.695.521,76	20.695.521,76
Overige schulden	243.059,99		243.059,99	243.059,99		243.059,99
Totaal	243.059,99	17.867.604,05	18.110.664,04	16.890.061,96	20.695.521,76	37.585.583,72
Overige schulden - op korte termijn						
Tegoeden beheerd voor derden (GEN Fonds)	32.567.134,12		32.567.134,12	51.787.146,98		51.787.146,98
Commissies op transacties van alternatieve financiering		2.827.917,71	2.827.917,71		3.113.186,71	3.113.186,71
Over te dragen opbrengsten		91.715.025,65	91.715.025,65		132.319.386,32	132.319.386,32
Toe te rekenen kosten	24.299.892,99		24.299.892,99	16.957.390,54		16.957.390,54
Schulden t.o.v. verbonden partijen	86.180,68		86.180,68	110.661,17		110.661,17
Diverse schulden ten opzichte van de Staat	1.750.540,36	65.301.362,26	67.051.902,62	2.436.658,96		2.436.658,96
Te betalen BTW, belastingen en bedrijfsvoorheffing		867.646,46	867.646,46		183.078,54	183.078,54
Overige schulden	10.256.902,31	1.940.403,87	12.197.306,18	15.586.552,45	3.366.180,94	18.952.733,39
Totaal	68.960.650,46	162.652.355,95	231.613.006,41	86.878.410,10	138.981.832,51	225.860.242,61
Totaal overige schulden	69.203.710,45	180.519.960,00	249.723.670,45	103.768.472,06	159.677.354,27	263.445.826,33

Op 31 december 2020 bedraagt het aandeel van de NMBS in de overige schulden 245.157.386,76 EUR (260.330.758,78 EUR in 2019), die van de dochterondernemingen bedragen 4.566.283,69 EUR (3.115.067,55 EUR in 2019).

Onder de overige schulden komen hoofdzakelijk volgende posten op 31 december 2020 :

- 32.567.134,12 EUR (68.434.148,95 EUR in 2019) aan schulden ten opzichte van de Staat in het kader van het Gen fonds; een bijna gelijk bedrag (32.567.127,80 EUR), niet ter beschikking van de NMBS, wordt opgenomen in de rubriek Geldmiddelen en kasequivalenten (zie Toelichting 14);
- 20.695.521,76 EUR (23.808.708,47 EUR in 2019) aan commissies met betrekking tot de alternatieve financieringsoperaties (NPV).

De over te dragen opbrengsten en de toe te rekenen kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op de NMBS en omvatten hoofdzakelijk de opbrengsten en kosten met betrekking tot het verkeer en de relaties tussen de netwerken.

De diverse schulden tegenover de Staat op 31 december 2020 omvatten het gedeelte van de vergoeding Hello Belgium Railpass ontvangen door de NMBS in 2020 en die geboekt zal worden in de opbrengsten van 2021 of 65.301.362,26 EUR. Ze omvatten ook het gedeelte van de exploitatiesubsidies en de kapitaalsubsidies ontvangen door de NMBS in het kader van de antiterrorisme maatregelen hoger dan de werkelijke exploitatie- en investeringskosten van de NMBS (695.879,83 EUR in 2020 en 1.396.261,71 EUR in 2019).

Toelichting 27 - Bedrijfsinkomsten en bedrijfskosten

1. Bedrijfsinkomsten

1.1. Omzet

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Transport	538.541.604,80	881.114.522,79
<i>National</i>	488.180.760,01	775.853.719,34
<i>International</i>	49.905.998,40	103.546.228,71
<i>Freight Services</i>	454.846,39	1.714.574,74
Beheer van het patrimonium	218.690.764,83	238.138.894,46
Geleverde diensten	5.985.518,95	8.949.115,64
Diversen	47.497.054,98	47.040.310,56
Totaal omzet	810.714.943,56	1.175.242.843,45

Of:

EUR	31/12/2020	31/12/2019
NMBS	791.024.694,32	1.146.638.150,59
Publifer	9.378.453,22	15.800.983,84
Ypto	6.651.209,27	6.543.675,46
B-Parking	1.789.964,04	1.805.542,03
Andere dochterondernemingen	1.870.622,71	4.454.491,53
Totaal omzet	810.714.943,56	1.175.242.843,45

1.2. Overige bedrijfsinkomsten

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Meerwaarden op realisatie van immateriële en materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa aangehouden voor verkoop	18.835.748,57	20.874.327,88
Meerwaarde op realisatie van niet geconsolideerde ondernemingen	478.970,62	0,00
NPV gerealiseerd op financieringsoperaties	3.358.719,57	3.512.634,69
Doorfacturatie van kosten	11.631.453,65	14.304.673,22
Diverse bedrijfsopbrengsten (boetes, ontvangen vergoedingen, enz.)	11.056.700,73	9.567.530,14
Andere	25.450.165,70	17.881.842,75
Totaal overige bedrijfsinkomsten	70.811.758,84	66.141.008,68

Of:

EUR	31/12/2020	31/12/2019
NMBS	70.361.797,32	65.266.712,04
Andere dochterondernemingen	449.961,52	874.296,64
Totaal overige bedrijfsinkomsten	70.811.758,84	66.141.008,68

Op 31 december 2020 hebben de meerwaarden vooral betrekking op de overdracht van terreinen en gebouwen van de NMBS.

De meerwaarde van 478.970,62 EUR geboekt in 2020 is afkomstig van de verkoop door de NMBS van haar resterende deelneming van 10% in Transurb. Zie ook toelichting 12.2 Financiële activa.

De Overige bedrijfsinkomsten van 2020 omvatten 17.208.948,51 EUR aan te ontvangen schadevergoedingen in het kader van een commercieel akkoord met betrekking tot de levering van rollend spoorwegmateriaal

2. Bedrijfskosten

2.1. Diensten en diverse goederen

EUR	31/12/2020	31/12/2019
Bijdragen	679.647.149,96	754.487.740,05
Bezoldiging van derden	146.727.209,77	140.183.369,38
Hulpsstoffen	121.207.100,14	116.184.104,42
Onderhoud en herstellingen	99.224.967,14	94.458.943,90
Kosten HR Rail en diverse personeelskosten	47.296.748,37	52.143.993,25
Kosten verbonden aan exploitatie	38.255.708,03	33.364.821,97
Huurgelden en -kosten	19.482.211,71	27.855.182,10
Voorzieningen voor risico's en kosten	-3.749.099,42	-60.101.991,21
Andere	59.337.481,82	64.973.404,99
Totaal diensten en diverse goederen	1.207.429.477,52	1.223.549.568,85

De daling met 8.372.970,39 EUR ter hoogte van de huurgelden en -kosten vindt zijn oorsprong bij de moedervenootschap en kan hoofdzakelijk verklaard worden door de daling van de huur van rollend materieel en tractiemateriaal.

Of:

EUR	31/12/2020	31/12/2019
NMBS	1.136.032.495,22	1.148.413.065,75
Ypto	56.441.415,86	63.109.337,48
Eurogare	10.969.309,06	6.612.326,59
Publifer	1.893.685,73	2.464.281,16
Andere dochterondernemingen	2.092.571,65	2.950.557,87
Totaal diensten en diverse goederen	1.207.429.477,52	1.223.549.568,85

De kost geboekt op 31 december 2020 met betrekking tot de huurcontracten op korte termijn en van lage waarde bedraagt 1.693.622,78 EUR.

2.2. Overige bedrijfskosten

EUR		31/12/2020	31/12/2019
	Toelichting		
Minderwaarden op realisatie van immateriële en materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en vaste activa aangehouden voor verkoop	15	426.493,71	214.236,54
Minderwaarde op realisatie van deelnemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode			4.290.871,99
Waardeverminderingen op handelsvorderingen en overige debiteuren	9	-841.918,83	349.313,01
Waardeverminderingen op bestellingen in uitvoering		709.131,00	-440.740,58
Waardeverminderingen op voorraden	13	26.995.922,55	19.960.154,44
Bijzondere waardevermindering op vaste activa aangehouden voor verkoop	15	231.838,44	118.864,86
Andere bedrijfskosten		10.192.687,55	8.361.616,80
Totaal overige bedrijfskosten		37.714.154,42	32.854.317,06

In 2019 vloeit de minderwaarde op de realisatie van de deelneming opgenomen volgens vermogensmutatiemethode van 4.290.871,99 EUR voort uit de verkoop van 21,12% van de aandelen van Lineas Group aan de andere aandeelhouder.

Of:

EUR	31/12/2020	31/12/2019
NMBS	37.239.806,75	32.308.525,27
Dochterondernemingen	474.347,67	545.791,79
Totaal overige bedrijfskosten	37.714.154,42	32.854.317,06

Toelichting 28 - Personeelskosten

3. Personeelskosten

		31/12/2020	31/12/2019
	Toelichting		
Salarissen en vergoedingen en overige kortetermijnbeloningen		912.079.247,04	914.409.115,48
Sociale zekerheidsbijdragen		191.880.922,35	188.790.110,37
Bijdragen toegezegd-pensioenregelingen		3.635.629,38	2.751.530,36
Vergoedingen na uitdiensttreding	193	-7.020.003,25	8.731.018,10
Andere vergoedingen op lange termijn	193	46.903.555,63	49.019.033,74
Ontslagvergoedingen	193	-78.012,12	-951.736,33
Overige		9.037.912,63	-2.174.647,92
Totale personeelskosten		1.156.439.251,66	1.160.574.423,80

De financiële kost die betrekking heeft op de personeelsbeloningen is opgenomen in de financiële resultaten cfr. toelichting 29.

4. Personeelsbestand

	31/12/2020	31/12/2019
A. Personeelsleden		
Gewogen gemiddelde van het personeel (in FTE)	17.833	18.115
Arbeiders	6.827	8.829
Bedienden	10.441	8.792
Directieleden	565	494
B. Interims (in FTE)		
Aantal berekend op basis van voltijdse equivalenten	0	0

Toelichting 29 - Financiële opbrengsten en financiële kosten

1. Financiële opbrengsten

	31/12/2020	31/12/2019
	Toelichting	
<i>Interestopbrengsten uit</i>	<u>18.338.670,81</u>	<u>21.881.076,60</u>
financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		
w aarop geen w aardevermindering w erd geboekt	16.001.063,53	19.447.211,68
w aarop een w aardevermindering w erd geboekt	0,00	0,00
financiële activa tegen reële w aarde met w erwerking van de w aardeverminderingen in het netto-resultaat	2.959.718,72	3.460.125,78
de niet-gerealis eerde res ultaten	122 0,00	0,00
afgeleide financiële instrumenten	-622.111,44	-1.026.260,86
<i>Wijzigingen in de reële w aarde van</i>	<u>32.545.329,17</u>	<u>58.374.338,49</u>
financiële activa tegen reële w aarde met w erwerking van de w aardeveranderingen in het netto-res ultaat	910.150,65	1.572.596,75
financiële verplichtingen tegen reële w aarde met w erwerking van de w aardeveranderingen in het netto-res ultaat	2.137.983,50	49.912,60
afgeleide financiële instrumenten	29.497.195,02	56.751.829,14
<i>Terugname van bijzondere waardeverminderingverliezen op</i>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	0,00	0,00
financiële activa tegen reële w aarde met w erwerking van de w aardeverminderingen in de niet-gerealis eerde res ultaten	122 0,00	0,00
<i>Wisselres ultaten</i>	45.470,02	902.428,48
<i>Winsten uit de realisatie van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs</i>	0,00	0,00
<i>Ontvangen dividenden</i>	854.572,11	3.370.035,32
<i>Overige financiële opbrengsten</i>	370.334,14	1.040.660,49
Totaal financiële opbrengsten	52.154.376,25	85.568.539,38

De interestopbrengsten uit financiële-leasevorderingen geboekt per 31 december 2020 bedragen 3.422.751,99 (2019: 3.625.393,92 EUR).

2. Financiële kosten

		31/12/2020	31/12/2019
	Toelichting		
<i>Interes tkosten op</i>		<u>52.144.276,37</u>	<u>61.886.559,05</u>
financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs		30.959.379,46	32.864.257,97
financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat		7.096.502,89	7.388.392,59
afgeleide financiële instrumenten		9.037.319,06	14.148.414,03
leaseschulden		1.459.612,20	1.224.263,13
schulden verbonden aan personeelsbeloningen	193	3.569.171,04	6.011.182,08
voorzieningen	20	22.291,72	250.049,25
<i>Gekapitaliseerde intercalaire interesten</i>		-121.119,78	-218.382,80
<i>Wijzigingen in de reële waarde van</i>		<u>38.308.720,90</u>	<u>70.057.121,10</u>
financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat		247.545,01	0,00
financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat		655.258,88	1.833.694,75
afgeleide financiële instrumenten		37.405.917,01	68.223.426,35
<i>Bijzondere waardeverminderv verliezen op</i>		<u>14.400,00</u>	<u>52.851,00</u>
financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		14.400,00	52.851,00
financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeverminderingen in de niet-gerealiseerde resultaten	122	0,00	0,00
<i>Verliezen uit de realisatie van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs</i>		0,00	0,00
<i>Wisselresultaten</i>		2.032.890,49	306.990,16
<i>Overige financiële kosten</i>		4.515.213,16	2.244.080,15
Totaal financiële kosten		96.894.381,14	134.329.218,66

De interesten ontvangen onder de "Back-to-Back" overeenkomsten en de financiële subsidies (zie toelichting 25.3) worden in mindering genomen in de interestkosten.

De onderstaande tabellen geven de aansluiting tussen de hiervoor vermelde totale interestkosten en de interestkosten op de financiële schulden (mutatietabel in Toelichting 21.1) en de interestopbrengsten uit de financiële subsidies (Toelichting 25.3) die in mindering werden gebracht van de gepresenteerde interestkosten.

	Financiële schulden	Back-to-Back	31/12/2020 Subsidies	Andere	TOTAAL
financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	55.706.776,66	-139.806,07	-24.673.045,02	65.453,89	30.959.379,46
financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat	7.096.502,89				7.096.502,89
afgeleide financiële instrumenten		-12.270.450,84		21.307.769,90	9.037.319,06
leaseschulden	1.459.612,20				1.459.612,20
schulden verbonden aan personeelsbeloningen				3.569.171,04	3.569.171,04
voorzieningen				22.291,72	22.291,72
Totaal interestkosten	64.262.891,75	-12.410.256,91	-24.673.045,02	24.964.686,55	52.144.276,37

	Financiële schulden	Back-to-Back	31/12/2019 Subsidies	Andere	TOTAAL
financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	59.597.431,98	-535.407,96	-26.308.460,60	110.694,55	32.864.257,97
financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat	7.388.392,59				7.388.392,59
afgeleide financiële instrumenten		-11.251.179,27		25.399.593,30	14.148.414,03
leaseschulden	1.224.263,13				1.224.263,13
schulden verbonden aan personeelsbeloningen				6.011.182,08	6.011.182,08
voorzieningen				250.049,25	250.049,25
Totaal interestkosten	68.210.087,70	-11.786.587,23	-26.308.460,60	31.771.519,18	61.886.559,05

Toelichting 30 - Kosten van belastingen op de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

		31/12/2020	31/12/2019
	<u>Toelichting</u>		
In het netto-resultaat opgenomen courante belastingen		54.687,54	4.584.122,17
In het netto-resultaat opgenomen uitgestelde belastingen	22	-10.333.829,15	642.290,66
In de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen uitgestelde belastingen	22	-3.799.182,87	667.109,31
Belasting(kosten) / baten op gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		-14.078.324,48	5.893.522,14

	2020	2019
Globaal resultaat vóór belastingen	-270.569.031,35	79.485.238,03
Belastingen berekend op basis van de belastingvoet (2019 = 29,58%; vanaf 2020 = 25%)	67.642.257,84	-23.511.733,41
Effect van de fiscaal niet aftrekbare uitgaven	-18.437.250,00	-9.226.297,34
Belastingen betreffende vennootschappen volgens de vermogensmutatie	-8.867.613,65	7.040.515,98
Overige permanente verschillen	-4.733.466,18	12.205.430,08
Wijziging van de boeking van de uitgestelde belastingvorderingen	-49.499.542,36	13.229.890,81
Correcties met betrekking tot vorige boekjaren	-61.522,46	6.130.251,50
Andere bewegingen	-121.187,68	25.464,52
Belasting(kosten) / baten op gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van de voortgezette bedrijfsactiviteiten	-14.078.324,48	5.893.522,14

Toelichting 31 - Voorwaardelijke activa en verplichtingen

De voorwaardelijke activa bedragen 2.859.630,98 EUR op 31 december 2020 (2019: 468.958,17 EUR) en vertegenwoordigen voornamelijk de door de NMBS Groep gevorderde bedragen van derden die verantwoordelijk zijn voor werkonbekwaamheden van personeelsleden. De voorwaardelijke verplichtingen bedragen 71.604.445,45 EUR op 31 december 2020 (2019: 9.105.763,52 EUR) en vertegenwoordigen de juridische geschillen aangespannen tegen de NMBS Groep waarvoor de kans op een uitstroom aan middelen momenteel zeer onwaarschijnlijk is.

De voorwaardelijke passiva stijgen met 62.498.681,93 EUR ten opzichte van 31 december 2019 als gevolg van een geschil aangespannen tegen de NMBS Groep (68.600.784,30 EUR) waarvoor de kans op een uitstroom van middelen laag is op 31 december 2020.

Toelichting 32 - Bijkomende informatie over de financiële instrumenten

1. Financiële activa

Categorie volgens IFRS 9	31/12/2020		31/12/2019	
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
Vaste financiële activa				
Handelsvorderingen en overige debiteurer	624.261.282,29	850.606.611,20	667.199.495,72	884.586.307,42
Geamortiseerde kostprijs				
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00	0,00	0,00
Afgeleide financiële instrumenten	306.397.934,88	306.397.934,88	292.833.744,63	292.833.744,63
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)				
Overige financiële activa	57.514.535,35	57.514.535,35	95.439.880,43	95.439.880,43
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (eigen-vermogensinstrument)				
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (aangemerkt)	105.070.044,62	105.070.044,62	111.864.044,78	111.864.044,78
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (afdekkinginstrument)				
Geamortiseerde kostprijs	284.223.985,17	338.299.811,29	323.968.128,46	379.077.301,43
Totaal	1.531.504.757,16	1.811.925.912,19	1.632.825.220,20	1.905.321.204,87
Vlottende financiële activa				
Handelsvorderingen en overige debiteurer	1.012.336.400,03	1.012.336.400,03	1.183.520.208,06	1.183.520.208,06
Geamortiseerde kostprijs				
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	52.402,26	52.402,26	78.603,39	78.603,39
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	9.995.250,96	9.995.250,96
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)				
Overige financiële activa	0,00	0,00	0,00	0,00
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (eigen-vermogensinstrument)				
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (aangemerkt)	120.249,60	120.249,60	339.034,37	339.034,37
Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (afdekkinginstrument)				
Geamortiseerde kostprijs	34.531,25	34.531,25	-9.303.298,83	-9.303.298,83
Totaal	1.049.253.174,93	1.049.381.747,80	1.234.461.435,08	1.235.919.568,57

De analyse hierboven betreft enkel de financiële activa volgens IFRS 7, met uitsluiting van de over te dragen kosten, de bedragen betreffende onderhanden projecten voor derden, enz.

De NMBS Groep beschouwde de nominale waarde van de 'Handelsvorderingen en overige debiteuren', momenteel niet geherwaardeerd aan reële waarde, als een redelijke benadering van hun reële waarde. Deze rubriek bestaat hoofdzakelijk uit enerzijds kortlopende vorderingen zonder significante financieringscomponent en anderzijds uit langlopende rentedragende vorderingen op de Staat.

De vergelijkende reële waarde van de financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, opgenomen onder de rubriek 'Overige financiële activa' en 'Handelsvorderingen en overige debiteuren' wordt berekend gebruikmakend van de zelfde modellen en hypothesen als deze gebruikt voor de waardering van de activa waarvoor de NMBS Groep op vrijwillige basis gekozen heeft voor de opnamen in de categorie 'tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat'.

De onderstaande tabel geeft een detail van de wijzigingen in de reële waarde van de financiële activa aangemerkt als, of verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat. De lijn andere wijzigingen bevat alle wijzigingen die het gevolg zijn van terugbetalingen, kapitalisaties en in het geval van activa in vreemde valuta, de impact van de omrekeningsverschillen. De wijziging in de reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten is voorgesteld in toelichting 11.2.

	2020	2019
Per 1 januari	112.281.682,54	105.935.828,30
Marktrisico	-357.789,37	889.961,20
Kredietrisico	1.020.395,01	682.635,55
Wijzigingen in de reële waarde	662.605,64	1.572.596,75
Andere wijzigingen	-7.701.591,70	4.773.257,49
Per 31 december	105.242.696,48	112.281.682,54

De component 'Kredietrisico' werd geïsoleerd door de geboekte wijzigingen in de reële waarde te vergelijken met de wijzigingen in de reële waarden indien een risico-neutrale waardingscurve werd gebruikt.

Het gecumuleerde aandeel van, afzonderlijk het marktrisico en het kredietrisico, in de reële waarde aanpassingen op het einde van 2020 en 2019 kan teruggevonden worden in de onderstaande tabel:

	31/12/2020	31/12/2019	Δ
Marktrisico	4.226.998,86	4.584.788,23	-357.789,37
Kredietrisico	-106.248,69	-1.126.643,70	1.020.395,01
Reële waarde aanpassingen	4.120.750,17	3.458.144,53	662.605,64

2. Financiële verplichtingen

Categorie volgens IFRS 9	31/12/2020		31/12/2019		
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	
Langlopende financiële verplichtingen					
Financiële schulden	Geamortiseerde kostprijs	2.261.061.705,39	2.594.190.996,40	2.275.735.535,28	2.605.526.881,85
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (aangemerkt)	127.489.449,06	127.489.449,06	137.768.040,28	137.768.040,28
Afgeleide financiële instrumenten	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	498.667.774,82	498.667.774,82	515.057.465,84	515.057.465,84
Handelsschulden	Geamortiseerde kostprijs	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige schulden	Geamortiseerde kostprijs	243.059,99	243.059,99	16.890.061,96	16.890.061,96
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal		2.887.461.989,26	3.220.591.280,27	2.945.451.103,36	3.275.242.449,93
Kortlopende financiële verplichtingen					
Financiële schulden	Geamortiseerde kostprijs	620.097.832,16	620.105.712,31	586.025.076,49	588.661.353,37
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (aangemerkt)	0,00	0,00	851.140,99	851.140,99
Afgeleide financiële instrumenten	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	36.694.743,24	36.694.743,24	12.619.257,84	12.619.257,84
Handelsschulden	Geamortiseerde kostprijs	312.634.269,50	312.634.269,50	409.116.021,40	409.116.021,40
Overige schulden	Geamortiseerde kostprijs	68.960.650,46	68.960.650,46	86.878.410,10	86.878.410,10
	Reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat (verplicht)	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal		1.038.387.495,36	1.038.395.375,51	1.095.489.906,82	1.098.126.183,70

De analyse hierboven betreft enkel de financiële verplichtingen volgens IFRS 7, met uitsluiting van de over te dragen opbrengsten, de bedragen betreffende onderhanden projecten voor derden, enz.

De NMBS Groep beschouwt de nominale waarde van de 'Handelsschulden' en de 'Overige schulden' als een redelijke benadering van hun reële waarde. De 'Handelsschulden' bestaan hoofdzakelijk uit kortlopende verplichtingen zonder significante financieringscomponent en de 'Overige schulden' omvatten hoofdzakelijk de schuld erkend tegen de Staat voor de middelen beheerd in het kader van het GEN Fonds (langlopend en kortlopend) en de cash waarborgen ontvangen in het kader van de CSA akkoorden.

De vergelijkende reële waarde van de financiële schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs wordt berekend gebruikmakend van de zelfde modellen en hypothesen als deze gebruikt voor de waardering van de schulden waarvoor de NMBS Groep op vrijwillige basis gekozen heeft voor de opnamen in de categorie 'Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat'.

De onderstaande tabel geeft een detail van de wijzigingen in de reële waarde van de financiële schulden aangemerkt als, of verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat. De lijn andere wijzigingen bevat alle wijzigingen die het gevolg zijn van terugbetalingen, kapitalisaties en in het geval van verplichtingen in vreemde valuta, de impact van de omrekeningsverschillen. De wijziging in de reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten is voorgesteld in toelichting 11.2.

	2020	2019
Per 1 januari	138.619.181,27	132.534.157,17
Marktrisico	-1.482.724,62	1.783.782,15
Kredietrisico	-5.027.159,37	-2.867.189,37
Wijzigingen in de reële waarde	-6.509.883,99	-1.083.407,22
Andere wijzigingen	-4.619.848,22	7.168.431,32
Per 31 december	127.489.449,06	138.619.181,27

De component 'Kredietrisico' werd geïsoleerd door de geboekte wijzigingen in de reële waarde te vergelijken met de wijzigingen in de reële waarden indien een risico-neutrale waarderingcurve werd gebruikt.

Het gecumuleerde aandeel van, afzonderlijk het marktrisico en het kredietrisico, in de reële waarde aanpassingen op het einde van 2020 en 2019 kan teruggevonden worden in de onderstaande tabel:

	31/12/2020	31/12/2019	Δ
Marktrisico	23.079.792,19	24.562.516,81	-1.482.724,62
Kredietrisico	2.893.762,08	7.920.921,45	-5.027.159,37
Reële waarde aanpassingen	25.973.554,27	32.483.438,26	-6.509.883,99

Toelichting 33 - Transacties van alternatieve financiering

De NMBS Groep heeft "cross-border" lease-transacties afgesloten (activa verkocht of verhuurd aan een Trust die deze onmiddellijk terug verhuurt aan de NMBS Groep) zodat beiden een financieel voordeel kunnen delen. Deze operaties, die 'transacties van alternatieve financiering' genoemd worden, worden opgenomen volgens hun economische substantie in overeenstemming met de bepalingen van IFRS 16 en IFRS 15. De onderliggende activa van deze transacties kunnen als volgt worden ingedeeld:

- Rollend materieel (elektrische en diesellocomotieven, motorstellen, hogesnelheidstreinen en rytuigen voor reizigers): de hierop betrekking hebbende contracten hebben een oorspronkelijke looptijd tussen 17 en 28 jaar.
- Administratieve gebouwen: de hierop betrekking hebbende contracten hebben een oorspronkelijke looptijd van 29,5 jaar.

De transacties gaan gepaard met enkele beperkingen op het gebruik van de onderliggende activa (bijvoorbeeld: geen verkoop, geen onderverhuur zonder de voorafgaande goedkeuring van de Trust). De risico's zijn beperkt tot deze verbonden aan de eigendom van de activa, de risico's die voortvloeien uit de Belgische wetgeving en het kredietrisico op de tegenpartijen waarbij de investeringsrekeningen worden aangehouden.

De NMBS Groep heeft de materiële vaste activa in de balans gehouden en heeft geen winst of verlies uit de verkoop aan de Trust erkend. Deze materiële vaste activa, die verband houden met alternatieve financiering, worden in hoofdzaak aangewend voor eigen gebruik of in leasing gegeven aan dochterondernemingen of andere ondernemingen binnen de invloedssfeer van de NMBS Groep, zoals uitgelegd in toelichting 9.3.

De investeringsrekeningen (investering van een deel van de middelen uit de verkoop of de hoofdverhuur) en de betalingsverplichtingen aan de Trust (over de duur van het contract) worden opgenomen in de balans van de NMBS Groep, met uitzondering van de investeringsrekeningen waarvan de tegenpartij een overheidsinstantie of een supranationale organisatie (of gegarandeerd door een overheidsinstantie) is. De investeringsrekeningen die niet opgenomen worden in de balans vertegenwoordigen op 31 december 2020 een waarde van 585.924.509,63 EUR (2019: 582.198.303,61 EUR). De investeringsrekeningen en betalingsverplichtingen aan de Trust worden bij toepassing van IFRS 9 erkend in de rubrieken 'overige financiële activa' en 'financiële schulden'. Op 31 december 2020 worden 296.169.868,94 EUR (2019: 338.811.451,56 EUR) opgenomen in de investeringsrekeningen. Anderzijds worden 805.956.299,75 EUR (2019: 867.714.308,62 EUR) opgenomen voor betalingsverplichtingen tegenover de Trust op 31 december 2020.

De onderstaande tabel laat toe een reconciliatie te maken van niet-erkende investeringsrekeningen met de niet-erkende activa in pand gegeven en de vooruitbetalingen opgenomen in toelichting 34.

	2020	2019
In pand gegeven	125.632.733,97	131.626.973,48
Vooruitbetalingen	55.017.714,38	56.868.878,64
Andere geïnvesteerde bedragen	381.465.257,44	393.702.451,49
Niet erkend op de balans	562.115.705,79	582.198.303,61

Voor sommige transacties heeft de NMBS Groep afgeleide financiële instrumenten gebruikt om het risico van rentevoeten en wisselkoersen af te dekken. In dit geval heeft de NMBS Groep gebruik gemaakt van de reële waarde optie voorzien in IFRS 9 voor de opname van financiële activa en verplichtingen. Het gebruik van afgeleide financiële instrumenten wordt toegelicht in toelichting 11. Aan het einde van 2020 bedraagt de negatieve reële waarde van derivaten gebruikt in het raam van alternatieve financieringen 10.784.262,90 EUR (2019: 10.532.487,73 EUR). De analyse van het risicobeheer met betrekking tot het gebruik van financiële instrumenten, met inbegrip van instrumenten verbonden aan de alternatieve financiering, is opgenomen in toelichting 2.2.

De commissies in verband met deze transacties worden lineair gespreid over de looptijd van deze operaties in het resultaat opgenomen. In 2020 is 3.356.233,80 EUR (2019: 3.510.481,92 EUR) opgenomen in het bedrijfsresultaat.

Afhankelijk van de aard van de transactie heeft de NMBS Groep op het einde van de initiële basisduur van de overeenkomst verschillende mogelijkheden waaronder:

- de uitoefening van de aankoopoptie;
- de terugkeer van het actief naar de Trust die het voor eigen rekening zal gebruiken;
- de terugkeer van het actief naar de Trust waarbij de NMBS Groep als verkoopagent voor het actief zal optreden;
- de verlenging van de overeenkomst door een lease- of servicecontract na afloop van de eerste basistermijn van de overeenkomst, of
- het zoeken naar een derde die de resterende verplichtingen jegens de Trust op zich zal nemen door middel van een lease- of serviceovereenkomst.

Toelichting 34 - Rechten en verplichtingen

Het bedrag van de contractuele verplichtingen voor de verwerving van materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen bedraagt 495.471.277,29 EUR (536.211.153,06 EUR) per 31 december 2020 (2019).

Het bedrag van de contractuele verplichtingen voor de verwerving van diensten bedraagt 761.350.148,83 EUR (1.237.542.630,06 EUR) per 31 december 2020 (2019).

Het bedrag van de contractuele verplichtingen voor de verwerving van voorraden bedraagt 319.916.210,84 EUR (309.018.826,99 EUR) per 31 december 2020 (2019).

De door de NMBS Groep voor rekening van derden gestelde persoonlijke zekerheden bedragen 158.958.132,85 EUR (183.007.011,54 EUR) op 31 december 2020 (2019).

De door derden aan de NMBS Groep verstrekte kredietlijnen bedragen 1.763.007.506,22 EUR (1.813.007.506,22 EUR) op 31 december 2020 (2019).

De door derden voor rekening van de NMBS Groep gestelde zekerheden bedragen 1.805.043.023,60 EUR (1.907.972.963,01 EUR) op 31 december 2020 (2019) en betreffen hoofdzakelijk de door de Staat gestelde zekerheden in het raam van de alternatieve financieringstransacties. Voor 2020: zekerheden op investeringen: 60.766.884,61 EUR; zekerheden op schulden (Eurofima/Infrabel): 1.725.059.138,11 EUR et andere zekerheden: 19.217.000,88 EUR.

De goederen en waarden gehouden door derden in hun naam maar ten bate en voor risico van de NMBS Groep bedragen 55.017.714,38 EUR (56.868.878,64 EUR) per 31 december 2020 (2019) en betreffen vooruitbetalingen in het raam van de alternatieve financieringstransacties.

De voorraden die toebehoren aan derden maar die in consignatie ontvangen werden door de NMBS Groep die er de risico's voor draagt, belopen 10.784.783,47 EUR (8.523.894,97 EUR) per 31 december 2020 (2019).

De door de NMBS Groep op eigen activa gestelde zakelijke zekerheden bedragen 1.998.565.241,04 EUR (2.270.119.676,29 EUR) per 31 december 2020 (2019) en betreffen de in pand gegeven investeringen in het raam van de alternatieve financieringstransacties (2020: 262.561.980,02 EUR waarvan 136.929.246,05 EUR erkend op de balans en 125.632.733,97 EUR niet erkend op de balans) en de boekwaarde van het materieel in de transacties (2020: 1.736.003.261,02 EUR).

De ontvangen bankgaranties bedragen 478.158.201,86 EUR (462.524.254,11 EUR) per 31 december 2020 (2019).

De NMBS beantwoordt op onbeperkte wijze aan de hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke bestuurder in het economische samenwerkingsverband Eurail Group (NL 809837353 B01) PO BOX 2112, NL 3500 Utrecht – Pays-Bas).

De niet in de balans opgenomen investeringsrekeningen m.b.t. de alternatieve financieringstransacties zijn vermeld in toelichting 33.

Toelichting 35 - Informatie betreffende verbonden partijen

35.1 Geconsolideerde vennootschappen

De lijst van de dochterondernemingen en ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatiemethode is opgenomen in de toelichting 4.

2. Relaties met de Staat

2.1. *Deelnemingsverhoudingen*

De Staat bezit rechtstreeks en onrechtstreeks 99,97% van de stemrechten van de NMBS.

2.2. *Beheerscontracten*

De Staat heeft met de NMBS een beheerscontract afgesloten voor de periode 2008-2012. Dit beheerscontract bepaalt dat de NMBS een essentieel element in het Belgische transportsysteem vormt. In het raam van een samenhangend groepsbeleid is ze belast met de opdracht om erover te waken dat haar activiteiten passen in het kader van het duurzaam mobiliteitsbeleid van de Regering en bijdragen tot het voldoen aan de verplaatsingsbehoeften.

De voorbereidingen om een nieuw beheerscontract op te stellen tussen de NMBS en de Staat worden voortgezet, de voogdijminister heeft tijdens de voorstelling van haar beleidsnota aan de Kamer van volksvertegenwoordigers de intentie van de overheid te kennen gegeven om over te gaan tot de directe toekenning van de opdracht van openbare dienst van het binnenlands vervoer van reizigers via het spoor voor een periode van 10 jaar.

De concretisering van het volgende beheerscontract is momenteel in uitvoering.

De NMBS heeft tot doel:

1. het vervoer per spoor van reizigers en goederen, met inbegrip van het onthaal van en de informatie aan haar klanten;
2. het vervoer van goederen in het algemeen en de logistieke diensten die daarmee verband houden;
3. de verwerving, het onderhoud, het beheer en de financiering van rollend spoorwegmaterieel;
4. de veiligheid en de bewaking op het gebied van de spoorwegen;
5. het verwerven, het ontwerpen, de bouw, de vernieuwing, het onderhoud en het beheer van de spoorwegstations, de onbemande stopplaatsen en hun aanhorigheden alsook hun directe omgeving, met inbegrip van het ontwerp, de ontwikkeling, de modernisering en de valorisatie van de stedelijke centra;
6. de ontwikkeling van commerciële of andere activiteiten die bestemd zijn om rechtstreeks of indirect haar diensten te bevorderen of het gebruik van haar goederen te optimaliseren.

De NMBS kan, zelf of via deelneming in bestaande of op te richten Belgische, buitenlandse of internationale instellingen en rechtspersonen, alle commerciële, industriële of financiële verrichtingen doen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, geheel of ten dele, verband houden met haar doel of de verwezenlijking of ontwikkeling ervan kunnen vergemakkelijken of bevorderen, met inbegrip van het stellen van zekerheden voor schulden van verbonden vennootschappen of vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat.

De fabricage en de verkoop van goederen of diensten die rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden met de spoorwegactiviteit, worden inzonderheid geacht de verwezenlijking of ontwikkeling van het doel te kunnen bevorderen.

De NMBS kan eveneens optreden als bestuurder, volmachtdrager, mandataris of vereffenaar in andere vennootschappen of ondernemingen.

2.3. Diensten aan besturen

De NMBS levert transport- en communicatiediensten aan de Belgische Staat en aan verschillende besturen van de Belgische Staat. Al deze transacties gebeuren in het kader van normale klant/leverancier relaties tegen voorwaarden die niet gunstiger zijn dan die welke aan andere klanten en leveranciers worden aangeboden. De aan deze besturen geleverde diensten vertegenwoordigen geen significant aandeel van de netto-inkomsten van de NMBS.

3. Relaties tussen vennootschappen van de NMBS Groep

In het raam van de uitvoering van het beheerscontract wordt de Vennootschap geacht transacties uit te voeren met de andere vennootschappen van de NMBS Groep. De voornaamste transacties die uitgevoerd worden voor ondernemingen van de Groep zijn de volgende:

- thesaurie, boekhoudkundige coördinatie, enz.;
- besturingsprestaties en stationsprestaties freight services.

4. Cijfergegevens betreffende de relaties met de overheid en de ondernemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode

De door de overheid toegekende subsidies worden gedetailleerd besproken in toelichting 25.

Naast deze subsidies werden de volgende transacties uitgevoerd met verbonden partijen:

	31/12/2020	31/12/2019
Omzet met entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	66.042.176,08	72.285.674,46
Netto vorderingen op entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	12.723.417,48	32.948.690,47
Netto vorderingen op overheden	974.554.346,91	1.163.364.376,66
Schulden met entiteiten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	24.664.301,17	27.427.091,13

De vorderingen op overheden hebben bijna hoofdzakelijk betrekking op NMBS en worden gedetailleerd in de toelichting 9. Handelsvorderingen en overige debiteuren.

5. Relaties met de hoogstgeplaatste functionarissen

De bestuurders en de leden van het Directiecomité van de NMBS worden als de hoogstgeplaatste functionarissen van de NMBS Groep beschouwd.

Het totaal bedrag van de bezoldigingen van de bestuurders en de leden van het Directiecomité bedroeg 1.505.268,34 EUR in 2020 en 1.433.333,04 EUR in 2019. Ze hebben geen leningen of voorschotten van de NMBS ontvangen. Voor de lijst van de bestuurders verwijzen we naar de Algemene informatie.

Deze totale bezoldigingsbedragen van de belangrijkste bestuurders bevatten de volgende elementen:

- kortetermijnbeloningen: jaarloon (vast en variabel) en overige kortetermijnbeloningen zoals de ziekteverzekering, het privégebruik van de bedrijfswagen,... evenals de op deze beloningen aan de sociale zekerheid betaalde bijdragen;
- ontslagvergoedingen;
- vergoedingen na uitdiensttreding: door NMBS betaalde verzekeringspremies. De premies dekken hoofdzakelijk een aanvullend-pensioenplan;
- eventuele vergoedingen voor werkongeschiktheid.

De bezoldiging van de hoogstgeplaatste functionarissen is als volgt verdeeld:

	31/12/2020	31/12/2019
Lonen en overige kortetermijnbeloningen	1.445.682,79	1.386.441,93
Vergoedingen na uitdiensttreding	59.585,55	46.891,11
Totaal	1.505.268,34	1.433.333,04

Aucun prêt n'a été consenti aux principaux dirigeants.

Toelichting 36 - Erelonen van de commissaris

In 2020 (2019) heeft de NMBS Groep 495.198,00 EUR (486.705,00 EUR) geboekt met betrekking tot opdrachten in het kader van controle van de jaarrekening door de bedrijfsrevisoren van de Groep en aan hen verbonden ondernemingen en 9.200 EUR (24.251 EUR) met betrekking tot niet-audit opdrachten door de commissarissen.

Deze bedragen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2020		31/12/2019	
	Commissaris	Netwerk van de commissaris	Commissaris	Netwerk van de commissaris
Controleopdrachten	495.198,00		486.705,00	
Belastingadviesopdrachten			1.951,00	
Overige opdrachten	9.200,00		22.300,00	
Totaal	504.398,00	0,00	510.956,00	0,00

Toelichting 37 - Gebeurtenissen na balansdatum

Er werden geen significante gebeurtenissen vastgesteld na 31 december 2020 die een invloed hebben op de financiële staten van de NMBS Groep.

3. Verslag van het College van Commissarissen over de geconsolideerde jaarrekening

Verslag van de bedrijfsrevisoren leden van het College van commissarissen (hierna “het College van Commissarissen”) aan de algemene vergadering van NMBS NV van Publiek Recht over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2020

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van NMBS NV van Publiek Recht (de “Vennootschap”) en zijn dochterondernemingen (samen de “Groep”), leggen wij u ons verslag van het College van commissarissen voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2020, alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 29 mei 2020, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2022. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van NMBS NV van Publiek Recht uitgevoerd gedurende vier opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2020 opgesteld in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2020, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing. Het totaal van de geconsolideerde balans bedraagt EUR 11.908.056.414 en het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor het boekjaar sluit af met een verlies van het boekjaar van EUR 200.477.165.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep op 31 december 2020, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

KPMG Bedrijfsrevisoren BV / BTW BE 0419.122.548 RPR Brussel
IBAN : BE 62 4377 5152 9261
BIC : KREDBEBB

Maatschappelijke zetel: Luchthaven Brussel Nationaal 1K - 1930 Zaventem – België
KPMG Bedrijfsrevisoren, a Belgian BV/SRL and a member form of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity.

BDO Bedrijfsrevisoren CVBA / BTW BE 0419.122.548 RPR Brussel
IBAN : BE 62 4377 5152 9261
BIC : KREDBEBB

Maatschappelijke zetel: Da Vincilaan 9 Box E.6 - Elsinore Building - 1930 Zaventem - België
BDO Bedrijfsrevisoren CVBA, a coöperative company with limited liability, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.
BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van het College van commissarissen voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van het College van commissarissen voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een verslag van het College van commissarissen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België na. Een wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het College van commissarissen

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Onze bedrijfsrevisorenkantoren en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

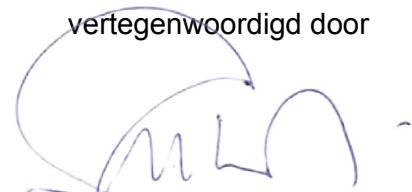
Brussel, 10 mei 2021

Het College van commissarissen

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Patrick De Schutter
Bedrijfsrevisor

BDO Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Felix Fank
Bedrijfsrevisor